

vsek petek izide

TV OKNO

GORENJSKI GLAS®

Leto LVI - ISSN 0352 - 6666 - št. 65 - CENA 180 SIT (16 HRK)

DOGOVOR, KI DRŽI!

Gorenjska Banka
Banka s poslubom

NOMINALNE OBRESTNE MERE

Kranj, torek, 19. avgusta 2003

Foto: Tina Dokl

Kje nakupovati

Čeprav so še komaj znosne rekordne temperature preteklih vročih dni le utisale politično in gospodarsko dogajanje, katerega osrednja tema je postala vse bolj naše priprave na skorajšnji vstop v EU, skoraj ni podjetja, kjer se tudi v teh dneh ne bi spraševali, kaj bo za njih pomenil umik carinikov s Karavank. Pri tem je najbolj zanimivo vprašanje, kako bomo na odpravo meja reagirali tudi kupci. Če odmislimo za vedno pretekle čase, ko smo bili skoraj prisiljeni pri sosedih kupovati kavo in toaletni papir, je bilo dejstvo, da je bila za severno ali zahodno mejo pestrežja in predvsem cenejša ponudba, še vedno magnet za nakupe v tujini. Po vstopu v EU, ko na meji ne bo več neprijetnega vprašanja: "Imate kaj za prijaviti?", bomo v nakupovalnem smislu že težko govorili o tujini. Nobenega dvoma ni, da je prav trgovina pri nas v zadnjem desetletju napravila zelo velik korak naprej, čemur so zagotovo botrovala odprta vrata za tuge trgovce. Kot gobe po dežju so začeli rasti trgovski centri in se obnavljati in širiti domače trgovine, v katerih se prodajne police vse bolj kar šibijo pod vse pestrežjo izbiro. Ob pogledu na ponudbo novega prodajnega centra znane trgovske verige, ki so ga v petek odprli v bližnjih Borovljah, z očitnim pričakovanjem na čase, ko na Ljubelju ne bo več carine, je mogoče brez lažnega lokalpatriotizma ugotoviti, da ponudba v marsikaterem od naših supermarketov nič slabša. Bolj od pestrosti ponujenega bodo torej pomembne cene, ki so za nekatere vrste blaga pri sosedih nižje, za druge pa višje, in prava konkurenčnost se bo merila prav pri tem. Seveda ne le trgovine, pač pa vseh proizvajalcev, ki zlagajo trgovske police. Kupci pač bodo lahko in bodo še širše izbirali.

Štefan Žargi

Črni dnevi

V četrtek je strela na Velikem Kladiu pomorila pol tropa ovac, pri Logu se je smrtno ponesrečil 48-letni kolesar, v tržiškem bazenu je včeraj umrla starejša kopalka...

Kranj - Zadnji dnevi so bili za Gorenjsko klub praznovanju velikega šmarna nenačadno črni. V nedeljo zvečer je na cesti Zminec - Log v Poljanski dolini v prometni nesreči umrl 48-letni kolesar iz okolice Škofje Loke, ki se mu ni uspela izogniti voznica osebnega vozišča, potem ko je pred njo nenačoma zapeljal proti sredini vozišča. Tragično se je v ponedeljek dopoldne končalo kopanje za

63-letno občanko, ki je umrla v letnem bazenu v Tržiču, domnevno zaradi srčne kapi.

Za 28-letno Avstrijko so bile usodne slovenske gore. V družbi z očetom sta v četrtek dopoldne krenila po zahtevni plezalni Jeseniški poti na Prisojnik. Vmes je mlada planinka skrenila s poti in pri tem nesrečno zdrsnila 80 metrov v globino. Prispeli reševalci iz Kranjske Gore in zdravnik ji niso mogli več pomagati.

Včeraj dopoldne je neznani storilec oropal pošto na Slovenskem Javorniku. V delovni obleki in s čelado na glavi ter opremljen z varilnim aparatom je zagrozil tamkajšnji upravnici in jo tako prestrasil, da mu je izročila denar. Koliko denarja je odnesel, policija ni razkrila.

Potem ko je strela pred dvanajstimi dnevi zanetila požar na Komarči, s katerim se še vedno borijo bohinjski in blejski gasilci, je dan pred velikim šmarnom strela na Velikem Kladiu pomorila 55 ovac. Več na 11. strani.

S.S., foto: D.S.

Kristjane skrbi usoda naroda

Nezrel odnos do življenja, kriza šolstva in pomanjkanje moralne vzgoje mladih, peščica bogatih in vedno več revnih so po mnenju nadškofa dr. Franca Rodeta ključni problemi Slovenije.

Brezje - Slovenski kristjani so v petek, 15. avgusta, na praznik Marijinega vnebovzetja ali velikega šmarna v vseh večjih slovenskih romarskih krajin počastili največji in najstarejši Marijin praznik, ki so ga prvič začeli proslavljati leta 431 v čast

Marijinemu odhodu s tega sveta. Katoliška cerkev je sprejela versko resnico (dogmo) o Marijinem vnebovzetju leta 1950. Posvečene so mu mnoge od najstarejših cerkv na Slovenskem, na Gorenjskem cerkvi v Lescah in v Cerkljah. Veliki šmaren je tudi svojevrsten poklon ženam in materam in ne le Mariji.

Tako kot pretekla leta se je tudi letos zbral največ romarjev in častilcev Marije na Brezjah, kjer je prideljal ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode. Njegova pridiga je vsako leto še posebej zanimiva zaradi tega, ker v njej pojasi stališča slovenske katoliške cerkve do ključnih vprašanj njene delo-

vanja in odnosa do družbe in države. Letos je bil nadškof še posebej kritičen do odnosa oblasti do družine in življenja, do šolstva, ki premalo vzgaja in v katerem še vedno ni prostora za verouk ali drugo obliko moralne vzgoje, in do razmer, v katerih je peščica bogatih vedno bolj bogata, vedno večja množica revnih pa je vedno bolj revna. To ni skladno s socialno državo, za kakršno se opredeljuje Slovenija. Zaradi tega so slovenski kristjani zaskrbljeni za usodo naroda.

Jože Košnjek,

foto: Gorazd Kavčič

GORENJSKI GLAS
MAIL OGLASI
TEL: 2014 247
2014 248
2014 249
Gorenjski glas, d.o.o., Kranj
Zoisova 1, 4000 Kranj

080 22 66

Hitro, enostavno in brezplačno naročanje kurilnega olja.
Z Magno dobite več ... možnost plačila do 9 obrokov.

PETROL

Zrimšku srebro, Fajtu bron

Kranj - S cestno vožnjo se je minulo nedeljo na olimpijskih progah v Atenah končalo letošnje evropsko prvenstvo v kolesarstvu za mlajše člane. Tekmovanje je prineslo veliko veselja tudi naši ekipi, saj je v petkovi vožnji na kronometer drugo mesto in srebrno kolajno osvojil Jure Zrimšek, sicer član Krke iz Novega mesta, v nedeljo pa se je po cestni dirki tretjega mesta in bronaste kolajne veselil Kristjan Fajt, član ekipe kranjske Save.

V.S.

Opozicija o hrvaški gospodarski coni

Predsednik SNS Zmago Jelinčič med drugim predlaga, da Slovenija zaradi za okolje zelo obremenjujočega tranzitnega prometa proti Hrvaški uvede ekološko takso. Predsedniku N.Si Andreju Bajuku pa se zdi nesprejemljivo, da je vprašanje meje s Hrvaško še vedno odprto.

Ljubljana - Na aktualno politično dogajanje med Slovenijo in Hrvaško se je v prejšnji teden odzvala tudi opozicija, natančneje prvak Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinčič in predsednik Nove Slovenije dr. Andrej Bajuk. Državna poslanca sta bila kritična do hrvaške napovedi o razglasitvi izključno ekonomske cone na Jadranu, pa tudi do ravnanja slovenske vlade v tem primeru.

Prvi je na omenjeno tematiko novinarsko konferenco sklical Zmago Jelinčič in slovensko vlado pozval, naj "glede na zadnje hrvaške agresivne politične poteze in ideje ne ratificira pristopne listine za vstop Hrvaške v Evropsko unijo". Jelinčič je v nasprotнем primeru napovedal, da bo njegova stranka predlagala referendum, da se slovenski vladi ne dovoli ratifikacija te pristopne listine oziroma da se Hrvaški onemogoči status kandidatke za vstop v EU.

V njemu lastnem slogu je prvak SNS prejšnji teden na novinarski konferenci dopovedoval, da sta Italija in Jugoslavija leta 1968 s sporazumom ugotovili mejo na dnu Jadranskega morja,

ker pa Hrvaška do sedaj še ni ratificirala nobenih mednarodnih sporazumov, je tudi ni moč štetni med pravne naslednice tega sporazuma. "Hrvaška ni podpisala nobenih mednarodnih pogodb, s katerimi bi lahko utemeljevala, da ji morje pripada," je dejal. Predstavljal je tudi svoj pogled na urejanje Jadranskega morja. Po njegovem Hrvaška ne sme postavljati nobenih zahtev, ker da je med drugo svetovno vojno sodelovala na strani nacifaističnih sil. Tako, pravi, Istra pripada Sloveniji, v kateri bi se tudi hitreje razvijala.

Ima pa Jelinčič na zalogi tudi protiukrep za hrvaško napoved razglasitve ekonomske cone, ki da je potrebna zaradi ekoloških razlogov in zaščito rib. Predlagal je, da tudi Slovenija uvede ekološko takso zaradi tranzitne-

ga prometa proti Hrvaški, zaradi katerega, pravi, je Slovenija močno ekološko obremenjena. Pobirali naj bi jo na slovensko-hrvaški meji.

Bajuk: določiti mejo

Predsednik Nove Slovenije dr. Andrej Bajuk pa pri tej tematiki predvsem pogreša dialog in informiranje javnosti in političnih akterjev, saj do sedaj ni bilo nobene jasne predstavitve stališč slovenske vlade, ampak se oboji seznanjanje le preko medijev. Nova Slovenija se tudi zavzema, da se odprta vprašanja s Hrvaško, med njimi tudi določitev mednarodnih meja, ne urejajo na podlagi medstrankarskih interesov, temveč na podlagi državnih. Zato stranka pričakuje, da bo slovenska vlada vse parlamentarne stranke obvestila o razvoju dogodkov in trenutnem stanju ter stališčih, ki jih je do sedaj zavzela. Zahtevajo tudi, da vlada pojasni, v kakšni meri, če sploh, je bila izključno ekonomska cone predmet pogovorov ali dogоворov v dose-

danjih pogajanjih s hrvaško vladom. V sklopu integracijskih procesov je po Bajukovem mnenju nesprejemljivo, da vprašanje meje še vedno ostaja odprt in

JELINČIČ VRAČA UDAREC

je povezano s t.i. političnimi zadrugami. Po njegovem bi se moralno kot podlago za določitev meja upoštevati obstoječe mednarodne sporazume ter meje, ki

so v njih priznane. V mednarodnih krogih pa, da je edina priznana meja meja Svobodnega tržaškega ozemlja.

Simon Šubic

Praznik KS Planina pod Golico

Planina pod Golico - V krajevni skupnosti Planina pod Golico že več let v avgustu praznujejo v spomin na zanimiv zgodovinski dogodek. Leta 1381 so v tem kraju izdali prvi Ortenburški rudarski red. Z rudarsvom je kraj povezan več stoletij, danes pa zanimive dogodke iz zgodovine želijo vključiti v turistično ponudbo za številne obiskovalce, ki predvsem v maju občudujejo poljane narcis oziroma klučavnic ter se vzpenjajo na priljubljeno Golicu. Prireditve ob letošnjem krajevnem prazniku bodo v soboto, 23. avgusta. Ob 17. uri se bo začela sektorska vaja gasilcev. Uro kasneje bodo v Štefelinovi hiši odprli razstavo slik jeseniškega slikarja Marjana Židaneka. Predstavljal bo stare rovtarske hiše. Ob 18. uri se bodo začele kmečke igre v organizaciji domačega turističnega društva. Več ekip se bo pomerilo v različnih spremnostih.

Janko Rabič

Občinska uprava se bo selila

Urbanistična zasnova Jesenic predvideva na mestu, kjer so bile včasih upravne zgradbe železarne, nov upravni center.

Jesenice - Sredi maja se je v stavbo bivšega pokojninskega zavoda že preselil Center za socialno delo, 22. avgusta se v obnovljeno zgradbo nekdanje glavne pisarne železarne seli občinska uprava.

"Kot občina gostujemo v lastni stavbi, kjer je tudi zdravstveni dom. Ta je last občine in smo mu dolžni zagotoviti dovolj prostora za njegov program, zato je potrebno, da se umaknemo iz te zgradbe," razlaga župan Boris Bregant.

"Lani smo z Acronjem dosegli dogovor o prodaji njihove nekdanje upravne zgradbe in se pogodili za ceno 45 milijonov

tolarjev. Sledili so pogovori o obnovi." Izkazalo se je, da zgradba sama niti ne zahteva velikih sprememb pri razporeditvi prostorov. Skladno z gradbenimi predpisi so morali sanirati temelje, zamenjati vse instalacije, urediti ogrevanje in zunanjost, medtem ko nosilnih zidov niso spreminali. Predračun za vso to predelavo je bil okoli 200 milijonov tolarjev, sprememb pa vse do 30 milijonov tolarjev. "Problem je bil denar, zato smo z banko sklenili leasing pogodbo z odpadljilom sedem let. Tako smo zagotovili denar za obnovu, manjak je še za opremo, saj stare v celoti ne moremo prenesti v novo zgradbo," pojasnjuje župan. Občinski svet se je

strinjal, da iz lanskega proračunskega presežka s 60 milijoni financirajo nakup opreme, z 10 milijoni gradnjo garaže in 20 milijoni ureditev parkirišča. Prav vsega, kljub dodatnemu denarju, ne bodo mogli postoriti. Zadostovalo bo za groba gradbena dela. Parkirišče bo narejeno do faze, ko lahko dobijo uporabno dovoljenje. V hišo, opremo, garažo in parkirišče bo skupaj vloženih 330 milijonov tolarjev.

"Pri gradnji smo naleteli na dva nepredvidena problema. Geološka raziskava in podatki, ki smo jih imeli, niso bili povsem pravi. Na zemljišču, kjer smo kopali, so bili ostanki stare infrastrukture železarne, velike skale, ostanki stebrov, zato so bili dražji izkopi. Tudi hiša stoji na skali, kar je bilo treba urediti. Drug problem je bila vlagla v kletnih prostorih." Do 15. avgusta so v hišo nameščali

opremo, nato se začne selitev stvari, ki ne vplivajo na dnevno delo, v petek, 22. avgusta, pa bo občina zaprta. V ponedeljek, 25. avgusta, bo občinska uprava že delovala na novi lokaciji. S sedanjih 740 se bodo preselili na približno 1300 kvadratnih metrov.

S preselitvijo bo v zgradbi na Cesti Maršala Tita 78 del prostih prostorov, ki jih bo uporabljal zdravstveni dom. Uredili bodo laboratorij in sprostili dve ordinaciji, v katerih sedaj poteka dvoizmensko delo. Manjkata tudi dve ambulanti, dodatni prostori za fizioterapijo in zasebne koncesionarje, zlasti v zobozdravstvu. Želijo, da na isti lokaciji združijo še Zavod za zdravstveno varstvo in lekarino.

Za vse potrebe preselitve občinske uprave ne bo dovolj. V novi upravni center bi se morala preseliti še davčna služba in up-

ravna enota. Davčna uprava se je že odločila za prostore v hiši, kjer je Center za socialno delo, in morda bodo selitev uresničili prihodnje leto. Pri upravni enoti pa bo do morebitne selitve potrebno več časa. Po besedah načelnika mag. Vitomirja Pretnarja je vladni servis skupnih služb že dobil ponudbo za nakup zgradbe poleg prenovljene občinske, v kateri je bila nekdaj kadrovska služba železarne. Ponujena cena je 60 milijonov tolarjev, ki pa se jim zdi previsoka in se bodo začeti pred letom 2006.

Mendi Kokot

Vitomir Pretnar je potrebna obnova ali pa da se na njenem mestu zgradi nova.

Če bi se odločili za nakup, obnove ne bi mogli začeti pred letom 2006.

Mendi Kokot

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Mesečna naročnina

V zadnjem času dobivamo vse več vaših pisem, da težko plačujete naročino. Časi postajajo težki, vsega je dovolj, le denarja nam primanjkuje. Pri srcu me zabolji, ko berem pismo zveste bralke, ki pravi, da se boji položnice, ki pride vsake tri mesece. Takrat si ne more privoščiti ničesar. Vendar ji Gorenjski glas krajsa čas. Tako rada ga bere in tako je navezana na 'Gorenca', da se raje odpove nedeljskemu priboljšku. Gorenjski glas je ljudski časopis, zato je med našimi naročnicami in naročniki veliko takšnih, ki težko plačujejo naročino. Zlasti tisti, ki živite sami in najbolj potrebujejo prijatelja, ki prihaja v hišo vsak tretje in petek. Zato smo se odločili, da uvedemo mesečno naročnino. Naročnina za mesece julij, avgust in september znaša 5.032 tolarjev. Mesečna naročnina torej znaša 1.677,60 tolarjev. Verjetno bi lažje plačali vsak mesec tisočaka in pol kot slabih pet tisočakov na tri mesece. Odločite se sami. Premislite, kaj vam bolj ustreza. Če se boste odločili za mesečno naročnino, vas prosimo, da nam to sporočite. Pokličite naš naročniški oddelek po telefonu številka 04/201-42-41, lahko tudi tajništvo na številko 04/201-42-00. Povedati nam morate seveda vašo naročniško številko, ki je zapisana ob Vašem naslovu na prvi strani. Še bolj bomo veseli, če nam boste pisali. Izpolnite izjavo, izrežite jo iz časopisa in na hrbtni strani bo vaša naročniška številka. Pošljite nam jo na naslov: Gorenjski glas, Zoisova 1, 4000 Kranj. Vsi, ki želite prejeti PROGRAMSKO KNJIŽICO FESTIVAL CARNIOLA (Poletje v Kranju), nas lahko v avgustu pokličete vsak pondeljek od 10. do 12. ure na telefon 04/201-42-41.

Ime in priimek

Naslov

Podpis

Za vas beležimo čas!

GORENJSKIGLAS

Zaradi padavin se vsaj ne zaliva

Zaloge pitne vode so se ponekod zmanjšale celo za polovico, oskrba z vodo kljub temu stabilna.

Kranj - Zaloge pitne vode v skoraj vseh vodnih virih na Gorenjskem so nižje za polovico. Kljub temu v komunalnih podjetjih večinoma uspejo zagotavljati stabilno oskrbo z vodo, le v Šenčurju vodo zapirajo v nočnem času. Zaradi dolgotrajne suše so nižji tudi pretoki rek in potokov, pod običajnim nivojem za ta čas sta tudi gladini Blejskega in Bohinjskega jezera.

Podtalnica na Kranjskem polju se je po besedah vodje poslovne enote vodovod v Komunalni Kranj Romana Udirja znižala za 12 metrov, kar pa ni kritično, saj so ponekod vrtine globoke tudi do 150 metrov. "Drugače je v drenažnih zajetijih, kjer so se zaloge pitne vode zmanjšale za 50 do 60 odstotkov." V Šenčurju morajo tako vodo v nočnem času od 12.30 do 4.30 celo zapirati, saj ljudje kljub prepovedi še vedno zalivajo vrtove. Po odpravi dveh ovkav na sistemu Povlje, ki oskrbuje Trstenik, Pangršico, Tenetiše, Čadovlje, Žabje, Hraše pri Preddvoru in

Tatinec jim tja ni več treba dovažati vode v cisternah, prav tako po odpravi dveh velikih ovkav ne dovažajo več vode na Ambrož in Šentursko goro.

Kljub več kot petdesetodstotnemu primanjkljaju vodnih zalog so z določenimi izrednimi ukrepi dosegli stabilno oskrbo z vodo tudi v občini Radovljica. "Tu gre predvsem za prepoved zalivanja vrtov in smotrnejšo rabo pitne vode v gospodinjstvih, pod drobnogled smo vzel tudi bazen Kropa," je pojasnil vodja organizacijske enote vodovod kanalizacija pri Komunalni Radovljici Bojan Gašperin. Opa-

žajo, da ljudje očitno spoštujejo omejitve, saj so se dnevne konice precej znižale.

Izdmatnost največjih vodnih virov na področju Loške komunale se je po besedah direktorice Mateje Žumer zmanjšala za približno 45 odstotkov, vendar do zdaj še niso bile potrebne omejitve pri porabi pitne vode.

Z zagotavljanjem pitne vode nimajo prav nobenih težav na Jesenicah, je zatrdiril vodja sektorja vodovod v podjetju Jeko-in

Jurij Dovžan. "Glavni zajetji Peričnik in Završnica sta še zelo močni, vsi dotoki so še precej nad minimumom, zato tudi nismo predvideli nikakršnih omejitev pri porabi vode."

Večjih težav pri oskrbi z vodo

nimajo tudi v domžalskem podjetju Prodnik, gasilci pa morajo že drugi mesec dovažati vodo v

Mateja Rant

vodovodni sistem Dešen v občini Moravče. Predvsem zaselki z manjšimi vaškimi vodovodi so problem tudi v občini Lukovica, kjer so izračunalj, da so letos za prevoz vode porabili že šest milijonov tolarjev.

Zaradi dolgotrajne suše se je zmanjšala tudi vodnatost rek in potokov, ki sicer še niso dosegli najnižjih pretokov, kljub temu pa so skoraj dvajset odstotkov pod nizkimi srednjimi pretoki, je razložila Mojca Sušnik iz službe za spremljanje hidroloških stanj, napovedi in poročanja pri agenciji za okolje. Podobno velja za dve največji gorenjski jezera, Blejsko in Bohinjsko, kjer je vodostaj pod običajnim za ta čas. Za Bohinjsko jezero so izmerili celo najnižji julijski vodostaj v zadnjih osemdesetih letih.

Tokrat tudi slovenski običaji

Turistično društvo Davča je v nedeljo pripravila že 18. etnografsko prireditev Dan teric. Letos prikazani tudi slovenski običaji povezani s teritvijo.

Davča - Letošnji Dan teric je bil še posebej dobro obiskan. Dan prej in tudi v nedeljo so ob osrednjem prostoru prikazali najmodernejske kmetijske in gozdarske stroje in drugo opremo za delo na kmetiji in v gozdu. "Toliko obiskovalcev v Davči ni bilo še nikoli," je sredi prireditve povedal domači župan Mihail Prevc. Tokrat so mu družbo delali še kolegi, župan Tolmina Ernest Kemperle in Naklega Ivan Štular ter tudi minister mag. Janez Kopač.

"Vključitev Demo 2003 v Dan teric je dobrodošla popestritev prireditve v Davči. To se kaže predvsem z neverjetnim obiskom," je v uvodnem nagovoru povedal župan Mihail Prevc. V prijetnem kramljanju z ministrom Janezom Kopačem mu je ta povedal, da je bilo prvo, kar je opazil v občini Železniki, urejena pokrajina. "To je osnova za delo v turizmu, svoje pa bo primaknila že občina z asfaltiranjem ceste do prizorišča Dneva teric oziroma kmetije Pri Vrhovcu," nam je še povedal župan Prevc in dodal, da danes v Davči živi 261 ljudi, od tega pa jih je kar 71 mlajših od 15 let. "To je fenomen. To je naša prihodnost. Nadškof in metro-

polit dr. Franc Rode mi je ob priložnosti dejal, da hodi le še v Železniki (na krst vsakega sedmega otroka, op.p.)," še pravi župan.

Tokrat so prireditelji vključili tudi slovenske običaje povezane s teritvijo. "Zaljubljena punca je fantu ponudila košarico z orehi, žganjem in suhim orehi. Kadar je ni sprejel mu je nasula pezdirja v hlače, sicer pa je fant organiziral zabavo s harmonikarjem," nam je povedala o novosti predsednica Turističnega društva Davča Erika Jensterle. Druga novost je obešanje deca ali sušaca visoko na drevo. To je bila domena fantov, punce pa ga ponavadi niso dosegle. Pri malici so ga fantje

sneli in ga najbolj jezikavi punci zataknili v trlico. Seveda so vse to neutrudni davški turistični delavci tudi prikazali, razen tega pa še sušenje lanenih vlaken, trenje lanu na tericah, mikanje, predvso so navili na kodeljo, tega pa nataknili na kolovrat in začeli s predenjem. Dobljene štrene so naložili v leseni čeber, ki so jo z bukovim pepelom nato svetili. Napete in

poravnane so posušili ter jih nato zvili v klobčke. Sledilo je le še tkanje. V kulturnem programu je nastopil Pihalni orkester Alpes, moška vokalna skupina Porezen, po 16. uri pa je za zabavo igral še ansambel Franca Miheliča. Scenarij in vodenje prireditve so tradicionalno, že od leta 1969, zaučali Jožetu Logarju. Boštjan Bogataj, foto: Gorazd Kavčič

Vsa vas v narodnih nošah

Ratečani so pripravili dobro obiskan tradicionalni Vaški dan na trgu na Gorici.

Rateče - Turistično društvo Rateče - Planica je za veliki šmaren pripravilo že 12. tradicionalni Vaški dan v Ratečah, prireditve, ki je vedno izjemno dobro obiskana, saj organizatorji poskrbijo za lep in bogat program. Na ta dan se vsa vas odene v narodno nošo, kar v Ratečah ne predstavlja nobene zadrege, saj je ni hiše, kjer ne bi v skrinji skrbno hranili eno ali več narodnih noš. Domačini znajo ceniti bogastvo in izročilo svojih prednikov, ki se v tej vasi prenaša iz roda v rod. A ne le narodne noše, ampak tudi ročna dela in kuhanje pristnih domačih jedi.

Vse to in še več so ponudili tudi na letošnjem vaškem dnevu,

Rateške žene so se na veliki šmaren oblikle v narodno noš...

Šeststo let božje poti na Primskovem

Janez Vajkard Valvasor je o starodavni božjepotni cerkvi Marije Vnebovzete na Primskovem zapisal, da so se v njej dogajali čudeži. Božja pot se v zadnjem desetletju znova oživlja.

Kranj - Župnija Kranj - Primskovo letos praznuje 600-letnico starodavne božje poti k Mariji Vnebovzeti na Primskovem. Višok jubilej so na predvečer velikega šmarne počastili s slovesno sveto mašo, ki jo je vodil nadškof dr. Franc Rode, in procesijo z lučkami ter starodavnim Marijinim kipom iz 15. stoletja. Na praznik Marijinega vnebovzetja pa so ves dan potekale svete maše, sklepno ob 17. uri je daroval škof Alojz Uran.

Škof Uran je v petek blagoslovil tudi zadnjo pridobitev primskovljanske župnije - novo parkirišče ob cerkvi. "Zemljische, na katerem je stala zapuščena domačija, smo odkupili od Mestne občine Kranj, ki se ji ob tej priložnosti zahvaljujem, ker je držala oblubo in omogočila nakup. Parkirišče je nujno potrebno predvsem zaradi starejših vernikov, ki bodo sedaj lažje prišli v cerkev. Parkirišče imamo sicer urejeno tudi za cerkvijo, vendar pa je od tam težji dostop do cerkve," je razložil tukajšnji župnik Franc Godec.

Škof Alojz Uran je daroval sklepno mašo in blagoslovil novo parkirišče.

Marijina cerkev na Primskovem je najbolj pomemben kulturni spomenik v tem delu Kranja. Ima razgibano zgodovino. Prvotna cerkev v gotskem slogu se omenja že 1. februarja 1403. leta, posvečena pa je bila leta 1479. Od te cerkve so danes ohranjeni zvonik do prvih steklenih lin, navček iz leta 1647 in znameniti gotski kip Marije z Jezusom, ki je bil izdelan v letih 1450 do 1470. Janez Vajkard

Valvasor je o tej cerkvi zapisal, da so se v njej dogajali čudeži in jo omenja kot božjo pot. Cerkev so kasneje požgali Turki, tako da so leta 1729 zgradili novo baročno cerkev, ki so jo kasneje večkrat obnovili, nazadnje leta 2001, ko je zasijala v pravem baročnem razkošju.

"V preteklosti so bili donatorji cerkve grofje Brdski, ki so imeli v njej svojo grobnico. Zaradi tega in ker je bila božja pot, je

cerkev v notranjosti precej bogejša od ostalih cerkv," je razložil župnik Godec.

Znamenita božja pot je v preteklem obdobju zamrla, v zadnjem desetletju pa se znova oživlja. "Božje pot pripravljamo ob velikem šmarunu, v cerkvi je navzočih tudi nekaj molitvenih skupin. Sicer pa je v zavesti vernikov Marija Vnebovzeta vedno obstajala kot božja pot, tudi v preteklosti," je še dejal Godec.

Na Primskovem imajo svojo župnijo od leta 1965. Prvotno je njihova cerkev spadala pod kranjsko župnijo, kasneje šenčursko, ko pa je bila v 17. stoletju ustanovljena predvodna župnija, je pripadala njej. V začetku 19. stoletja je spet spadala pod kranjsko župnijo in v njej ostala vse do leta 1965. Danes na območju samostojne župnije živi okoli pet tisoč ljudi (župnija je nekoliko manjša od krajevne skupnosti), od katerih naj bi bilo približno 3.500 katoličanov. Marija Vnebovzeta je edina cerkev v župniji.

Simon Šubic, foto: Tina Dokl

Dan so obogatili člani folklorne skupine kopjaši iz Spuhle pri Ptiju.

aplavz. Domačinom in gostom je prijeten dan zaželet tudi kranjskogorski župan Jure Žerjav.

Vse je bilo v narodnih nošah: nastopajoči in domačini, ki so prikazovali stare običaje. Prelepa je bila stojnica, na kateri so rateške žene pokazale vezene prte. Obiskovalci iz Rateča lačni in žejni niso odšli, saj je bilo na vaškem trgu na Gorici dovolj stojnic. Za zabavo je igral ansambel Dan in nič, zvezda večera pa je bila Natalija Verboten. D.S.

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica

Marija Volčjak

Namestnika odgovorne urednice

Jože Košnjev, Cvetko Zaplotnik

Uredništvo

novinarji - uredniki:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Helena Jelovčan, Katja Dolenc, Igor Kavčič, Jože Košnjev, Urša Peteršel, Stojan Saje, Darinka Sedelj, Vilma Stanovnik, Cvetko Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Andrej Žalar, Štefan Žargi; stalni sodelavci: Matjaž Gregorič, Mateja Rant, Mendi Kokot, Miha Naglič, Renata Škrjanc, Simon Šubic, Marjeta Smolnikar

fotografija

Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Šnink

lektorka

Marjeta Vozlič

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Gorenjski glas je poltisk, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. Redna priloga naročniških izvodov predzadnji torek v mesecu je Moja Gorenjska. Ustanovitelj in izdajatelj Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Uredništvo, naročnine, oglašno trženje: Zoisova 1, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13 / E-mail: info@g-glas.si / Mali oglasi: telefon: 04/201-42-47 sprejemamo neprekinitveno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku, uradno ure: vsak dan od 7.00 do 18.00 ure. Naročnina: telefon: 04/201-42-41 za tretji trimester 2003 znaša 5.930 tolarjev, posamezniki redni plačniki imajo 20-odstotni popust in zanje trimesečna naročnina znaša 5.032 tolarjev. Letna naročnina znaša 24.080 tolarjev, posamezniki - redni plačniki imajo 25-odstotni popust in zanje letna naročnina znaša 18.060 tolarjev. V cene je vracanun DDV. Naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do PISNEGA preklica; odpoved velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja. Za tujino: letna naročnina 100 evrov. Oglasne storitve: po ceni. DDV po stopnji 8.5 % v ceni časopisa / CENA IZVODA: 180 SIT (16 HRK za prodajo na Hrvaskem).

Piše: Mag. Cene Matičič

Akcija 25 poslancev ali Vpet v leta pomladni sedemdesetih let (XXIV. del)

Akcija 25 poslancev

Uspešno se je nadaljevala v drugi polovici osmedesetih let, še zlasti pa po osamosvojitvi.

17. VII. 1971 (sobota)

Se pred odhodom na Rogatec, se povežem s Kreftom; seznanim ga o poteku sestanka; to predvsem zaradi tega, ker ima tudi on naslednjega dne v nedeljo, 18. julija 1971, v Gornji Radgoni podoben sestanek z oblastnimi in partijskimi forumi.

Oče in sinova

Na Rogatcu sestavljam "krok" publikacije, ki naj bi jo za

kot federacije zavzemam že od konca preteklega desetletja.

Davek na dodano vrednost

O daveku na dodano vrednost ali "Taxe sur la valeur ajoutée" (TVA) oz. "Mehrwertsteuer" (MWA) je bilo takrat kaj malo, ali bolje rečeno nič znanega. Za to obliko obdavčevanja so med resno spodbudili strokovni članiki in zapisi v tuji revijah in časnikih, ki smo jih tistikrat (1967) že imeli na voljo tudi v strokovni biblioteki knjižnice naše skupnosti. Kot prvi v Evropi so ga uzakonili v ZRN in

Franciji, medtem ko so se druge članice takratne EGS temu še vedno bolj ali manj vztrajno upirale in ga, (v posebni meri še zlasti sosednja Italija) odklanjale. Tudi med zunanjimi znanimi ekonomisti - strokovnjaki ter člani finančne komisije sem s to zamisljijo naletel na ugodne odmeve, tako da sem skoraj ob sleherni debati o davečnem sistemu, proračunu in financiranju te ali one dejavnosti vedno omejil in polagoma tudi razlagal to "zahodnjaško in predvsem pregrešno" idejo. Nekateri člani finančne komisije, med njimi še zlasti Lado Rupnik in Avgust Majerič, v svojih nastopih niso zaostajali. S tem smo si kononcijo, ki nas je uvrščala med zahodnjaške "liberalce", še zaostriли in si prislužili dodatni predznak, češ da vnašamo negativni predznak, ki vnaša nemir in zgrešene tehnikratske ideje v urejeni in najbolj pravični eko-

nomski red samoupravnega socializma.

Dokončno naj bi z nami in našimi pregešnimi pogledi in predlogi obračunal takratni zvezni minister ali celo podpredsednik zvezne vlade Kiro Gligorov, ki nam je na zveznem simpoziju v Dubrovniku v zelo ostrom in resnem tonu dal vedenje, da niti o kaki kotizaciji, pa tudi o Davku na dodano vrednost ne more biti in tudi ne bo nikakršnega goriva. Pa se je vendarle zmotil..., kajti ideja ni več zamrla..., in sedaj, ko polagoma pišem te spomine, (občasno od 1994 dalje) torej skoraj 30 let kasneje, je DDV tudi v Sloveniji že "tik pred zdajci" ... se nadaljuje

Knjiga avtorja Ceneta Matičiča bo izšla prihodnje leto 2004. Prednaročila sporočite na naslov: Gorenjski glas, Kranj, Zoisova 1, telefon: 201 42 00

Tradicionalno srečanje v Javorjah

Javorje - Nedeljsko lepo, a vroče, popoldne je v Javorjah turistično društvo izkoristili za organizacijo že 19. dneva odseljencev v priseljencev. Tako so poimenovali prireditve, na kateri se vsako leto srečajo vsi, ki imajo vsaj nekaj povezave s to lepo vasjo v Poljanski dolini.

V kulturnem programu je nastopila Folklorna skupina Javorje, citrarka Barbara Dolenc in družina Štibeli. Svojo dejavnost so predstavili še društvo Rovtarji - smučanje po starem (ustanovni kraj društva je prav v Javorjah), Čebelarsko društvo Poljane - Gorenja vas so prikazali predelavo meda, kmečke žene pa so razstavile svoje izdelke. Prireditve sta vodila Janez in Mojca. Miha Peteršel, predsednik Turističnega društva Javorje, nam je povedal: "Rdeča nit prireditve je druženje s kulturnim programom. Nikakor ne želimo pripraviti le veselice, etnografski del pa bomo naslednje leto še razširili."

Boštjan Bogataj, foto: Gorazd Kavčič

Poročena na veliki šmarèn

Praznik Marijinega vnebovzetja, veliki šmarèn, za zakonca Marija in Marjan Žagar ni le krščanski praznik, saj 15. avgusta praznujeta tudi obletnico poroke. Še posebej slovesno je letos, ko praznujeta zlato poroko - 50 let skupnega zakona.

Kranj - 74-letna **Marija** in leto mlajši **Marjan Žagar** sta se spoznala leta 1953 v tedanjem kranjskem podjetju Tiskanina, kasneje Tekstilindusu. Marija je sicer po rodu Dolenjka, saj je bila rojena v okolici Trebnjega. "Ker tam v tistem času ni bilo nobene industrije, je večina odšla s trebuhom za kruhom, tudi jaz. Brez vsakršnih načrtov in le z najnujnejšo osebno prtljago sem se leta 1949 z vlakom odpeljala v Kranj, kjer sem samo v dveh urah prišla do stanovanja, službe in hrane," se spominja prvih ur na Gorenjskem.

Že na železniški postaji v Kranju je nekoga vprašala, kje bi se dalo priti do dela. Poslal jo je na "borzo dela". "Tam so me vprašali, kaj bi rada delala, pa jaz odgovorim, da v takem podjetju, kjer izdelujejo blago. In tako so me takoj poslali v Tiskanino. Tam me je direktor vprašal, kdaj bi lahko začela delati in sem mu odgovorila, da čez dva dni, da si prej še Kranj ogledam. On pa mi je odvrnil, naj kar naslednji dan pridem, saj bom tako prej denar dobila. Priskrbeli so mi še tovarniško stanovanje, takoj so mi dali bone za malico, tako da sem bila v trenutku preskrbljena," je razložila Marija.

Marjan je bil rojen v Šenčurju, kjer je dvajset let živel pri star

mami. Kmalu se je kot vzdrževalce elektrikar zaposlil v Tiskanini, kamor je začetno obdobje hodil kar peš iz Šenčurja. Leta 1950 je odšel služiti vojsko v Rankovičovo (Kraljevo) v Srbiji. "Ko sem se vrnil, sem se preselil k mami v Kranj in si rekel, ali se boš še naprej šel barabo ali pa se oženi. In tako sva se z Marijo vzela," se spominja zgoverni Marjan, ki je bil dolga leta tudi gasilec in pridobil naziv gasilski častnik 2. stopnje. Zaradi 40-letnega dela kot gasilec in za požrtvovalno delo je celo prejel priznanje. "Gasilec nisem več. Tovarniško gasilsko društvo je propadlo, drugam pa nočem iti. Še vedno pa sem po srcu gasilec in zelo rad pogledam gasilsko parado," je razložil.

Sprva sta živelna pri njegovi mami, ko pa je Marija zanosila, sta se morala zaradi prostorske stiske preseliti na Zlato polje, kasneje pa na Stoščevje, kjer živita še danes. Vse življenje sta ostala zvesta Tekstilindusu. Marjan je sicer nekoč razmišljjal, da bi menjal službo: "Sel sem na razgovor v Savo, saj so mi vsi rekli, da bom tam bolje zaslužil. Tam pa so mi na razgovoru dejali, da je v Tekstilindusu kruh bel, v Savi pa črn. In tako sem se odločil, da ostanem."

Kot je v običaju, smo tudi njiju povprašali za recept, kako us

Slovencev veliko, Italijanov manj

Srbski turistični delavci očem niso mogli verjeti, da vse samo kolesari.

Kranjska Gora - Kranjska Gora je, klub temu da je zimsko turistično središče, že vrsto let dobro obiskana tudi poleti, posebej od 10. do 20. avgusta. Obe sezoni sta enakovredni, ob pomanjkanju snega je poletna še boljša.

Med gosti avgusta ne manjka Slovencev, kajti slovenske družine si poletni dopust rade razdelijo takole: teden dni morja, teden dni hribov. In ti "hribi" so Kranjska Gora ali Bohinj, kjer pričakujejo klub vročini hladnejši zrak z osvežujočim vetrom, ki zapiha z gora. Turistični delavci pravijo, da je Italijanov, ki so tudi avgusta najstevilnejši gostje, letos malo manj kot druga leta, a je zato zelo veliko slovenskih gostov. Prtegne predvsem družinska kolesarska steza od Rateč do Martuljka, ki je zato, ker je speljana po nekdanji železniški progi, brez vzponov in padcev, za družine idealna. Na njej je obupna gneča, a tudi sicer po Kranjski Gori vse samo kolesari. V Kranjski Gori in tudi po Bohinju se še vidi, koliko je vikendašev in kako je z zasedenostjo: po vasi komaj hodiš, toliko je ljudi, da o avtomobilih, ki so parkirani vseprav, sploh ne govorimo. Upati je, da bo tudi turistični iztržek, ki je edini pomemben za nadaljnji razvoj kraja, tako dober kot kaže množičnost obiska.

Ob lepem vremenu se sredi avgusta v Kranjski Gori proda vsaka soba. Če bi bil odprt še

kolesarjenje naravnost obseglo Slovenijo in Slovence. Na to še niti ne bi bili toliko pozorni, če se ne bi te dni mudilo na obisku v Kranjski Gori 40 srbskih turističnih agentov, ki očem niso mogli verjeti, kam se suči turistični trend dandanašnjega alpskega turizma: v kolesarjenje. Pri njih tako množično kolesarjenje še ni ne v turistični in ne družačni navadi... Veliko je Slovencev, ki povprašujejo po sobah le za en dan, tuji gostje, kot so Italijani, Nemci in Angleži, ki bivajo po hotelih in apartmajih obiskujejo bližnje gore, za vse pa je dovolj raznih prireditvev. Še ob večerih se vidi, koliko je vikendašev in kako je z zasedenostjo: po vasi komaj hodiš, toliko je ljudi, da o avtomobilih, ki so parkirani vseprav, sploh ne govorimo. Upati je, da bo tudi turistični iztržek, ki je edini pomemben za nadaljnji razvoj kraja, tako dober kot kaže množičnost obiska.

Ob lepem vremenu se sredi avgusta v Kranjski Gori proda vsaka soba. Če bi bil odprt še

Letos središče Kranjske Gore ni tako lepo kot ponavadi, saj se gradi hotel Prisank.

hotel Prisank, ki se zdaj gradi, bi bil zanesljivo zaseden. In velika škoda je, da se v Kranjski Gori in v okoliških krajih še vedno gradijo apartmaji za trg.

Torej: vse je zasedeno in vse se tudi prodaja, tako da bo po mnemu direktorice LTO **Klavdije Gomboc** poletna turistična sezona nadpovprečna. **D.S.**

Župan na obisku pri stolnici

Kropa - Svoj 100. rojstni dan si bo Iva Ažman zapomnila tudi zaradi obiska radovljškega župana Janka S. Stuška. Na njena vrata je potkal prav 13. avgusta, ko je slavila svoj praznik. Še vedno zgovorna in bistra Iva nas je v krogu svoje družine prijazno sprejela.

Majhna sobica, prijetno vzdušje, na mizi pa dobre, ki naznajajo poseben dan. Praznik. Torta, potica, vino, v njenih rokah pa šopek oranžnih in rdečih rož, ki ga je dobila v dar. Za mizo že sedijo župan in nekateri člani krajevne skupnosti. Župan pove, da svoje jubilante obiskuje v povezavi z dvema krajevnima organizacijama - lokalnim društvom upokojencev in lokalno organizacijo Rdečega križa. Pa ne samo za praznike, tudi ob čisto običajnih dnevih. "Taki ljudje so pomembni, dokazujejo, da je občina zdrava!", se nasmegne; poleg slavljenke imajo v občini Radovljica namreč še dve stoletnici.

Iva nas opazuje pri pogovoru in nam zaupa recept za teh sto let: "Veliko sem hodila v gore. Tudi takrat, ko so vsi drugi odhajali na morje." S pomočjo svojega varovanca Silva vstane, se opre na bergle in odide iz sobe. Ostali nemo gledamo za njo in se čudimo njeni vitalnosti. Ob upoštevanju njenih nasvetov bomo morda tudi mi dočakali tako visoko starost. **Urša Zupan, foto: Tina Dokl**

Piknik za asfaltirano cesto

Po vzoru 150 metrov dolgega odseka skozi Peračico bodo obnovili še druge ceste v KS Brezje.

Peračica - "Ta cesta je za našo krajevno skupnost vzorčna," je ob odprtju 150 metrov dolgega obnovljenega odseka ceste skozi Peračico poudaril predsednik KS Brezje. Kot taka je za krajane izrednega pomena, zato so pridobitev proslavili v visokem slogu, s piknikom, na katerega so poleg vseh 33 krajjanov povabili še predsednika državnega sveta Janeza Sušnika, predstavnike občine Radovljica, cestnega podjetja Kranj z direktorjem Janezom Gradišarjem na čelu in predstavnike KS Brezje.

Za obnovo omenjenega odseka so odšeli 3,8 milijona tolarjev, pri čemer so jih samo dodatna dela veljala 520 tisoč tolarjev. "Cesta je bila v obupnem stanju, tako da je ni bilo mogoče popravljati, ampak jo je bilo treba v celoti obnoviti," je razložil predsednik KS Brezje **Jakob Jangus**. Razen tega so ugotovili, da je teren v Peračici izredno slab, zato so morali poglobiti izkop za 30 do 40 centimetrov. Cesto so asfaltirali v dolžini 150 metrov in jo tudi razširili, razen tega so obnovili

še del vpadnice v vas. "Po naših ocenah je ta odsek vzorčen, zato želimo, da bi tako tudi nadaljevali obnovo. Izvajalci so dela opravili po vseh standardih, ki veljajo celo pri gradnji avtocest. Računamo, da bo cesta vzdržala vsaj trideset do štirideset let." Prav zato je za krajane, kljub temu da je šlo za sorazmerno majhen obseg del, to izrednega pomena.

Ob tej priložnosti je Jakob Jangus opozoril še na številne druge slabe ceste v njihovi krajevni skupnosti. "Imamo še več

denarja. "V naši krajevni skupnosti je pet vasi in vsako leto naj bi za obnovo ceste prišla na vrsto ena vas. Prva je bila Peračica, prihodnje leto pa Dobro polje in del Brezij," je še dodal Jakob Jangus. **Mateja Rant, foto: Gorazd Kavčič**

Jesenški invalidi v novih prostorih

Jesenice - Pri Društvu invalidov Jesenice, ki ima v svojih vrstah 1100 članov, vsako leto veliko pozornosti namenjajo družabnim prireditvam in izletništvu. V nedeljo, 17. avgusta, se je več kot 120 članov zbral na tradicionalnem poletnem družabnem srečanju na Pristavi v Javorniškem Rovtu. Preživelci so lep dan v pogovorih, športnih tekmovanjih in glasbi. Predsednica društva Marina Kalan je v pozdravnih besedah vse še najbolj razveselila z novico, da ima društvo novo pisarno na Industrijski ulici, blizu nekdanje Železarne. Pomembna pridobitev je predvsem ta, da imajo vstop v prostor tudi gibalno ovirane osebe. V njem člani redno tedensko dobitjo vse informacije o delovanju društva, skupaj z vodstvom društva pa lahko rešujejo tudi različne probleme. V letošnjem Evropskem letu invalidov imajo pri jesenškem društvu kopico novih načrtov tudi v jesenskih mesecih. V oktobru se bodo vključili v Teden vseživljenskega učenja v občini Jesenice. Nadaljevali bodo z izletniško dejavnostjo, družabnimi srečanji in obdaritvami jubilantov. Še naprej pa bo v ospredju skrb za reševanje socialnih in drugih problemov med članstvom.

Janko Rabič

Poletna branja

Od srednjega veka do gospodarskega zloma

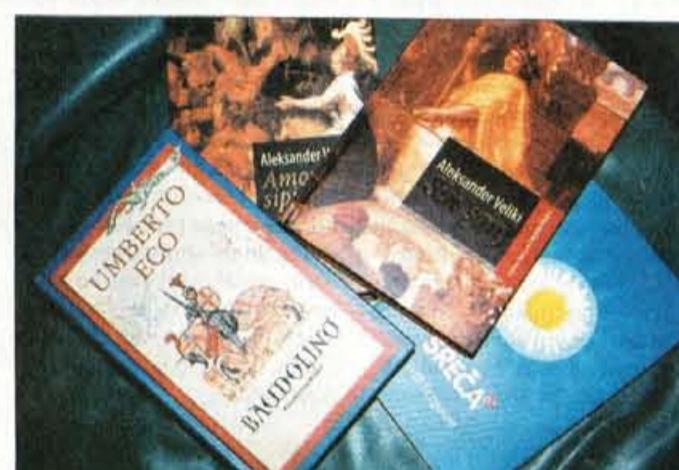
Z Umbertom Ecom v skrivnostni srednji vek, z osvajalcem Aleksandrom Velikim še dlje v zgodovino in nazaj v zgolj navidez lahko sedanjost s sodobnima romanoma, ki godita poletju.

V začetku poletja so pri Založbi Mladinska knjiga z nekaj novimi, med seboj zelo raznolikimi romanmi, predstavili nekaj zanimivih bralnih namigov za popestritev letošnjih dopustniških poležavanj.

Končno smo dočakali že nekaj časa napovedani izid najnovejšega romana *Baudolino* znamenitega Umberta Eca, profesorja semiotike na univerzi v Bolonji, avtorja številnih teoretičnih razprav, predvsem pa romana *Ime rože* (1980), ki je doživel tudi filmsko adaptacijo, Romana, ki je postal svetovna uspešnica in bil dobro sprejet tudi pri nas, sta sledila še nekaj manj razvita *Foucaultovo nihalo* (1988) in *Otok prejšnjega dne* (1994), komaj dve leti in pol po prvem izidu pa zadnji Ecov roman *Baudolino* (2000) v prevodu Vasje Bratine lahko beremo tudi v slovenščini. Če se je dogajanje v romanu *Ime rože* omejilo predvsem za zidove opatijske, je prizorišče *Baudolina* razširjeno na tako rekoč ves znani svet, 12. stoletja. Osrednji lik romana *Baudolino*, posinovljene cesar-

ja Friderika Barbarosse in iskalci skrivnostnega duhovnika Janeza, se iz rodne Italije poda do neznanih dežel na vzhodu in tudi do povsem domišljijskih pokrajin, ki jih v zgodbo spremno vpleta pisatelj. *Baudolino* je neutruden pripovedovalec zgodb, ki v svojih domišljijskih predstavah pogosto prestopa na drugo stran realnega sveta. Ob tem je paradoks v tem, da se kljub temu na nek način vsa zgodovina dogaja po njegovih volji. Bralec se bo po dobrati stari Eovi maniri kaj lahko zapletel v zgodbo in se na trenutke spraševal, kaj je res in kaj pisateljeva domišljija.

Kot razmišla Vasja Bratina, ki se je v zadnjih dveh letih intenzivno ukvarjal s sicer zelo zahavnim prevodom, gre za žanr fiktivnega romana, ki na eni strani temelji na dokazanih zgo-

dovinskih dejstvijih, kar odlikuje Eca, kot živo enciklopedijo in izvrstnega poznavalca srednjega veka, na drugi pa nas avtor skozi *Baudolinova* usta vodi v svet izmišljij. Širši okvir zgodbe pa naj bi bila četrta križarska vojna, ko so križarji okupirali Konstantinopel, ga oplenili in postavili svojega cesarja. Zanimiv je uvod v knjigo, ki ga je sicer glavni junak napisal pri 14 letih in je temu primerno pisan ne-

rodno in v lombardskem dialektu. V slovenščini ga zamenja mešanica kraškega in vipavskega dialektov. Eco nas še enkrat znova pušča sredi misterijev in ugank ter ob vprašanju - je bilo vse to res?

V zgodovinskem smislu prepričljivejša je trilogija o Aleksandru Velikem, avtorja italijanskega arheologa in univerzitetnega profesorja Valeria Massima Manfredija. Gre za tako imenovano romanizirano biografijo, ki temelji na zgodovin-

sko neoporečnih dejstvijih, ki jih zgodbi v prid povezujejo mnogi "izmišljeni", a zelo verjetni detajli iz življenja osrednjih junakov tistega časa. Avtor v romanu namreč upošteva številne legende, ki so se naplete okrog Aleksandra Velikega. Kot je mnenja prevajalka Irena Trenc-Frelih, je roman na eni strani tako dovolj kredibil, na drugi pa zanimiv, saj je pisec v njem naložil dovolj mišic in krvi, ki ozivljajo legendu in mit velikega vojskovodja. Trije deli, dva *Sin sanj* in *Amonove sipine* sta že izšla, tretji del *Na koncu sveta* izide jeseni, opisujejo Aleksandrovo pot od otroštva do smrti. V prvi knjigi tako spremljamo njegovo otroštvo, mladost in strogo očetovo vzgojo, skrivnostno smrt slednjega, Aleksandrovo učne ure pri Aristotelu, v drugem njegove osvajalne pochte v malo Azijo in v tretjem njegove posege na konec takrat znanega sveta vse tja do oceana. Zanimanje za tovrstne romane, ki govorijo o zgodovinskih osebnostih, je v svetu vse večje, pričujoča trilogija pa bo tudi pri nas zagotovo navdušila vse, ki so zaljubljeni v zgodovino.

Nazaj v sodobnost z dvema novima romanoma, ki na nek način govorita o problemih, ki bremenijo človeka zahodne civilizacije. Zbirka Kapučino pri-

naša roman *Za mojo malo* pisca Tonyja Parsons, prevedla ga Ana Bohte. V zgodbi z evergreen temo srečamo Alfieja Buddha, ki je izgubil ljubezen svojega življenja, to ga povsem podre in življenje zanj zgubi pravi smisel, saj opravlja nezahitno delo, zapravlja čas v tri dni, se predaja alkoholu in se tolaži s kratkotrajnimi razmerji. Ko spozna starega Kitajca, se začne zavedati, da so v življenju tudi novi začetki. Roman *Sreča, Willa Fergusona* (prevedel ga Luka Senica), je zgodba o prihodnosti, recimo da se dogaja čez deset minut. Dogajanje je postavljeno v sodobno ameriško velemeсто, glavni junak je Edwin je navaden človek, na las podoben našim znancem. Je urednik pri založbi in se ukvarja z zavračanjem nenaročenih rokopisov. Kot rahlo siten, cincen tip vse to dela z levo roko, nakar mu v roke pride nekoliko neobičajen rokopis. Nekakšen priročnik vseh priročnikov najprej rompa v koš, uro pozneje pa ga taisti Edwin že isče po mestnem smetišču ... Objavi ga brez enega samega popravka. Po prebranem priročniku ljudje ne potrebujejo več nobenih dobrin, kot so droga, alkohol, moda, sladkarje, skratka, ameriško gospodarstvo se začne sesuvati, kar pa ni kar tako... Igor Kavčič

Večera italijanskih glasbenih mojstrov

Festival Radovljica te dni prehaja v drugo polovico. Najprej dva večera stare glasbe, v petek slovenski noviteti.

La Reverdie

in Ella De' Mirchovich po navduhu romanskih liričnih spevov (reverdies), ki slavijo vrnitev po-

mladi. La Reverdie posebno pozornost posvečajo obsežnemu repertoarju "duhovnega gledališča" oziroma liturgičnih dram. Ansambel nas bo v prvem delu popeljal skozi srednjeveške vizije večnega boja Življenja in Luči s Smrto in Temo, v drugem delu pa bodo poslušalce seznavnali z liričnimi ljubezenskimi pesmimi od mistike do erotike in predstavljal večpomenskost srednjeveške simbolike.

Po prosti sredi, bo v četrtek zvečer nastopila še ena italijanska zasedba, vokalno-instrumentalna skupina **La risonanza**, v kateri odvisno od koncertnega programa deluje od tri do dvanajst glasbenikov. S čembalom, teboro in sopranom, nam bodo odlični glasbeniki tokrat predstavili dela večinoma italijanskih avtorjev iz 17. stoletja, od Barbare Strozzi, preko Girolama Frescobaldija in Luigija Rossija do Claudia Monteverdi. V petek nas čaka tako imenovani "slovenski večer" z dve maši slovenskima novitetama, Tomaža Sveteta in Bora Turela. Skladbo prvega bo izvajala sopranistka Piša Brodnik, novitet slednjega pa mojstrica kljunaste flave Mateja Bajt. I.K.

Zaključek s komornim triom Top

Srednja vas v Bohinju - V četrtek ob 20.30 urah bo v okviru Glasbenega poletja v Bohinju v cerkvi sv. Martina v Srednji vasi zadnji koncert letošnjega cikla. Nastopil bo komorni trio Top.

Izvrstni solisti se bodo tokrat predstavili z deli J. Stanleja, P. Franceschinija, M. Meyerja, F. Manfredinija, B. Papandopula, J.F. Michaela, S. Rahmaninova in J.B. Locilleta. Trio sestavlja odlični glasbeni interpreti, trobentač **Stanko Arnold**, pozvani **Branimir Slokar** in organistka **Ljerka Očič**. Arnold, do leta 1990 solo trobentač Slovenske filharmonije, sodi v vrh slovenskih mojstrov tega instrumenta, in je redni profesor za trobento na Visoki šoli za glasbo v Gradcu ter zunanj so-delavec Akademije za glasbo v Ljubljani. Nastopa v različnih komornih zasedbah, v zadnjem času pa vodi tudi številne poletni tečaje za trobento v Evropi in na Japonskem. Kot je o njem

V Kisla prihaja Uš

Kranj - V okviru otroškega poletnega festivala Kiselfest 2003 bo v četrtek, 21. avgusta, ob 18. uri na vrtu gradu Khislstein na sporednu lutkovna predstava za otroke z naslovom *Roke na drugem koncu sveta*. Lutkarji Lutkovnega gledališča Uš bodo otrokom predstavili fantka, ki v svoji nagajivosti pri svoji igri pade naravnost na drugi konec sveta, kjer predmeti iz njegove vsakdanosti oživijo... I.K.

Piše Eva Senčar

S knjigo o ...

Vabljeni v Linhartovo mesto kulture na zaključne koncerete:
22., 24. in 25. avgusta ob 20.00.

Predstavlja kompanija Turistično društvo Radovljica, tel./faks 04-511-5300

GORENJSKI GLAS

trideset; založba, ki ji je kot prvi ponudila svoj rokopis Pike Nogavičke, je svoj 'ne' čez leta krepko obžalovala. Danes je leta 1907 rojena pisateljica iz knečke družine s širimi otroki ena največjih in najbolj poznanih svetovnih pisateljic; njene knjige so prevedene v več kot 70 jezikov, Slovenci imamo prevedenih 14 knjig in dve slikanici, mnoge večkrat ponatisnjene. Marinšek v svoji knjigi piše, da so novinarji izračunali, da bi če bi knjige, ki so izšle po svetu, zložili v stolp, bi jih bilo za 175 Eiffelovih stolpov, če pa bi jih postavili drugo ob drugo, bi jih bilo za trikratno pot po zemeljskem ekuatorju. Ko je Astrid prejela Andersenovo nagrado, je izjavila: "Vse veliko, kar je bilo narejeno na svetu, se je najprej odigralo v človeški domišljiji. Kako bo izgledal jutrišnji svet, je v veliki meri odvisno od količine domišljije tistih, ki se danes učijo brati. Zato potrebujemo otroci knjige." In seveda, kot je še dejala, knjige potrebujemo domišljijo otrok. Bila je tudi urednica za otroško literaturo; njeni načeli pri izboru knjig je bilo, da se ne more nikoli reči, kakšna naj bo dobra knjiga za otroke. "Če je dobra ali ne, se vidi, ko jo bereš." Prvič je Pike Nogavička pri nas izšla prav v letu 1958; iz nemščine jo je prevedla Kristina Brenkova, ilustrirala pa Marlenka Stupica, ki je ob ponovnih izdajah svoje ilustracije dodajala, barvala ali odvzemala. Naslednji ilustrator Pike je bil Božo Kos; enega izmed njegovih originalov je v dar prejela tudi pisateljica, ki jo je pred enajstimi leti v njeni poletni hiši na Švedskem prvič obiskala njen 'slovenski obožvalec' Marjan Marinšek.

In zakaj tokrat pisati o Astrid in Piki? Ker bo zadnji teden v septembru, kot že nekaj let doslej, v Velenju Pikan festival, pri nas največje tovrstno dogajanje za otroke - verjetno ga bodo z veseljem, mogoče s svojimi starši, obiskali tudi otroci iz Gorenjske. Festival je mednaroden, osrednje dogajanje pa bo letos v beli dvorani.

Neodgovoren odnos do življenja in družine

Iz pridige ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Franca Rode, ki jo je imel v petek, 15. avgusta, na Brezjah.

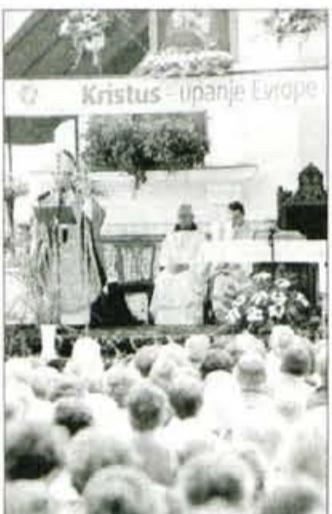

Dr. Franc Rode

Brezje - Nekaj tisoč vernikov, ki so na Veliki šmaren romali k baziliki Marije Pomagaj na Brezje in počastili obletnico posvetitve slovenskega naroda Mariji. Je ljubljanski nadškof in metropolit dejal, da se "človek ne sprizazni s končno zmago smrti in se vznemirjeno sprašuje, kaj bo z njim, kakšen smisel ima njegovo življenje, komu so mar njegove radosti in bolečine. Prav to, da nas smrt vznemirja in da svojemu biti na svetu na vsak način hočemo dodati neki smisel, je dokaz, da smo rojeni za življenje ... Prav ta svoboda pred smrto, z upanjem na nemiljivo srečo pri bogu, utruje v kristjanu voljo, da preoblikuje svet in gradi božje kraljestvo na zemlji s tem, da vnaša med ljudi veselje in ljubezen do življenja, skrb za usodo mladih, pogum za uresničevanje pravične, socialno čuteče družbe, skratka, da vnaša vrednote evangelija, ki vodijo k bolj polnemu, smiselnemu in lepšemu življenju."

"V tem smislu se pred slovenskim kristjanom odpira obširno območje delovanja, izvij njegovi zvestobi evangeliju in odgovornosti do naroda," je povedal v nadaljevanju pridige nadškof dr. Franc Rode in razložil odnos slovenske katoliške cerkve do nekaterih družbenih vprašanj, še posebej do življenja, šolstva in socialne pravičnosti.

"Vprašajmo se samo, kakšen je naš odnos do življenja. Nevarno upadanje rojstev, ki ogroža obstoj naroda; izredno visoko število samomorov, ki nas uvr-

Piše: Mira Delavec

Josipina Urbančič - Turnograjska XI. del

Na Kranjskem so ljudje vedno več govorili o Lovru in Josipini, saj sta veljala za zelo lep par. Josipino je dr. Razlag opisoval takole: "Josipina Turnograjska - Urbančič, vsestransko izobražena, navdušena prorokinja slavjanska, koje spise, otroke bistrega uma in ostrega peresa z velikim navdušenjem čitalo ter zoper čitalo ... rasti je visoke kakor mlada jelka, vitka, tenka kakor gorska vila, - duhopolnega obraza, žarnih modrih oči, belo svetlih las; duše nežno - čutljive vzoro-polne - duh in srce, um in razum, jednakih, nenavadnih, silnih moči. Brez sladkanja in pretiravanja morem tedaj reči, da je domorodkinja velikansko čudo med devami slavjanskimi. Poleg tolikih znanosti inostranskih se ipak ni odtujila, izneverila rodu, svojemu nesrečnemu, kakor to vidimo delati kako mnogo nevrednih Slave hčer. Zakaj ne? Ker jej um in serce živi. - Nje obnašanje je miloljudno in ozbiljno, ona je Slavjanka navdušena in že na vedrem čelu, v bistren očesu se jej more videti notranje duševno življenje, katero neprestano zapleta globoke misli, katero se vedno bavi okoli vzorov nebeskih vedno jasne domišljije."

Zanimivo jo je opisal tudi Lovro Toman:

Tanka kakor jelka
mična ko gezelka
jašna ko nebesa,
žarnega očesa,
mila kakor luna,
glasna kakor struna
žlahna kukavica
čista golobica,
rožica cveteča,
duša hrepeneča,
moja slava, moja Vila,
to je moja ljuba mila.

Toman pa je bil opisan: "Toman Lovre je srednje velikosti, čela jasna, črne kose, črnih brkah; taki mu je poznati da mu je južna vroča krv u žilah vrije, da mu se šire prsa uzneseno, kadar se govor zametne o Slavjanstvu." Josipino obrekanje ni motilo, le jezna je bila na njih. 26. maja 1851 je zapisala: "Pravila je Lokarjeva, kako strašno ljudje govore po Krajnu, da jo strašno izpršujejo. Moj ljubezni bratrac Edvard si prizadeva največ govoriti med vsemi starobabarji -

tudi nekateri drugi. "Nisem prisoten, da sodim o strokovni in pedagoški podlagi našega izobraževalnega sistema, kot nadškof in metropolit pa imam pravico in dolžnost, da izrazim svoje pomisleke glede mesta, ki ga imata oziroma ga nimata v tem sistemu etika in religija. Znano je, da je komunistični režim pred petdesetimi leti vrgel verouk iz šol. V nasprotju s svojimi sosedami ga demokratična Slovenija v devetdesetih letih ni ponovno uvedla, niti ni predvidela kakšne druge oblike moralne vzgoje za mladino. Menim, da je tako stanje škodljivo za narod, predvsem pa za mlade, ki so žrtve takega sistema. Posle-

posej občutljiva do potreb manj premožnih, ki se s težavo prebijajo iz meseca v mesec in nimajo dostopa do nobenih privilegijev. V socialni državi ne bi smelo biti prehudih razlik med višjim slojem in množico navadnih državljanov. Pri nas pa se, žal, dogaja ravno to: peščica bogatih je vse bolj bogata, veden večja množica revnih pa vse bolj revna. Kljub temu da imajo bogati vse vzvode oblasti v svojih rokah in da prek medijev obvladujejo javno mnenje, je vendarle pričakovati čas, ko bodo ljudje spoznali, da sebičnim bogatašem, čeprav v levičarskih frakih, ne gre slepo zaupati," je dejal nadškof dr. Franc Rode. Po

dice so očitne: vse več ranjenih med mladimi, brez zavesti o lastni vrednosti in brez samospoštovanja, vse bolj permesivno zakonodajo, ki pospešuje javno nemoralno in razvrednoti družino, ki edina zagotavlja prihodnost naroda. V izvoru tega dvoumognega odnosa do življenja je neodgovorno, nerezlo in sebično pojmovanje spolnosti, ki ga propagirajo revije in filmi in se nezadržno širi med mladino. Da ta spolna anarhija navdaja človeka z občutkom praznine in ga vodi do prezira samega sebe, ni potrebitno posebej dokazovati. Dokler se na tem področju ne bo nič spremenilo, se tudi naš odnos do življenja ne bo izboljšal."

Nadškof in metropolit je opozoril na krizo šolstva, na katero je opozarja samo cerkev, ampak

njegovem mnenju pa so del naše resničnosti tudi pošteni, delovni in plemeniti ljudje, ki jim pomeni resnica več od lakajskega služenja oblastnikom.

Jože Košnjek,
foto: Gorazd Kavčič

Srečanje slovenskih in hrvaških katoličanov

Ljubljana - K pripravam na srednjeevropski katoliški shod 22. maja prihodnje leto v Mariazellu na avstrijskem Štajerskem bo v soboto, 30. avgusta, v hrvaškem romarskem središču Marija Bistrica pri Zagrebu prvo srečanje slovenskih in hrvaških katoličanov. Imel bo velik simbolni pomen: vera lahko presega nasprotja in daje naredoma upanje na boljšo prihodnost. Srečanje se bo začelo ob 10. uri s programom v obeh jezikih. Uro kasneje bo somaševanje slovenskih in hrvaških škofov, ki ga bo vodil ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode. Ob 15. uri bo mariborski škof dr. Franc Kramberger v baziliki vodil pete litanje Matere Božje.

J.K.

naji neki zasmehuje! Strašno ima neki opraviti z nama! Ah Lovre, posmek taciga človeka kakor je on, kaj zamore, kaj posmek, kaj njegove zlobne besede? Naj govorite ljudje, naj imajo to veselje, če ravno ni lepo veselje! Ne časti jih nič!"

Urbančičevi so bili naročeni na vse tedanje slovenske časopise. Od Pintarja so dobivali ilirske Neven, češki Videnski tehnik, novosadsko Vojvodjanko in razne slovenske ter nemške knjige. Josipina jih je naročala tudi sama v Zagrebu, in sicer sledče: Psaltjer od Gjorgjića, Uzdasi Madaljene od Gjorgjića, Serbske Vukove pesme, Vilo Ostrozinsko, Lažni car od Petrovića, Raičeva ruska gramatika, Nove pjesme od Preradovića.

Spomladi 1851 je Lovro Pintar začel zidati novo župnišče in ni imel več toliko časa za poučevanje kot prej. Zato je Jankota in Fidelisa (klicali so ga Delko) učila Josipina sama. Ker se je njeno zdravje zelo počasi stabiliziralo, dolgo ni uspela ustvarjati povestic. 31. maja je pisala Lovru: "Zavoljo povestic vam še zdaj ne morem nič veseliga pisati. Še zmiraj nisem ne črkice pisala! Ah hudo je to! Pa rada bi še pred govorila o tem s g. Pintarjem in kaj, česa nima. Tako morajo moje uboge povestice spati, ah že skoro tri mesece nisim nobene zbudila! Ne bila si misliti mogla, da bi tako dolgo nič ne pisala." Čez tri dni je dodala: "Prašate me, kdaj bode kaka povestica. In še zmiraj nič, še zmiraj so reve! Skoro sim že obupala, da bi kdaj še kero pisala! Ah gnada božja, ah ali ni čisto zvezla?" 6. junija je zapisala: "Ah povestice! Ubo-

žice so - prav revce - ali sim kriva ali ne - nevem - ali revce so! Poslušati povestice - ah kdo praša po tem - saj ni Lovreta! Pisati - ah Lovre, veliko imam zdaj učenja, ko moram "suplent" biti."

Kljub temu da ji je poučevanje Janka vzel veliko časa, je našla čas tudi za veselje in hudomušnost, ki se izražata v njenih pismih. Konec maja je Lovru pisala: "Ah enmaloj naj tiček saj začivka, enmaloj, da ga tičica sliši, ah kako neskončno srečna bi bila! Noč? Ah neusmiljenček! Tako neusmiljen je tiček - tičica je huda, veste? In za to - za to tudi neče več pisati - skrit se gre! Z Bogom! Z Bogom! (In kmalo bode spet prišla!) Lovro ji je pogostog preko pisem "nagajal" in ona mu je odgovarjala: "Dražite me Lovre, nalaš. Ali tudi to ne morem združiti "zakaj" da me dražite! - O le čakajte, in - tresite se!! Ali se?!" Tudi pri izbiri blaga za krilo se je znala zabavati. Lovro ji je namreč cele tri mesece pošiljal "blekce" (odrezki blaga), da bi si izbrala ustreznega, a Josipina ga ni našla in je Lovru pisala: "Še še morate meni krila kupovati - še navaditi se morate tudi na to! Človek mora vse znati! In krila kupovati je vendar jedna pervih reči na svetu!" Čez tri dni, 3. junija, mu je pisala: "Berem in berem listek - in zopet me Lovre dražil! O počakajte - kadar pride - pocutiti vas čem prav prav zlo za lase - upam, da boste zrasli tačas! Prav zlo - tako, da boste zelo izpadali lasje, zato je Josipina upala, da ga bo lahko pocukala zanje."

(se nadaljuje)

Prazniki in godovi

Po Jerneju se jesen nareja

V soboto bo praznik Mohorja in Fortunata, nekdanjih zavetnikov ljubljanske nadškofije, ki sta v rimskem času delovala v Ogleju.

Danes, 19. avgusta, se katoliška cerkev spominja redovnega ustanovitelja Janeza Eudesa in škofa Ludvika Touloškega. Janez Eudes je v 17. stoletju prerodil versko življenje v Franciji. Ustanovil je redovno družbo Jezuista in Marije, ki je v semeniščih vzbujala duhovnike in ljudske misijonarje.

Jutri, 20. avgusta, bo praznik opata in cerkvenega učitelja Bernarda ter preroka Samuela oziroma Sama. Bernard, rojen v 12. stoletju v Franciji, je bil duhovni oče cisterjancev, ki so prišli na slovensko ozemlje v 12. stoletju in v Stični ustanovili samostan "belih menihov", ki niso skrbeli le za versko življenje, ampak so učili ljudi tudi umnega gospodarjenja. Jutri godujejo Bernardke in Bernardi, čeprav imajo obojo od leta 1933 dalje svojo zavetnico v Bernardki iz Lourda, katere god obhajamo 16. aprila.

V četrtek, 21. avgusta, se bo katoliška cerkev spominjala papeža Pija X., ki je postal papež leta 1903 in moderniziral cerkev in bogoslužje, kralja Baldvina in škofa Sidonija. V petek, 22. avgusta, bo praznik Device Marije Kraljice, mučencev Timoteja Rimskega in tovarišev ter škofa Siegfrieda ali Zmaga.

V soboto, 23. avgusta, se cerkev spominja device Roze iz Lime, ki se je v Peruju rodila v priseljeni španski družini in z molitvijo širila vero, in mučenca Timoteja Galskega. Sobota je tudi spomin na Mohorja in Fortunata, ki sta bila do leta 1961 glavna zavetnika ljubljanske nadškofije, sedaj pa sta podzavetnika. Delovala sta v Ogleju.

V nedeljo, 25. avgusta, bo praznik francoskega kralja Ludvika IX., ki je vladal 44 let in vodil dve križarski vojni zoper muslimane. Na drugi križarski vojni je v Tunisu umrl zaradi tifusa. Ime Ludvik pomeni "slaven bojevnik". Pri nas je pogosto, poznamo pa oblike Ludoš, Lijo, Ludo, Lude, Ljudev, Ljudev, Ljudevit, Viko, Lajoš, Lajč, Louis ali Lewis, Lodovico in podobno.

Jože Košnjek

radio **Goma mm** 106.8 fm
najbolj športna frekvenca

ŠPORTNI * REKREATIVNI * ZANIMIVI * EKSTREMNI

Vse razen golfa in nogometa

Ko gledaš Maca na gorskem kolesu za hude spuste, dobiš občutek, da se je z njim rodil.

Mare Šimenc - Mac je že v osnovni šoli vedel, da mu bo šport krojil življenje. Izhaja iz Kranjske Gore, čeprav danes živi v Bovcu in rad poudari, da je bolj Bovčan kot Kranjskogorec. V Bovcu živi enajst let in ni športa, ki ga ne bi preizkusil - razen nogometa in golfa. Ko smo ga vprašali, ali je kdaj smučal na vodi, se je zasmjal, češ "zato je pa najprej potrebno znanje plavanja". Nekoč je skakal s smučmi, adrenalinski športi so pa tako ali tako njegova poslastica. Je tudi eden glavnih organizatorjev zimske tekme na Kaninu (pod okriljem Red Bulla), ko ekstremni smučarji drvijo čez skale, se v zraku obračajo na sto in en način, tako da če si pri vsem zlomijo le nogo, lahko rečejo, da je bil spust uspešen.

Opravljal je kar nekaj poklicev. Preizkusil se je tudi v vlogi televizijskega voditelja. En njegovih najzanimivejših izkušenj je vožnja z avtom. Vsakič znova, saj še nima vozniškega dovoljenja. Ker pa ima rad motorje, se je odločil, da bo jeseni naredil vozniški izpit tako za avto, kot motor. Če bo čas dopuščal. Trenutno (menda tudi najraje) se najbolje počuti na kolesu. Bolj ko je strm breg, večja ko je možnost, da se za las obdrži "v sedlu", bolj pri srcu

Alenka Brun,
foto: Tina Dokl

mu je spust. Gozdne poti so mu včasih dolgočasne in žilica mu ne da, da ne bi zavil s proge, se pognal čez drn in strn in potem na dnu priposedoval, da pa je res samo malo manjkal, pa bi se postavil na nos. Včasih se, vendar ne izgubi veselja. Nasprotno - vedno sega više, želi še hitreje in bolj ko so adrenalinski športi nemogoči, bolj ko so zapleteni, bolj ga privlačijo. V prihodnosti bo morda nora tura kanjoningu in spust s kolesom le še spomin in takrat se bo Mac pač lotil novih norosti, športov, ki jih bo prinesla prihodnost.

Alenka Brun,
foto: Tina Dokl

Bohinj tudi v znamenju teka

Bohinj - V nedeljo zjutraj je Bohinj nudil zanimivo sliko: domačini so šli k maši, kolesarji so se trumoma zgrinjali proti Bohinju, cesta od Bleda do Bohinja je bila polna avtomobilov, center kraja je bil poln ljudi. Za nameček pa so izpod Skalce ob deseti uri štartali štekači in tekačice, ki so se pomerili na osemkilometrski progi. Štart in cilj sta bila Pod Skalco. Tekli so proti Zlatorogu štiri kilometre v eno, štiri v drugo smer. Med 182 tekači je bil **najhitrejši Boštjan iz Begunj**, ki je za pot preteboval dobrih 25 minut. Večina tekačev je potrebovala za osem kilo-

metrov dobrih 45 minut, v dobrimi urah pa so skozi cilj prispele še zadnji.

Alenka Brun,
foto: Tina Dokl

stevali. Za prijave ali podobno informacije nudita Karel Medvešček (041 589 853) in Franci Mencinger (041 202 970). Start bo še vedno klasičen, v idiličnem zalivu Sv. Janeza (530 m) v soboto, 30. avgusta zjutraj. Pri tem je dovoljena uporaba smučarskih palic, nahrbtnik ni več obvezan. **Metod Močnik**

KAM V NASLEDNJIH DNEH?

25. juriš na Vršič

Prireditve se bo odvijala v Kranjski Gori **6. septembra** ob **15.15 uri**. Štartalo se bo pod smučišči pri nekdanji bencinski črpalki, cilj pa je na vrhu Vršiča. Trasa je dolga 12 kilometrov, ima 24 serpentins in 800 metrov višinske razlike. Vzpon je primeren za tiste rekreativne kolesarje, ki redno vadijo. Tekmovanje se bo po kategorijah, ločeno za ženske in moške. Na dan prireditve se ne morete prijaviti! Prijava je pisna. **Zadnji rok prijave je 30. avgust 2003.** Vse o določilih, navodilih, posebnostih letosnjega Vršiča ter prijavi lahko izveste na telefonski številki **041 844 990** (med 10. in 16. uro, pri tajniku TD Kranjska Gora Andreju Kolencu).

Kitesurfing in kolesarjenje

Vsak konec tedna organizirajo solo kitesurfinga ter kolesarske izlete. Vabljeni so vsi, ki se radi rekreirajo. Več informacij o tem na www.sportpoint.com na telefonski številki **041 672 744**.

Sava je čustvena hrbitenica Slovenije

"Voda je najbolj občutljiv komunikacijski sistem na Zemlji. Nanjo ne vplivajo samo razlike kemikalije, temveč tudi kvaliteta človeških misli in čustev," pravi Marko Pogačnik, ki skupaj z društvom Vitaaa vodi delavnice za zdravljenje Save po vsej Sloveniji.

"Človek na fizični ravni do neke mere že obvladuje vodo, skoraj ničesar pa še nismo naredili, da bi jo spoznali kot subjekt Zemljinega prostora," ugotavlja **Marko Pogačnik**, kranjan, živeč v Šempasu, ki se z opazovanjem, študijem in zdravljenjem Zemlje že dolgo ukvarja. V sodelovanju z **Društvo za sožitje s človekom, naravo in prostorom VITAAA** iz Ljubljane že vse leto vodi projekt **Oživljanje Save**, za katere meni, da predstavlja čustveno hrbitenico Slovenije: "Če pogledamo na zemljevid, ni težko

opaziti, da ima reka Sava v slovenskem prostoru vlogo hrbitenice. Ker je ta vodne narave, dežela lahko razvije izjemno gibost in občutljivost. Bolj kot je Sava s svojimi pritoki onesnažena na čustveni, energijski in fizični ravni, bolj je pri svojem notranjem razvoju blokirana dežela. Sava nastane iz dveh posebnih in različnih izvirov. Prihaja iz Savice, močne srčne vode, ki pribuči iz skale v zavetju skalnega obroča. Tukaj je Sava božja in očetovska. Predstavlja moč, dostojanstvo in blagoslov. Prihaja tudi iz Zelencev,

Zelenci - izvor Save Dolinke predstavlja mir, ljubezen in nežnost

Ljubezen zdravi vse. Odprite ji srce in pustite, da teče skozi vas. Postali boste srečni.

macij, ki jih Sava ponese čez mejo proti Hrvaški, je naša odgovornost, pravi. Z delavnicami, ki so se že zvrstile na področju Krškega, Litije in Zidanega mesta, pri obeh izvirih Save in nju-

nega sotočja na Gorenjskem ter v Ljubljanski kotlini, želi osvetlitvi številne pomene vode za zdravje in kvaliteto bivanja človeka in njegovega ožjega in širšega prostora ter pomen vode v globalnih zemeljskih procesih.

Katja Dolenc,
foto: Tina Dokl

Jantar

Toplo rumena okamnela smola je menda najstarejši dragocen mineral v zgodovini človeštva. Pomaga pri želodčnih in žolčnih težavah, obnavlja hrustanc v sklepih, krepi samozavest.

Jantar simbolizira sonce in duhovno povezanost. Kot zdravilni kamen in amulet naj bi se uporabljaj že vsaj 7000 let. **Tadej Pretner** v knjigi *Minerali - zdravje in duhovnost* razlagata, da je z njim povezana tudi beseda **elektrika**. Grški filozof **Tales** je v starem veku namreč odkril, da se jantar, če se ga podrgne z bombažno krpo, nabije z električnim negativnim nabojem. Zaradi tega so ga imenovali **elektron**, kar je izvor besede elektrika. Ima tudi posebno magnetno moč: "Če ga nosimo na goli koži na področju solarnega pleksusa, oblečeni pa smo v bombažno majico, se zaradi

trenja v njem neprestano ustvarjajo negativni ioni, ki učinkovito čistijo blokade na tretji čakri in nas osvobajajo strahov, lahko pa ga uporabljamo tudi za odpravo vseh drugih blokad," pojasnjuje Pretner.

Nekdaj so ga uporabljali predvsem za **lajšanje glavobolov, bolezni grla, ušes in oči**, danes pa tudi pri **želodčnih in žolčnih težavah**, za stimulacijo **obnavljanja hrustanca v sklepih, pospeševanje celjenja ran in ublažitvi bolečin**, ko otrokom rastejo zobje. Na duhovnem nivoju **krepi samozavest**, v srednji katere je nežno jedro, vdi-

havanje vonja začganega jantara pa naj bi **kreplilo sposobnost jasnovidnosti**. To že diši malo po čarovništvu in dejansko naj bi jih magi včasih uporabljali tudi za krepitev svojih obredov. Zelo je bil znan **obred za zaščito pred ljudmi in situacijami**, ki naj bi človeka psihično izčrpavale. Recept, ki morda deluje še danes: "V čistem in titem prostoru prižgi belo sveče in sedi na pod. Okoli sebe naredi krog iz majhnih koščkov jantara, pred tabo znotraj kroga naj bo tudi sveča. Zapri oči in si predstavljam, kako plamen sveče hrani tvojo avro, jo krepi in dela neobčutljivo za vse zunanje vplive. Energijo plamena vdihujemo skozi temensko čakro, izdihamo pa skozi vse pore. Z vsakim izdihom postaja avra močnejša. Če je potrebno, postopek ponovite po nekaj dneh."

Katja Dolenc

Sodelujte pri zdravljenju reke Save

Terensko delo projekta Sava se zaključuje z delavnico **Povezovalna simultanka**, na kateri se bodo povezovale glavne vitalne energijske točke od obeh izvirov Save do prehoda reke iz Slovenije na Hrvaško. Delavnica bo potekala v **sobotu, 23. avgusta**, udeleženci pa naj se zberejo ob **9. uri na parkirišču avtokampa Ježica v Ljubljani (Črnucu)**. Uvodni skupni del bo vodil **Marko Pogačnik**, nato bo sledilo simultano čiščenje in povezovanje prostora Save na približno dvajsetih mestih. Zaključek bo ob **20. uri**, ko se bo izvedel **zaključni ritual**. Organizatorji vas vabijo, da se jim pridružite pri delu s svojo dobro voljo, znanjem in poznavanjem porečja reke Save. Dodatne informacije posredujeta Andrej Chiautia 041-846-391 in Jelka 040-835-523.

Celosten zaključek projekta Sava bo v sredo, **15. oktobra, ob 18. uri v Kranju**, kjer bo imel **Marko Pogačnik** predavanje z naslovom **"Sava - čustvena hrbitenica Slovenije"**. Katja Dolenc

POČITNIC ŠE NI KONEC!

BREZPLAČNO:

en otrok do 12. leta in otroci do 7. leta v sobi z dvema odraslima (bivanje in hrana)!

Vikend paket	Podaljšani vikend
Hotel Miral***	13.800*
Hotel Radin****	18.000*
Hotel Izvir****	19.400
	24.400*
	30.700*
	32.800

Cene so v SIT in veljajo za osebo od 28.8. do 31.8. 2003. *Cene v hotelih Miral in Radin veljajo za sobe s francoskimi ležišči, ko bivata dve osebi.

Informacije in rezervacije: 02 520 10 00. 520 27 20

radenska

ZDRAVILNI RADENSKI

IZVIR IN RADIJUS

Športniki študentje v boj za nova odličja

Slovenska univerzitetna športna zveza (SUSA) je minuli četrtek v Grand Hotelu Union predstavila ekipo slovenskih vrhunskih športnic in športnikov, ki šport uspešno združujejo s študijem in bodo od 20. do 31. avgusta zastopali našo državo na 22. letni univerziadi v južnokorejskem Daegu.

Ljubljana - Matjaž Pečovnik, generalni sekretar SUSE, je na tiskovni konferenci pred odhodom tekmovalcev v Južno Korejo povedal, da v Daegu pričakuje

vali v osmih športih: atletiki, plavanju, tenisu, judu, ritmični gimnastiki, prvič pa tudi ženski košarki, lokastrelnstvu in judu. "Na univerziado ne gremo s ci-

Bronasto medaljo iz zadnje univerziade v Pekingu leta 2001 bo letos branil plavalec Peter Mankoč, ki pa pravi, da ne pričakuje vrhunskega rezultata, saj je formo stopnjeval za svetovno prvenstvo, tako da v Južno Korejo odhaja neobremenjen in brez posebnih pričakovanj. V plavalni ekipi mu bodo družbo delali še Matjaž Pernat, Martin Vrhovšek ter Kamničan Luka Prodnik in Triglavjan Emil Tahirovič. Slednji prvič odhaja na tovrstno tekmovanje, zato tudi ne pozna konkurenčne, želi pa si ponoviti uspeh s SP v Barceloni in se uvrstiti v finale.

Največ odličij, kar pet od skupno sedmih, so doslej osvojili atleti. Tokrat bo v atletski ekipi poleg Jana Žumra, Boštjana Fridriha, Ranka Leskovarja, Matica Šušteršiča, Andreja Batagelja, Urbana Matoha, Marine Tomič, Mete Mačus in Sonje Roman nastopila tudi Kranjčanka Tina Čarman, glavni atletski trener pa je prav tako Kranjčan, Dobrivoje Vučkovič. "Imela sem smolo z lovlijenjem norme za svetovno prvenstvo, za

kar so mi zmanjkali širje centimetri. Univerziada je tako nadomestilo za svetovno prvenstvo," pravi Čarmanova, ki ima glede na letošnje rezultate tudi višje cilje od 12. mesta iz Pekingga. "Norma za finale je 6,20 metra, kar ne bi smel biti problem, v finalu pa upam na skok okrog šest metrov in pol."

Košarkarsko ekipo, ki je že v Južni Koreji, sestavljajo Katja Temnik, Nadja Ramšak, Daliborka Jocič, Mojca Markovič, Maja Drogz, Živa Zajec, Špela Prevodnik, Maja Erkič, Neva Kalan iz Škofje Loke, Polona Oberč ter Sandra Piršič iz Kranja in Žana Jereb iz Žirov. Košarkarice čaka težka predtekmovalna skupina, že jutri igrajo prvo tekmo z Rusinjami, sledita še tekmi s Češko in Mehiko.

V tenisu bodo tekmovali Hana Debevec, Andrej Bizjak in Luka Radovič, v lokastrelnstvu Črt Dornik, Grega Hojnik in Matija Žlender, v judu Matjaž Ceraj, Jure Šimic in Boris Greif, v taekwondoju Danijel Landeka in Tadej Fojtl ter Mojca Rode v ritmični gimnastiki. Na študentske športne igre z našo ekipo odhaja tudi košarkarski sodnik Igor Poljanšek (Žiri).

Barbara Todorovič,
foto: Gorazd Kavčič

Atletsko ekipo bo na univerziadi spremjal kranjski trener Dobrivoje Vučkovič.

je rekordno udeležbo. Nastopilo naj bi okrog deset tisoč mladih iz 170 držav, med njimi tudi 39 tekmovalk in tekmovalcev iz Slovenije, ki bodo na "druženju elite, ki je zmožna združiti šport in študij", tekmo-

ljem, da pridemo nazaj z odličji," je Pečovnik povedal glede pričakovanih uvrstitev, vseeno pa upa, da se bo tradicija letnih iger nadaljevala, saj so se športniki še vsako leto vrnili domov z eno ali dvema kolajnoma.

Nov korak jeseniške košarke

Minulo soboto je bilo v športni dvorani v Osnovni šoli Prežihovega Voranca izjemno vzdušje, saj so privrženci moške košarke z navdušenjem spremljali mednarodno prijateljsko tekmo.

Jesenice - Ekipa Crvene zvezde je sicer na 10-dnevnih pripravah v Kranjski Gori in na Jesenicah. Po pričakovanju pa so Beograjdanci pod vodstvom trenerja Zmaga Sagadina na Jesenicah zmagali z visokim rezultatom 112 : 57. Najboljši strelec s 15 koši je bil Djurić. Domača ekipa pod vodstvom novega trenerja Gorana Jovanoviča je tokrat nastopila okrepljena s tremi igralci, ki so košarkarsko kariero začeli na Jesenicah. To so bili Alibegovič, Samar in Kadič. Skupaj z ostalimi igralci so izvedli nekaj obetavnih akcij, posebej v prvem delu tekme. Nositelj igre je bil Alibegovič, ki je za domače dosegel tudi največ košev, 15. Crvena zvezda je Jeseničanom za boljše ravnotežje sil "posodila" tudi Pavloskega, ki se je prav tako izkazal z učinkovito igro.

Člani Košarkarskega kluba Jesenice so s to tekmo naredili prvi pomemben korak k ponovni uveljavitvi tega športa v mestu. Ob atraktivni igri in čudoviti publiki so dobili velik polet za uresničitev ambicioznih ciljev.

Trener Goran Jovanovič: "Tekma je bila zelo kvalitetna. Zares je užitek igrali proti tako odlični ekipi, vsi smo dobili veliko motivacijo za naprej. Naš največji cilj je, da ponovno dvignemo nivo košarke na Jesenicah. Letos si želimo dobre nastope v 2. slovenski košarkarski ligi, v naslednjih sezонаh pa ciljamo na 1. B slovensko ligo."

Trener Crvene zvezde Zmago Sagadin, ki ga slovenski ljubitelji košarke še vedno cenijo po številnih podvigih z ljubljansko Olimpijo, ni skoparil s pohvalami po tekmi. "To je bila dinamična in obenem sproščena tekma, prav za košarkarske sladokusce. Mi smo v ekipi predvsem preverjali učinek prvega dela priprav. Tokrat sem preverjal pred-

vsem hitrost igralcev in z rezultati sem zadovoljen. Domačini so se izkazali z nekaj domeseljimi akcijami. S tako zavzetim pristopom in z nekoliko višjimi igralci imajo vse možnosti, da v prihodnjih sezona napredujejo v višjo slovensko ligo. Moram tudi povedati, da jeseniško košarko poznam že zelo dolgo. Ko sem začenjal s trenerskim delom, se spominjam, da so bili takrat v ekipi odlični igralci, med njimi Bunderla in Vauhnik."

Da so pri Košarkarskem klubu Jesenice na pravi poti za ponovni razcvet moške košarke, je prepričan tudi predsednik Rajko

Peterzel: "Izredno sem zadovoljen, da nam je dobro uspel organizacija tekme s tako slovensko ekipo, kot je Crvena zvezda. To je bil kar pravi podvig in v prihodnosti načrtujemo še en kvalitetni turnir. Pred nami je sedaj glavni cilj, da letos dobro igramo v 2. slovenski ligi. Skupali bomo dobiti še kakšnega igralca od drugod. Jeseniška publike nam je bila že doslej vedno naklonjena, v prihodnje pa pričakujemo še več naših privržencev na tribunah, predvsem na pomembnih in odločilnih tekmem."

Janko Rabič, foto: Tina Dokl

BIATLON

Za biatlonce poleti ni predaha

Blok - Biatlonci, od katerih je večina Gorenjev, so se za poživitev vadbenega obdobja pred naporno zimo, pomerili na drugi tekmi letnega pokala na Bloški polici, zaključek pa bo septembra na Pokljuki. Najboljši ostajajo najboljši. Tako je ob odsotnosti najboljšega biatlonca Janeza Mariča (češki strokovnjak mu izdaje novo kopito za puško in je ostal za nekaj dni brez rezerv) znova slavil Marko Dolenc (Brdo), pred domačinom Danilo Kodelo (Lož) in Martinom Ponikvarjem (Brdo). Jože in Matjaž Poklukar (oba Gorje) sta pristala na četrtem in petem mestu, zmagovalec mladinskega evropskega pokala Tržičan Klemen Lauseger pa je bil šesti. Med biatlonkami je zmagaala Kamničanka Andreja Mali, Tadeja Brankovič pa je bila četrta. Gabi Humeca (Bled) druga med mladinkami, ter Nika Eržen (Bled), zmagovalka med deklicami in Matja Rimahazi (Bled), pa so bili najboljši mladi gorenjski biatlonci naraščajniki. V novi reprezentančni shemi se z najboljšimi reprezentanti A 1 (Marič, Dolenc, Mali, Ožbolt, Brankovič) ukvarja dosedanji glavni trener Tomaž Kos, njegov pomočnik je dosedanji reprezentant Sašo Graj. Dosedanji pomočnik Matej Kordež pa ima pod okriljem šest A 2 reprezentantov (Martin Ponikvar, Lauseger, Kodela, Teja Gregorin, Dijana Grudiček, Lucija Larisi), mladinsko ekipo vodi Uroš Velepec. Reprezentanca bo do konca avgusta na pripravah v avstrijskem Ramsau. Nekateri načrtujejo tudi nastop na rolkarski tekmi v Cerkljah 30. avgusta, teden kasneje bo rolkarski spektakel v Tržiču. M.M.

TENIS

Maši tretji turnir zapored

Kranj - Mojstrančanka Maša Zec Peškirič je v Welsu dobila še tretji ITF turnir zapored (po zmagah v Luksemburgu in Domžalah). Kot druga postavljena igralka je v finalu ugnala prvo nosilko Čehinjo Hlavačkovo in se bo tako s 43. mesta svetovne mladinske lestvice zagotovo povzpela med 30 najboljših mladih igralk sveta. Tako ima najboljše možnosti, da se ob koncu leta zavilži v sam vrh ter si pridobi možnost nastopa na WTA turnirjih s povabili organizatorjev. Za 16-letnico je to vsekakor odlična spodbuda in kmalu se gre nadejati tudi nastop ter uspehov v članski konkurenči. Omenimo še, da je Maša letos postala tudi absolutna državna prvakinja, naslov je osvojila konec junija v Radencih.

Dve leti mlajša sestra Alja je izgubila v prvem krogu z Rusinjo Cibičevou, finalistko Domžal Ana Jerman pa v drugem nastopu, prav tako z rusko igralko Čalovo.

Odlično je igrala tudi Radovljčanka Uršula Klemenc, ki je osvojila svoj prvi ITF turnir (5. kategorija) v Mariboru. V finalu je bila uspešnejša od Diane Nakič in si tako priigrala precej novih točk za svetovno lestvico, ki jo bodo s trenutnega 435. mesta popeljale kar nekaj deset mest višje. Zmagi med posameznicami je dodala še osvojitev prvega mesta med dvojicami skupaj s Celjanko Polono Reberšak ter dokazala, da je sodelovanje z bivšo reprezentantko Tjašo Jezerik že obrodilo sadove.

Serija mladinskih turnirjev se bo končala v začetku septembra, ko se bo kot organizator dokazalo idilično Ribno pri Bledu in našim igralcem ponudilo novo bero tako želenih točk. Barbara Mulej

Kranjčani s polnim izkupičkom tudi iz Kidričevega

Nogometni Superpone Triglava so v dveh krogih letošnjega tekmovanja v 2. SNL zbrali vseh šest točk, ekipo pa "krila" daje predvsem mladost.

Kranj - Klub praznikom je bil tudi minuli konec tedna za nogometne zelo delaven. V 1. ligi Si.mobil je ekipa Domžal gostovala pri Ljubljani, kjer je doživeva visok poraz 3:0 (1:0). V sobotu Domžalčani gostujejo v Goricu. Na lestvici po petih kolih vodi ekipa CMC Publikuma.

V 2. slovenski nogometni ligi pa so moštva odigrala 2. krog. Vse tri točke so si znova priborili tudi edini Gorenjevi med drugoligaši, ekipa Supernove Triglava. Kranjčani so namreč gostovali v Kidričevem in 0:1 (0:0) premagali domače moštvo Aluminija. Za Supernovo Triglav je v 63. minutu zadel Božičič. Nova zmaga in mesto na vrhu

lestvice pa je dala "krila" mlademu kranjskemu moštву, ki mu povprečje v letih "kvare" le izkušeni Miha Šporar, ki pa je dokazal, da mladi takega igralca ob sebi še kako potrebujejo. Sicer pa je ekipa Supernove Triglava sloves najmlajšega moštva v drugi ligi prejšnji teden še "potrdila", saj se je moštvo pridružil nadarjeni mladi nogometničar iz Kranja Bojan Jokič, ki je prve nogometne korake naredil pri NK Zarica. Bojan, sicer dijak

Novi val - Bojan Jokič

Hokej v dvorani

Pajki niso razočarali

Škofja Loka - Prejšnji teden je ekipa državnih prvakov v hokeju v dvorani, FBC Loka Spiders, že četrto leto zapored nastopila na največjem turnirju v hokeju dvorani na svetu, turnirju Czech Open 2003. Kar dvesto ekip se je v štirih skupinah potegovalo za uvrstitev na najvišja mesta. Ločani so v svoji skupini dve tekmi izgubili in dve zmagali, kar pa ni zadoščalo za uvrstitev v zaključne boje. Finsko ekipo AFCC Armadillos so premagali 11:0, švicarsko ekipo TV Oberwill 3:1, žal pa so bili 1:4 in 0:1 slabši od dveh čeških moštev, ORKA Stara Boreslav in Paskov Saurians. Na turnirju je slavila ekipa Pixbo Wallenström IBK iz Švedske, Škofjeloški "pajki" pa se niso uspeli uvrstiti med šestnajst najboljših ekip, kar so si pred odhodom zastavili za cilj. Klub temu pa z igro niso razočarali, tako da optimistično pričakujejo prve dvoboje nove sezone v državni in mednarodni ligi.

V.S.

Vilma Stanovnik

Dan slovenskih planincev

Mojstrana - Dan slovenskih planincev bo v soboto, 13. septembra 2003, v Vratih. Vsi, ki bi se želeli udeležiti Dneva slovenskih planincev, naj se prijavijo v pisarni društva. Skupina zasavskih planincev z Radovom Skubicem - Hilarijem na čelu, pa se bo na srečanje odpravila peš. S pohodom bodo začeli 9. septembra ob 7. uri na Kalu, v Vrata pa naj bi sestopili 13. septembra ob 11. uri, ko se bo tam začela osrednja slovesnost ob Dnevu planincev in 110-letnici Slovenskega planinskega društva.

Pohod bo potekal po trasi Kal - Mrzlica - Čemšeniška planina - Zasavska Sveta gora - Geoss - Šentjakob - Šmarna gora - Škofta Loka - Železniki - Rudno - Rovtarica - Bitenska planina - Nomenj - Koprivnik - Rudno polje - Vodnikova koča - Planika - Triglav - Vrata.

Dan planincev bo, kot je bilo že omenjeno, ob 110-obljetnici ustavnitve Slovenskega planinskega društva in 55-letnici Planinske zveze Slovenije. Ob 10. uri bo v vratih zbor udeležencev srečanja Treh dežel (Furlanija - Julijska krajina, Koroška in Slovenija), ob 11. uri osrednja slovesnost in ob 13. uri demonstracijska vaja Gorske reševalne službe Slovenije - Postaje Mojstrana.

A.B.

Tradicionalno srečanje na Poreznu

Kranj - Letno srečanje planincev, borcev in mladine je bilo minulo nedeljo ob 11. dopoldne na Poreznu. Srečanje je organiziralo PD Cerkno in Organizacijski odbor pohodov na Porezen. Sodelovali so tudi Združenje borcev NOV Cerkno, borce Kosovelove brigade, borce ing. bataljona XXXI. divizije in borce Gorenjskega vojnega področja.

Pohodniki so na Porezen prihajali iz različnih smeri: iz Cerknega, po poti Kosovelove brigade; iz Železnikov, prek Davče, po poti Gorenjskega vojnega področja in iz smeri Podbrdo, Petrovo Brdo.

Koča na Poreznu je oskrbovana, zaradi možnega slabega vremena so priporočali primerno obutev in obleko. Vendar jo vreme ni zagodilo in slovesnost je stekla brez problemov. Pri grobnici so prizgali žaro in položili venec v spomin na padle borce v zadnjem sovražnikovi ofenzivi 24. in 25. marca leta 1945.

A.B.

Utrip srednjeveške tržnice

Čutili smo ga zaradi številnih stojnic, postavljenih na prireditvi, ki so prikazovale različne obrti. Vanj smo se lahko vživeli zaradi zanimive predstave gledališke skupine Radovljica.

Ankaran - Bili smo priče vrvežu ljudi, ki so si radovedno ogledovali ponujene izdelke, za dodatno popestrejte pa so poskrbeli srednjeveški kostumi. Ročno izdelane vezenine, nakit, pletarstvo, poslikano steklo, usnjeni copati in gorenjski Kroparji, ki so se odločili združiti prijetno s koristnim.

Utrip srednjeveške tržnice je bil še toliko večji zaradi predstave gledališke skupine Radovljica.

"Povabilo nas je Turistično društvo Ankaran, naj predstavimo tradicijo svojega kraja, torej kovaštvo. To se nam je zdela odlična priložnost, da s seboj vzamemo otroke in jim omogočimo dan na morju," je po-

vedal predsednik TD Kropa Bojan Gašperšič. "Otroti se bodo lahko malo kopali, potem pa oblekli starejša oblačila in pred nošo stojnico odigrali nekaj iger."

Sicer Turistično društvo (TD) Kropa svoje začetke postavlja v čas po I. svetovni vojni. Zadnjih sedem let si predsednik TD skupej še z nekaterimi občani zelo prizadeva dobiti lastno turistično pisarno. Šele takrat bodo namreč lahko začeli Kropo tržno predstavljati, začeli z vodenimi ogledi samega kraja in postavili table, kažipote, ki bodo v njihovem stilu, torej kovani. Sedaj se TD ukvarja z ohranjanjem kulturnega, zgodovinskega in etnološkega izročila, z organizacijo prireditve ter z informacijami. Odkar predseduje Gašperšič, se v enem letu zvrstijo štiri prireditve, 11. marca, na predvečer sv. Gregorja, vsako leto na Spodnjem bajerju zaplavajo iz različnih materialov izdelane hišice ter ra-

zlične, drugače oblikovane "barčice", osvetljene z lučkami. Večer se imenuje 'Spuščanje barčic'. V okviru 'Kovaškega Šmarna' se na Placu prvo soboto v juliju od jutra do večera dogajajo športne, kulturne in zabavne prireditve. Potem je tu še razstava delovanja samega in novoletna zabava z zbiranjem občanov na trgu. Težave povzroča republiška cesta, ki jo je takrat treba zapreti, onemogočiti promet in postaviti stojnice. Mesto samo ima veliko ponuditi (kopališče, smučišče, igrišča, kolesarske steze, stare hiše,...), vendar pa to ne pride toliko do izraza zato, ker v celi Kropi ni enega samega prenoscnika, mesta, kjer bi turist lahko

Bojan Gašperšič

Otroti so se igrali.

prespal. Spremeniti to je prav tako eden od ciljev za prihodnost.

Petkov izlet so izkoristili za promocijo mesta, svoje tradicije in hkrati razveselili otroke s skokom v morje. Ti so že na avtobusu veselo prepevali v vzklikah: "Morje, morje...!", ko so ga končno zagledali. Tako so odhiteli na plažo in se vrnili šele pozno popoldne. Medtem so moški postavili stojnice in jo opremili s plakatom o Kropi, obiskovalci so si lahko

smeh na obraz tistim, ki so upočasnili korak pri kroparski stojnici. Program je potekal dopoldne, od 10. do 12., in popoldne, od 17. ure naprej, na koncu pa je za vse otroke nastopil še čarownik. Potem so prišli na vrsto starši, ki so otrokom kupili kakšno malenkost. Vožnje domov se niti približno niso veselili, če bi imeli kaj besede, bi zagotovo ostali še kakšen dan ali dva. Tak čaroben občutek pač vzbuja morje.

Urša Zupan

M-izleti Planinskega društva Iskra Kranj

Kranj - V Planinskem društvu Iskra Kranj so se odločili, da letošnji program prireditve poprestijo z dodatno ponudbo izletov, s katero poskušajo v njihove vrste privabiti mlajše generacije. Za letošnje leto so pripravili dva programa: program celodnevnih izletov ob koncu tedna ter program popoldanskih izletov in izobraževalnih akcij med tednom. Omenjene izlete bodo objavljali kot **M-izlete**. Nanje so poleg učencev, dijakov in študentov, ki imajo poseben petdeset-odstoten popust, vabljeni vsi ljubitelji narave in gora, ki se na izlet prijavijo v skladu z razpisom. Izlete bodo pripravili v skladu s pravili varnega vodenja. Na izletih in z dodatnimi usposabljanji bodo poskrbeli za izobraževanje udeležencev za varno hojo v gore: opred-

ma, tehnika gibanja, nevarnosti, orientacija. Spodbujali bodo članstvo v planinski organizaciji, ki prinaša številne ugodnosti - cenejše nakupe planinske opreme, popuste v planinskih domovih, nižjo ceno planinskih izletov ter nezgodno zavarovanje v domovini in tujini. Priprava izleta in vodenje sta seveda povezani z določenimi materialnimi stroški, zato so se odločili, da bo prispevek udeležencev simboličen, ki pa običajno ne krije stroškov prevoza. Dodatne informacije o izletih udeleženci lahko dobe: ob sredah od 17. do 18. ure v pisarni Planinskega društva Iskra Kranj, Poslovni center Planina 3, Kranj. Na izlete se lahko prijavite tudi po elektronski pošti stanko.dolensek@celzija.si ali prelovsek@iskratel.si.

A.B.

Osemdeset let kovorskih gasilcev

V PGD Kovor so praznovali osemdesetletnico minuli konec tedna. Poleg sobotnega slavnostnega spredova so na praznovanju med drugimi spregovorili tudi predsednik občinske Gasilske zveze Tržič Bojan Balantič, predsednik sveta Krajevne skupnosti Kovor mag. Borut Sajovic in pa predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eöry.

odlikovanja: gasilsko plamenico tretje stopnje so prejeli Franc Gregor, Janez Frantar in Anton Praprotnik, plamenico druge stopnje je prejel poveljnik PGD Kovor Marko Praprotnik, predsednik društva Franc Smolej pa je prejel odlikovanje. Gasilska zveza Slovenije je PGD Kovor podelila še gasilsko odlikovanje prve stopnje. Popoldansko praznovanje se je začelo s sprevodom iz središča vasi do gasilskega doma, zaključilo pa z veselico ob zvoki Ptujskih 5.

Najbolj ponosni so člani društva na nov prizidek h gasilskemu domu oziroma garaži, ki so jo s slovesnostjo tudi uradno dobili v uporabo. Investicija je vredna več kot sedem milijonov tolarjev. Zanjo so prispevali denar gasilci, v veliko pomoč pa so jim bili tudi krajanji Kovorja, za kar se je predsednik PGD Kovor Franc Smolej krajanom med govorom še posebaj zahvalil. Med drugim se je zahvalil tudi za njihove letne pravstvoljne prispevke in dodal, da pa žal občina namenja premalo denarja za njihovo dejavnost. Za letošnjo organizacijo gasilske slovesnosti ob osemdesetletnici je sto tisoč tolarjev prispevala Krajeva skupnost Kovor, tristo tisoč pa je na četrtek sej obljudil tržički podžupan Franc Praprotnik.

Alenka Brun,
foto: Gorazd Kavčič

Pred 225 leti osvojili Triglav

Bohinj - 25. avgusta bo ob 19. uri ob spomeniku "Štirih srčnih mož" v Bohinju jubilejna proslava v organizaciji Planinske zveze Slovenije in Planinskega društva Bohinj - Srednja vas. Po pozdravnem govoru predsednika društva Janeza Korošca bo sledil slavnostni govor predsednika Planinske zveze Slovenije mag. Francijca Ekarda. Kulturni program bo posvečen letošnjim planinskim jubilejem. Poleg 225-letnice prvega pristopa na Triglav, 150-letnice rojstva Franca Orožna, prvega načelnika predsednika SPD in SPD (1893-1908), 110-letnici ustanovitve Slovenskega planinskega društva, 55-letnici ustanovitve Planinske zveze Slovenije in 50-letnici Slovenske planinske poti. Triglav je imel

pomembno mesto v razvoju slovenskega planinstva in v slovenskem narodnem gibanju. V njegovo bližino so v drugi polovici 18. stoletja začeli prihajati naravoslovci. Žiga Zois je spodbujal v Triglavskem pogorju mineraloško raziskovanje, pod vplivom razsvetljenskega občudovanja narave pa tudi vzpone na vrhove. Tako so se na njegovo pobudo na glavni vrh Triglava povzpeli 26. avgusta 1778 po dostopu iznad Triglavskega ledeneča ruderja Luka Korošec in Matevž Kos, lovec Štefan Rožič in ranocelnik Lovrenc Willomitzer ("Štirje srčni možje"), ki so bili po znanih podatkih prvi pristopniki. Zanimivo pa je, da se je to zgodilo kar dvajset let pred prvič osvojenim Mt. Blancom.

A.B.

Razpis najvišjih priznanj PZS za leto 2003

Predsedniki Planinskih društev in Meddruštvenih odborov naj upoštevajo roke za oddajo in določila Pravilnika o priznanjih PZS (Obvestila PZS štev. 5/2002 in na spletni strani www.pzs.si). Planinska društva naj pošljajo predlog na predpisanih obrazcih predsednikom MDO najkasneje do 30. septembra 2003, MDO pa morajo oblikovati svoja mnenja k predlogom in potrditi predlog v šestih izvodih najkasneje do 20. oktobra 2003 poslati na naslov: Planinska zveza Slovenije - ODBOR ZA PRIZNANJA UO PZS, 1001 Ljubljana, Dvoržakova 9 - s pripisom "ZA RAZPIS 2003".

**N&M, Nina Pečnik, trgovina in storitve k.d.
Kidričeva cesta 12, 4000 KRAJN**

Smo mlada, perspektivna družba, oblikovana s ciljem, da ponudi možnost osebnostne in finančne rasti vsem, ki so pripravljeni delati in uresničiti svoje cilje.

Če vam delo z ljudmi predstavlja iziv, ste komunikativni, samozavestni, kreativni in iznajdljivi, potem vam nudimo delo v ustvarjalnem delovnem okolju kot

VODJA SKUPINE ZASTOPNIKOV

za trženje ekskluzivnega nemškega izdelka s področja medicine.

Omogočamo:

- možnost strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja,
- stimulativno plačilo.

Pričakujemo:

- najmanj srednješolsko izobrazbo,
- osebno prevozno sredstvo,
- predhodne izkušnje s področja trženja.

Ponudbe s kratkim življjenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: N&M, Nina Pečnik, trgovina in storitve k.d., Kidričeva c. 12, 4000 KRAJN, informacije: 04/2382-898.

Na Komarči še vedno tli

Poletne plohe so v četrtek in petek pogasile zunanje požare na območju Komarče in Komne, medtem ko na prvem žarišču podtalnega požara na Jagrovi glavi še vedno tli. Posekali so deset metrov širok varovalni pas.

Bohinj - Podtalni požar, s katerim se na območju Komarče bohinjski gasilci borijo že slaba dva tedna, še ni pojental. Z začetnih slabih dveh arsov se je sredi prejšnjega tedna razširil na približno štiri hektarje, saj se je z Jagrove glave, kamor je 8. avgusta med neurjenim udarila strela, zaradi padajočih ogorelih dreves razširil še proti slapu Savica in Črnemu jezeru. Ob Savici je v sredo zgorela razgledna točka.

"V nedeljo smo se morali spopasti tudi z požarom na Rodici, a smo ga že ukrotili. Ta trenutek je na terenu okoli Komarče okoli 40 gasilcev iz blejskih in bohinjskih gasilskih društev, ki ročno gasijo ogenj na Komni, kamor so od Črnega jezera napeljali vodo. Največji problem nam še vedno predstavlja Jagrova glava, ki smo jo

požar lokaliziran in ni prekočil zeleno meje. Tu bomo ostali, dokler ne bo povsem gotovo, da je požar pogašen," je včeraj povedal vodja gašenja, gasilski občinski poveljnik v Bohinju Pavel Žvan.

Delno odrešitev so v četrtek popoldne prinesle plohe, ki so pogasile zunanja žarišča požara, medtem ko je za ukrotitev pod-

Vojški helikopter že dvanaest dni odmetava vodo na Komarčo.

prekopali in očistili, a ugotovili, da tam tlenje sega tudi po meter globoko. Na to območje vodo še naprej zlivamo s pomočjo vojaškega helikoptera. Sicer pa je

talnega požara padlo premalo vode in bi bilo potrebno daljše deževje. Delavci blejskega gozdne gospodarstva in gasilci so sicer že v sredo začeli sekati

Nad Bohinjskim jezerom se še vedno vije dim.

deset metrov širok varovalni pas, s čimer so preprečili širjenje požara proti Čnemu jezeru oziroma s Komarčo na Komno. Ponoči so postavljene požarne straže, medtem ko so planinske poti od slapa Savice proti Komni in Komarči zaradi nevarnosti krušenja kamenja še vedno za-

prte. V pobočju Komarče že dvanaest dni podtalni požar gasijo s pomočjo helikopterja slovenske vojske, ki se mu občasno pridruži še drugi, ki sicer pomaga pri gašenju požara v Bovcu. Po

podatkih stotnika Branka Reka iz 15. helikopterske brigade je helikopter (občasno dva) slovenske vojske na območju Komarče od začetka požara pa do včeraj opravil skupno že 150 ur in 40 minut voženj. V tem času so prepeljali 375 potnikov in 690 tisoč litrov vode. Glede na to, da stane helikopterska ura 360 tisoč tolarjev, je gašenje požara na Komarči s helikopterjem do ponedeljka stalo preko 54 milijonov tolarjev. Za gašenje požara na Komarči je bilo do sedaj angažiranih 20 nji-

hovih pilotov in sedem tehnikov letalcev. Letos sta sicer helikopterja 15. brigade na vseh požarjih v Sloveniji sodelovala že 233 ur in prepeljala milijon

185 tisoč litrov vode ter 400 potnikov, kar je vojsko stalo okoli 84 milijonov tolarjev.

V zadnjih dneh so gasilci morali pogasiti požare tudi drugje v visokogorju. Samo v nedeljo so morali kranjskogorski gasilci posredovati na poti z Vršiča - med Vratci in Slemenom, kjer je gorelo v navpični steni na skupni površini 30 kvadratnih metrov. Tudi tam je moral vodo dvakrat odvreči vojaški helikopter. V nedeljo dopoldne je do požara v naravnem okolju prišlo pod Špikom in nad Kačjim grabnom, le malo pod gozdnino mejo. Tudi tam so intervenirali kranjskogorski gasilci, ki jih je do žarišča požara pripeljal policijski helikopter, medtem ko je vojaški helikopter moral odvreči vodo na požarišče. Gasilci iz Gozda Martuljek pa so v nedeljo popoldne gasili gorečo smrekovo v gozdu nad Srednjim vrhom. Teren okoli smreke so prekopali in zalili z vodo, do večera pa postavili tudi požarno stražo.

Simon Šubic,
foto: Gorazd Kavčič

Z varilnim ognjem grozil upravnici

Včeraj dopoldne je neznani ropar vstopil v pošto na Slovenskem Javorniku in s prižganim varilnim aparatom prisilil upravnico, da mu je izročila denar.

Slovenski Javornik - Včeraj dopoldne, ob 9. uri in 27 minut je neznani moški, srednjih let, star okoli 30 do 40 let, visok 170 centimetrov, oblečen v temno moder delovni kombinezon in z motorno čelado na glavi vstopil v prostore pošte na Slovenskem Javorniku. Uslužbenka pošte, upravnica Majda Komac, ki je bila sama, je bila prepričana, da je delavec, ki je prišel po opravkih in ga je vladljivo povprašala, kaj želi. Tedaj pa je neznanc preko poštnega pulta nameril vanjo plamen iz varilnega aparata - kako je plinsko bombo spravil pod pult in aparat prižgal, ni jasno. Zelo spremeno, kajti tega ni opazila. Le ogenj je groče sikhnil vanjo, ropar je z ostrimi in odsekanimi besedami zahteval denar in ji dajal ukaze, kaj naj stori.

Uslužbenka je takoj, ko je v tem groče položaju uvidela, kaj se dogaja, storila vse varnostne ukrepe, ki jih uslužbenici morajo storiti. Sprožila je alarm in ravnala tako kot v primeru ropov zaposleni morajo ravnati.

Ropar, ki je govoril slovensko in z naglom, ki je značilen za jeseniško območje, je, potem ko je vzel denar, izginil. Zunaj je zaročen motor in že ga ni bilo več. Po šestih minutah so prišli policisti in kriminalisti, takoj se je začela široka akcija. Preiskovali so širše območje in v akciji so sodelovali številni policisti, kriminalisti in policijski helikopter. Ali je ropar, ki si je izmisli res grozljiv način ustrašovanja uslužbenke - s prižganim varilnim aparatom pred obraz - varlec, domačin, ali je zaposlen v kakšnem od bližnjih

podjetij, kjer je dosti varilcev ali pa je brezposeln?

Tako je na kraj dogodka prispel tudi direktor poslovne enote Pošte Slovenije iz Kranja Miran Čehovin, ki je dejal: "Lani so bili na Gorenjskem trije ropi pošta: na Brezjah, v Gorenji vasi in v Mavčičah in vsi trije so bili raziskani. Vsi trije so bili na manjših poštah. Letos je poštni rop na Slovenskem Javorniku prvi letoski rop. Na Gorenjskem imamo 52 pošti in vse so zelo dobro varovane, tudi pošta na Slovenskem Javorniku. Uslužbenka na tej pošti je ob teh nenavadnih grožnjah z varilnim aparatom ravnala zelo prisebno, čeprav je bila resno ogrožena. Ravnala je povsem v skladu s poštнимi navodili, ki jih imamo. Ob tem smo na pošti samo veseli, da se ji ni nič zgodilo..."

Majda Komac, ki je na javnem pošti zaposlena kot up-

Direktor pošte Miran Čehovin je ob pretreseni upravnici dejal, da je ravnala zelo prisebno in v skladu z navodili...

Na pošto na Slovenskem Javorniku je včeraj dopoldan vstopil ropar v delovni obleki in z varilnim aparatom prisilil upravnico, da mu je izročila denar...

ravnica že dolgo vrsto let, je med strankami zelo priljubljena, saj je vedno prijazna in ustrežljiva. Za svoje predano delo v Pošti Slovenija je dobila že kar nekaj pohval. Upravičeno. Tudi tokrat je ravnala povsem v skladu z navodili. Na pošti, kjer dela, je bil v preteklosti že rop, saj je pošta, ki je sicer ob cesti, vseeno bolj odmaknjena, ljudje večinoma prihajajo peš, saj ni dosti parkirnega prostora. Nadzorovati, kdo prihaja in kdo odhaja, je tam prav lahko. Zato

so poštarji kar nekako pričakovati, kdaj bo javninska pošta na vrsti in jo zato tudi izjemno dobro zavarovali z varnostnimi napravami. Ropar je dobro vedel, kako in kaj, njegov način, da se ne spravi nad žensko z ustrohalno pištoljo, ampak z varilnim plamenom, je bil pa izjemno sadističen in krut.

Do zaključka naše redakcije še ni bilo znano, koliko denarja je odnesel - gre za manjšo svoto - roparja pa tudi še niso našli.

Darinka Sedej

Umrla v bazenu

Tržič - Na tržiškem kopališču je včeraj dopoldne umrla 63-letna kopalka, ki je na bazen prišla s svojim nečakom. V bazenu za neplavalce je plavala na hrbtni in za roko držala nečaka, ko ju je opazil kopališki redar. Takoj je posumil, da je nekaj narobe, in oba spravil iz bazena ter poklical zdravniško pomoč. Reševalna ekipa kljub oživljanju starejši občanki ni mogla več pomagati, saj je bila že mrtva. Točni vzrok smrti bo znan po opravljeni obdukciji, domnevno pa naj bi šlo za infarkt.

S.S.

Zdrsnila v smrt

Kranjska Gora - Minuli četrtek, 14. avgusta, se je v jutranjih urah pri hoji na Prisojnik smrtno ponesrečila planinka. Kot so ugotovili, sta avstrijska državljan, oče in 28-letna hči, ob 8. uri krenila z Vršiča po zahtevo, a dobro varovani plezalni Jesenški poti na Prisojnik. Okoli 9. ure je Avstrija na približno 1.700 metrih skrenila s poti, da bi opravila potrebo. Pri tem je iz neznanega razloga padla oziroma zdrsela po grapi in čez previs padla približno 80 metrov nižje na melišče. Na pomoč so prispeli gorski reševalci iz Kranjske Gore, policisti in dežurni zdravnik, vendar planinki niso mogli več pomagati, saj je zaradi hudih poškodb glave na kraju nezgode umrla.

S.S.

Strela pomorila ovce

Tržič - Poletno neurje ne neti le požarov, temveč udari strele morijo tudi živilo. Dan pred velikim šmarnom, 14. avgusta, je namreč na planini Pungart na Malem Kladivu nad Jelendolom strela udari v 98-glav trop pašne skupnosti Kofce in pobila 55 ovac. V soboto popoldne so pomorjene ovce najprej s helikopterjem prepeljali na planino Pungart, od tam pa so jih odpeljali v dolino. Natančno škoda še ni ocenjena.

S.S.

Sašo Hrovat, strokovni sodelavec Triglavskega naravnega parka

Gamsu smo vzeli mir in pašo

Zanimiva raziskava je pokazala, zakaj za garjami obolevajo gamsi v zavarovanem območju Triglavskega parka. Ko so pregledali sto zdravih in bolnih živali, so ugotovili, da so gamsi podhranjeni, ne dobijo dovolj kakovostne krme, njihova teža upada. Včasih so se na planinah lahko v miru pasli, danes miru ni nikjer več, saj se morajo stalno umikati pred trumami gorskih obiskovalcev. Tako za zimo ne dobijo dovolj zaloge hrane. Gamsi na Pohorju gamsjih garj sploh nimajo.

Bled - Gams je živalska vrsta, tako značilna za Triglavski narodni park, da ga ima park kot simbol v svojem grubu. Največ gamsov na zavarovanem območju parka živi na Jalovcu, na Velen polju, v dolini Vrat in drugod, imamo pa gamse, ki živijo nad gozdnim mejo in jih imenujejo skalarji in gamse, ki živijo v gozdovih in jih imenujejo goštarji. Številčnost je približno enaka, največji problem pa so že desetletja gamsje garje, ki se pojavljajo v Julijskih Alpah in v predelu Kamniških Alp. Garje so v Triglavskem parku stalno prisotne, občasno se na posameznih območjih pokaže obolenost in večjem obsegu.

Gamsje garje so značilna parazitna bolezen, ki jo povzročajo pršice, pojav pa je odvisen od številnih dejavnikov: od stazeža živali na določenem območju, predvsem gostote, od spolno in starostne strukture tropov, vedenjskih lastnosti gamsov od tvorbe tropov, zapuščanje enega in vključevanje drugega. Ob tem pa poudarjeno izstopa dejstvo, da obolevajo predvsem oslabeli živali. Kaj oslabi gamsa, da je doveten za bolezen?

Gamsa oslabi težje gibanje v slabih vremenskih razmerah, aktivnost v paritveni sezoni, brejost, laktacija, starost in vse večje vznemirjanje živali zaradi alpinizma, gorništva, turizma v vseh letnih časih. Pred množicami obiskovalcev nima nikoli miru, stalno se mora umikati v predele, kjer so za preživetje težji pogoji. Pojavi se bolezen, ki je nastala zaradi zmanjšane odpornosti organizma, saj so gamsi oslabeli. Izčrpali so telesne rezerve, v telesu ni več vseh hranljivih snovi ali le nekatereh in tako se niti ne morejo prilagajati neugodnim zunanjim vplivom.

V Triglavskem parku gams živi na zavarovanih območjih, kar pomeni, da je tam drugačno gospodarjenje in ni odstrela. Prav to, da ni odvzema gamsov, je eden izmed glavnih očitkov Triglavskemu parku, če da se gamsje garje pojavljajo v večjem obsegu zato, ker lovci ne posežejo v selekcijo gamsov.

Zato, vendar ne le zaradi teh očitkov, so se v Triglavskem narodnem parku pred leti lotili obsežne študije, ki naj bi pokazala, zakaj tolikšna obolenost za gamsimi garjami v parku? Na Pohorju, denimo, ni gamsjih garj. Gamsje garje so tudi v Nemčiji. Avstriji, vendar se tako natanko pojava te bolezni prav pri gamsih ni lotil še nihče. S tovrstno tujo literaturo, ki bi stro-

kovno obdelala pojav garj na gamsih, si torej niso mogli pomagati, zato je raziskava še toliko bolj pomembna tudi za tuje strokovnjake po Evropi. Petletna študija bo končana jeseni, ko bodo rezultati objavljeni tudi v strokovni literaturi, že vmesna poročila pa nakazujejo zanimive ugotovitve.

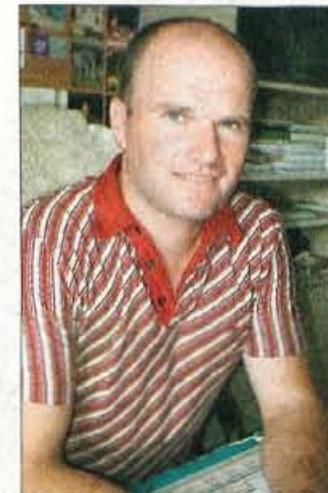
Kakšna je krma?

Raziskavo o "ekologiji gamsa" v Triglavskem narodnem parku pripravlja park skupaj z oddelkom za zootehniko na Biotehniški fakulteti, v njej pa sodelujejo prof. dr. Andrej Orešnik, Jože Stopar, doc. dr. Andrej Lavrenčič, Marko Kodra, s strani Triglavskega parka pa strokovni sodelavec parka diplomirani inženir zootehniki Sašo Hrovat.

S Sašom Hrovatom smo se tudi pogovarjali o namenu in pomenu raziskave Gamsi v Triglavskem narodnem parku in o rezultatih delnih vmesnih poročil.

"Zaradi drugačnega gospodarjenja z gamsi v zavarovanih območjih Triglavskoga naravnega parka smo se pred leti odločili za obsežen projekt, v katerem smo raziskovali vpliv prehrane na obolenost gamsov, na gamsje garje, ki jih povzročajo pršice," pravi Sašo Hrovat.

"Za boleznijo zbolijo živali, ki so prisotne v Julijskih Alpah in Kamniško - savinjskih Alpah, obolevajo pa tiste, ki so slabotne in ki so zaradi prehrambnih in drugih vzrokov dovezene za bolezni. V sodelovanju z Biotehniško fakulteto smo izdelali točen načrt in potek raziskave, s terminskim planom odvzema vzorcev, tako krme, hrane, ki jo uživajo gamsi in vzorce tkiv zdravih in obolih živali. Raziskava je petletna in bo v prihodnjih mesecih zaključena.

Sašo Hrovat

V prvih dveh letih smo jemali vzorce na treh lokacijah: dveh v parku in eni izven parka. Pri nas na Jalovcu in v Krmi, zunaj parka na Pohorju. Jemali smo vzorce trav, detelj in zeli v spomladanskih in jesenskih mesecih,

neustreznih razmerja - onemogoča normalno izkorisčanje že takoj majhnih količin zaužite energije in beljakovin v presnovi. Iz strokovne literature so znane raziskave, s katerimi pri domačih živalih in pri človeku lahko z analizami vsebnosti rudinskih snovi v vsebini prebavil, v blatu in v različnih tkivih organizma zanesljivo ocenijo oskrbljenost živali z rudinskih snovi. Motnje v oskrbi z rudinskih snovi ne povzročajo le padca v odpornosti živali in pojav garj. Prizadenejo vitalnost živali v celoti. Posebej možnost razmnoževanja ter vitalnost rojenih mladičev in njihovo preživetveno sposobnost.

V analizi so v hipotezah posebej izpostavili, da je logično izhodišče za raziskave res prehrana, ni pa nujno, da bo edina možna razlaga problema.

"V dveletnih zaporedjih smo tako ugotavljali vsebnost mikro in makro elementov, seveda na istih lokacijah in začeli z jemanjem vzorcev tkiv živali po točno določenem načrtu glede starosti, strukture in števila živali," nadaljuje Sašo Hrovat. "Pri nekaterih vzorcih smo ugotavljali še notranje parazite, ki povedo, v kakšni kondiciji je žival. Pri vsaki živali smo odzveli vzorce tkiv: blato, jetra, kost - lopatico, dlako, vsebino vampa, kri, serum prebavila, pljuča, srce. Zadri velikih stroškov pri analizi smo moralii število vzorcev posamezne živali razporediti na obdobje petih let, tako da smo v petletnem obdobju raziskave dobili več kot sto analiziranih živali, tako bolnih kot zdravih."

Že med delnimi letnimi poročili pa se je izkazalo, da prihaja do različnih vsebnosti posameznih elementov in snovi tako na posameznih lokacijah kot med posameznimi živalmi, še posebej zdravimi in bolnimi.

Pregledali sto bolnih in zdravih gamsov

Pomanjkanje ali preobilna oskrba s posameznimi rudinskim snovi neugodno deluje na organizem: v prvi vrsti zmanjšuje količino krme, ki jo žival zaužije. Živali ne morejo pojesti toliko kot bi ob ustreznih sestavih krme lahko in bi morale za pokrivanje povečanih potreb v paritveni sezoni, ob laktaciji, brejosti ... Predvsem pa jeseni ne morejo naložiti zadostnih količin rezerv za zimsko obdobje.

Neustreza oskrba z rudinskimi snovi - premalo, preveč,

Gamsi izgubljajo telesno težo

Analize so nesporočno dokazale, da je vsebina zaužite krme različna glede na lokacijo odvzema vzorca, kar vpliva na vsebnost tkiv in razmerje snovi, ki sta neuskajena, nista taka, kakršna bi moral biti za normalno delovanje vsakega živega organizma.

Zaključki kažejo, da so bile naše hipoteze pravilne in dajejo možnost nadaljevanja raziskave. Na obolenost pa ne vpliva le prehrana, ki je gamsom na voljo, ampak so pomembni tudi zunanjii, predvsem človeški vplivi.

Vemo, da je gams prežekovalc v vse letu potrebuje normalne živiljenjske pogoje. Potrebuje mir na tistih območjih, ki so zanj prehrambno najpomembnejša. Prav tega pa nima, miru, saj se mora vse leto umikati in še enkrat umikati. Umikati se pred jadralnimi letalci, pohodniki, turnimi smučarji, planinci, alpinisti, motijo ga helikopterski poleti ... To lahko ponazorimo s tem, da je teža gamsov v zadnjih desetih letih začela upadati.

Gamsom, ki jih obiskovalci nenehno preganjam, v zadnjih desetih letih precej upada telesna teža. Ne morejo se v miru najesti in ne v miru prežekovati...

Gams nima časa, da se naje in prežekuje, da dobi zalogo hrane za zimo, stalno se umika in črpa živiljenjsko pomembno rezervo in je tako dovetnejši za vsako bolezen. Največja obolenost se pojavi za moške živali decembra, po prsku, ko se veliko giblje in črpa energijo, ko pa so najbolj bolne marca, ko poidejo rezerve. Na Pohorju, kjer ni gamsjih garj, se očitno v gozdovih laže skrije pred obiskovalci in dobiva pestro krmo, tu, pri gamsu skaljarju pa je razmerje porušeno. Res je, da je kamenina drugačna, vendar je v rastlinah razmerje snovi normalno - le zakaj je v organizmu živali to porušeno," pravi Sašo Hrovat.

nah prav planinski vodniki, najbolj zaželeni ravno tisti, ki odkrivajo še neznane gorske poti. Vse leze, vse gre ... Gamsu smo vdrli v njegov živiljenjski prostor in ga nenehoma preganjam. Kako naj se v miru naje, kje naj prežekuje, če ne prestano le beži in beži, za pašo in prežekovanje pa potrebuje še in še časa. Zdaj se mora pasti celo ponoči, da sploh preživi. In ker ne nobi zaloge, je bolan.

Če bo šlo tako naprej, bo treba razmišljati, da se določena področja za obiskovalce enostavno zaprejo. Verjetno res ne bo drugi pomoči...

Darinka Sedej,
foto: Jure Kočan, TNP

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

508

V IJUBLJANSKI "REITSCHULE"

Zadnjič smo videli, kako težko je bilo slovo sina od matere v Ljubljani. Ta je morala dobesedno "izginiti", sicer bi šel Jože kar z njo nazaj v Kranjsko Goro. Tako pa se je moral privaditi novemu okolju, enako kakor drugi vrstniki. "Moja gospodinja je imela še nekaj drugih dijakov v oskrbi. Stanovanje je bilo snažno, postrežba dobra, toda strogo nadzorstvo. Brez dovoljenja ni smel iti noben dijak v mesto. Da me je klicala gospodinja za Pepeta, mi je bilo tuje; nisem se mogel privaditi ti ljubljanski maniri. Velikokrat nas je peljala v bližnjo frančiškansko cerkev k božji službi. Očete frančiškane je zelo cenila in vse poznała po imenu, da smo jih poznali tudi mi. Ob nedeljah popoldne smo morali hoditi h krščanskim naškom, ki jih je imel o. Benjamin Fabjan. Ljudje so ga tako radi poslušali, da je bila vedno polna cerkev. Polagoma sem postal v samostanu toliko dobar, da sem časih tudi ministriral in hodil na kor-

kjer je orgel stari Hilscher, ki je v prostih trenutkih pridno segel po tobačnico v žep."

"Velike počitnice" 1862 je naš Pepe preživel doma, jeseni je nadaljeval v četrtem razredu. "Po dovršenem tretem razredu v Ljubljani sem prišel v četrti razred, kjer mi je bil učitelj Martin Ivanetič, doma z Belokrantskega. Veliko nas je naučil, pa smo imeli tudi strah pred njim. Bil je močan mož, širokoga, temnega obrazu, velikih oči, original svoje vrste. Njegove računske naloge so se vse začenjale z besedo: 'Wiewiel?' /'Koliko?/' Grozil nam je z dolgo palico in tudi marsikoga zadela z njo. Če je kdo ubegal, je šel s palico za njim in ga lovil po šoli. Ti vzgoji smo rekli 'Reitschule' /'javahnalna šola!/. Njegov pouk je bil na prav dober glasu. Kdor je Ivanetičev razred izdelal, je lahko študiral naprej. Nekoč mu nisem dobro odgovarjal. Za kazen sem moral prepisati desetkrat: 'Ein Kind viel lernen muss, bevor es wird ein Dominus.' /'Ker danes niso več vsi Kranjeci veči nemščine, kakor v Lavtičarjevem času, dodajmo v poslovnicah prevod brez rime, ki daje trivialni vsebinu pesniški nadih: Preden postane gospod, se mora otrok veliko učiti.'

Lavtičar se spomni tudi ravnatelja svoje prve ljubljanske šole, moža, ki ga je vanjo sprejel. "Ravnatelj Karel Legat nas je večkrat nadzoroval, spodbujal k učenju, grajal nerdenosti in vedno pozdravil, da je šola neprecenljive vrednosti za mlad-

Pogled na Razor in Prisank iz Kranjske Gore.

ski župnik Simon Vilfan, gorenjski rojak, rojen 20. oktobra 1802 v Škofji Loki. "V višji gimnaziji je imel dva sošolca, ki sta postala oba slavna škofo: Slomšek in Baraga. Slomšek je Vilfan opisoval kot resnobnega dijaka, ki se je, ko so drugi uganjali mladeničke neumnosti, naslanjal na steno in se jim smejal. Prav tako modrega vedenja je bil Baraga, ki so ga dijaki vikali radi njegovega gospodarskega stanu." V mašnika je bil posvečen 1825, kaplanoval je v Kranju in Šmartinu pri Kranju (skupaj z Barago) ter v Trbojah, 1830-34. V letih 1834-38 je bil kurat pri 17. pešpolku in bil z njim na Italijanskem. Za župnika v Kranjsko Goro je prišel 1838 in ostal 29 let. "Spodbudno je opravil božjo službo, imel dobro urejene župnijske knjige, z gosjim peresom lično pisane matici in dolge cerkvene govore. Ob nedeljah in praznikih je maševal ter pridigoval ob desetih. Ko je bila ura enajst, je rekel v pridi: 'To boste pa v drugem delu slišali.' V govorih se je nagibal na mislično stran in posebno rad razlagal skrivnostno razordetje sv. Ivana Evangelista. Vpeljal je družbo zoper žganjetje, ki je bila menda prva te vrste na Kranjskem. Leta 1850 je izdal knjigo Krščanski nauk o božjih lastnostih, obsegajoči 215 strani in tiskano v Josip Blaznikovi tiskarni v Ljubljani." Umrl je 4. novembra 1881 v Novem mestu, pologama sem postal v samostanu toliko dobar, da sem časih tudi ministriral in hodil na kor-

Se tudi avstrijski trgovci pripravljajo na naš vstop

Časi, ko smo prek Karavank kupovali iz potrebe, so za nami, saj v ponudbi praktično ni več razlik.

Z odpravo carin se bo sprostila le konkurenca pri cenah.

Borovlje - V četrtek zjutraj so v bližnjih Borovljah odprli nov nakupovalni center znane trgovske verige Hofer, ki si je v naši severni sosedji pridobila ime predvsem po ugodnih cenah svoje ponudbe. Zanimalo nas je, ali bodo to priložnost izrabili tudi Slovenci, saj prav postavitev nove trgovine v praktično prvo veče naselje za mejo lahko cilja prav v slovenski žep. Ogled in pogovori s slovenskimi kupci so pokazali, da je ponudba na ravni marketov, kakršnih je pri nas že veliko, so pa razlike v cenah, navzgor in navzdol.

Odprtje novega nakupovalnega centra trgovske verige Hofer, ki je bilo s prospekti v naših poštih nabiralnikih, pa tudi v medijih, precej na široko reklamirano, seveda odpira vprašanje, ali to cilja na čas, ko na Ljubljeno ne bo več carinov. Če so priprave na vstop Slovenije v Evropsko unijo pri nas osrednje gospodarsko, pa tudi državno in politično vprašanje, bi bilo spravljati se, ali se tudi Evropa pripravlja na naš vstop, veliko preveč ambiciozno. Slovenija je pač v primerjavi s skupnostjo petnajstih držav s svojo majhnostjo v tem smislu povsem zanemarljiva. Taka ugotovitev pa seveda ne velja za pokrajino ob

meji, zlasti trgovce ob meji, saj izkušnje iz nedavne preteklosti kažejo na to, da smo Slovenci še kako vplivali na njihov razcvet, pa tudi propad. Pomanjkanje nekaterih artiklov pri nas, cene pogonskih goriv in nenazadnje brezkarinske prodajalne, ki smo jih moral predčasno zapreti, so bili dejavniki, ki so vplivali na to, koliko je kanilo v njihove blagajne.

Predvsem kaže ugotoviti, da so se razmerja na trgu, ki ga pokriva trgovina na drobno, precej uravnotežila in da z razvojem ponudbe v trgovinah v Sloveniji kakšnega vzroka za množične nakupe za mejo ni več. Vsekakor ni pomanjkanja katerega

koli pomembnejšega artikla in tudi odprava carin bo pocenila le večje nakupe. Razlike so morda v cenah po posameznih zvrsteh blaga, vse bolj odvisne od spremnosti trgovcev pri izbiri dobaviteljev in morda pri razprodajnih akcijah ter posebnih trgovskih prijemih, ki pa tudi nam niso več tuji. Kupci bomo

seveda ostali radovedni in vsako priložnost ob obisku čez katerokoli mejo izkoristili tudi za ogled trgovin v tujini. Zagotovo pa račun, ki upošteva tudi stroške vožnje, pa čeprav le dobrih sto kilometrov po ne ravno prijetni cesti, ne bo kazal na to, da bi to počeli redno in pogosto. Bolj prijeten občutek je in bo, da se nam širše odpirajo vrata izbirne, da plahni utesnjenost, ki so jo občutili nekateri ob osamosvojitvi Slovenije.

Trgovska veriga Hofer je z novim trgovskim centrom v Borovljah potegnila, če je ciljala v slovenski žep, tvegano potezo. Veriga, ki ima v Evropi več kot 5.000 trgovin, v Avstriji pa jih bo imela do konca leta 300, je morda, ob davčnih olajšavah, ki so jih dobili židovski lastniki kot odškodnino za prizadet v drugi svetovni vojni, na teh trgovih zelo konkurenčna. Njihova posebnost je skoraj diskontni način ponudbe, iz pogovora z vodilnimi, ki so sicer izredno skopi z izjavami, pa je mogoče razbrati, da gre za skrajno varčno zaposlovanje. S slovenskimi kupci se v Borovljah, po prvih odzivih sodeč, verjetno ne bodo posebno bogatili. Nakupovalni turizem seveda bo ostal in nič več kot to, če pa se bodo naši trgovci tam še kaj naučili, pa tudi ne bo škodovalo. Prosta konkurenčna je potrošnikom le v prid.

Štefan Žargi

plačala 113 evrov, kar je čez 20 tisoč tolarjev, za ta denar pa tudi pri nas lahko že marsikaj kipiš, tudi uvoženega. Še kakšno leto, pa razlik ne bo več."

Fani Hercog iz Bistrice pri Tržiču: "Na otvoritvi trgovine sva se z možem oglašila le mimogrede, saj sva imela tu drug opravek. Lahko rečem, da je ponudba skoraj enaka, kot pri nas, posamezne vrste blaga so celo dražje. Čez mejo gremo po nakupih veliko manj, kot nekoč, in tudi odprava meje mislim, da ne bo vplivala na to, da bi začeli več kupovati. Če greš čez mejo, na primer na obisk k znancem, pa je vedno zanimivo pogledati tudi v trgovine."

Ivan Jugovic iz Sv. Duha pri Škofji Lobi: "Prišel sem iskat nekaterje specjalne stvari, ki jih pri nas ni mogoče dobiti, sicer pa razlike v ponudbi pri nas ni. Ugotavljam, da je tu cenejše sadje in zelenjava, sicer pa je tudi pri nas ponudbe več kot zadost. Poglejte v Kranju, kaj je prinesla konkurenca med več trgovci, čeprav bodo še več elastičnosti naši trgovci še morali pridobiti. Odprava meje menim, da ne bo vplivala na to, koliko bomo nakupovali v tujini, prej bo tega manj, kot več. Sam pridev predvsem takrat, ko rabim kak rezervni del, ki ga pri nas ni mogoče dobiti, za redno nakupovanje pa sem prepričan, da se ne izplača."

V petek zjutraj smo na velikem parkirišču trgovskega centra Hofer v Borovljah našeli približno desetino avtomobilov s slovenskimi registrskimi tablicami. Počakali smo na njihove lastnike in nekatere povprašali, kako ocenjujejo te nove nakupovalne možnosti tudi v primerjavi z domačo ponudbo in, ali bodo po odpravi carine postali rednejši kupci za mejo.

Rado Šašo iz Srednje Dobrave: "Na odprtju novega trgovskega centra smo se oglasili, ker smo dobili reklamni list in odločili smo se, da gremo kupiti nekaj opreme za računalnik, ki je tu cenejša. Na splošno menim, da so živila in ostali artiki osnovne preskrbe pri nas cenejši, izkoristili smo pač možnost za cenejši nakup opreme, kar je verjetno le reklamna poteza ob odprtju nove trgovine. Sicer pa menim, da je trgovina v Sloveniji dohitela in prehitela ponudbo tu v Avstriji, tako po obsegu, kot tudi po kvaliteti, zato vsekakor ne bomo tu nakupovali, izkoristili smo le ugodno priložnost."

Majda Hafner iz Tržiča: "Mislim, da je hrana pri nas še vedno dražja, kot je tukaj, sicer pa je izbira že enaka. Ne vem, ali se še izplača priti čez mejo le zaradi nakupov, sama pridev večkrat, ker sem po rodu Korošica in ob obisku doma še kaj kupim. Za blago, ki ga imam v nakupovalnem vozičku, sem

Ljubljana - Kot poroča Urad Vlade za informiranje, je Vlada RS je na dopisni seji pretekli teden obravnavala in sprejela predlog dopolnjenega Predpristopnega ekonomskoga programa in pooblastila ministra za finance, dr. Dušana Mramorja, da dokument posreduje Evropski komisiji. Predpristopni ekonomski program skupaj z obvestilom o proračunskem deficitu in javnem dolgu, ki je bil v Bruselj posredovan v marcu, predstavlja pripravo Slovenije na nadzor in koordinacijo ekonomskih politik, ki jima bo naša država priča po vstopu v EU. V svojih usmeritvah program izhaja iz sprejete Strategije gospodarskega razvoja Slovenije ter je vsebinsko, finančno in projekcijsko usklajen z osnutkom proračunskega memoranduma za leti 2004 in 2005 ter s Programom za učinkovit vstop v EU, vlada pa podrobnejše opredeljuje ključne usmeritve ekonomske in razvojne politike ter glavne strukturne reforme po posameznih resorjih in se zavezuje k njihovemu izvрševanju.

Osrednje srednjeročne usmeritve ekonomske politike ostajajo nespremenjene: postopno zniževanje inflacije; postopno odpravljanje javnofinančnega primanjkljaja;

nadaljevanje strukturnih reform in vlaganja v sodobne razvojne dejavnike. Osnovni cilj ekonomske politike vlade v obdobju naslednjih dveh let bo ustvariti pogoje za uspešno vključitev v EU in evropski tečajni mehanizem (ERM 2). Vlada je zato v juliju 2003 pripravila Program za učinkovit vstop v EU, ki prinaša kratkoročne ukrepe za obdobje do vstopa v EU in ERM 2 s ciljem čim bolj mehke in učinkovite vključitve v EU. Ukrepi na gospodarskem področju, ki bodo zmanjšali osrednje razvojne slabosti slovenskega gospodarstva, povečali njegovo učinkovitost in gospodarsko rast, so usmerjeni k povečanju prilagodljivosti gospodarstva in večji konkurenčnosti pred vstopom v EU, znižanju inflacije pred vstopom v ERM 2 in vzdržni gospodarski rasti in rasti zaposlenosti. Vlada si bo tako v sodelovanju z Banko Slovenije prizadevala, da do konca leta 2003 približa stopnjo inflacije petim odstotkom, v letu 2004 pa nadalje proti štirim odstotkom. V tem okviru bo vlada še nadalje skrbela za restriktiven režim povisevanja reguliranih cen, minimizirala fiskalne učinke na inflacijo in si prizadevala za rast plač, ki bo zaostajala za rastjo produktivnosti.

Ukupnim delovanjem politik bo mogoče tudi upočasnit depresijsko tolarja. Vzdržen javnofinančni primanjkljaj bo vladu zagotovljala tako, da bo povečala učinkovitost in racionalnost odhodkov ter jih prestrukturirala tako, da dodatne finančne obveznosti ne bodo povzročile poslabšanja javnofinančnega položaja. Z nadaljevanjem strukturnih reform bo vlada spodbudila povečanje konkurenčne sposobnosti gospodarstva in povečanje zasebnih investicij, tako da se bo rast v srednjeročnem obdobju povečala na raven med 4 in 5 odstotki.

Vlada bo v naslednjih dveh letih nadaljevala z izvajanjem javnofinančne politike, ki bo temeljila na: prilaganju odhodkov države razpoložljivim prihodkom; postopnem zniževanju strukturnega primanjkljajalja; zmanjševanju stroškov financiranja javnega dolga. Cilj javnofinančne politike je položaj blizu strukturnega javnofinančnega ravnenja, to je s struktturnim primanjkljajem pod 1 odstotkom BDP. Ob tem vladu dopušča možnost cikličnega primanjkljajalja državnega proračuna v neugodnih gospodarskih razmerah in s tem omogoča delovanje fiskalnih stabilizatorjev.

GOSPODARSKI KOMENTAR

O zajčku in želvi

Dr. Robert Volčjak,
Ekonomski inštitut Pravne fakultete

Ob koncu devetdesetih let preteklega stoletja je britanski tednik The Economist ameriško gospodarstvo primerjal z zajčkom, gospodarstva evro območja pa z želvo. Hitri gospodarski tek ameriškega zajčka je v veliki meri poganjal gospodarski in finančni balon s svojo veliko rastjo cen delnic in ostalega premoženja na borzah. Takrat so gospodarski vedeževalci pričakovali, da bo po poku borznega balona ameriško gospodarstvo treščilo na tla, medtem ko naj bi počasno korakajoča evropska želva, katere gospodarstvo se je zdela brez kakšnih večjih finančnih neravnovesij, ki so se nabrala v Ameriki, začela vleči voz naprej. Ameriško gospodarstvo se je res spočnilo, pa tudi območje evra je za kratek čas v letu 2001 raslo hitreje od ameriškega, a se je zajček kaj kmalu spet pobral in začel voditi. Evropska želva rast ni samo razočaranje za Evropo samo, pač pa lahko rastoči prepad med ZDA in večino ostalega sveta počne težave za celotno svetovno gospodarstvo.

Razlika med stopnjama gospodarske rasti v ZDA in območju evra se je letos še povečala. Nemčija, Italija in Nizozemska so trenutno v recesiji, nič pretirano bolje pa se v drugem četrletju letosnjega leta ne godi gospodarstvom ostalega evro območja. Še več, evro območje izgleda trenutno še bolj bolno od Japonske, kjer je bila rast v drugem četrletju na letni ravni dobra dva odstotka. Kljub temu večina gospodarskih napovedovalcev meni, da japonska gospodarska rast v nekaj prihodnjih letih še ne bo presegla poldrugega odstotka na leto. Vse to nas navaja na sklep, da ostaja ameriško gospodarstvo na čelu, pa čeprav je tudi samo daleč od idealnega zdravja. Večina od njegove 2,4-odstotne rasti v drugem četrletju je izšla iz hudo počakanega vojaškega trošenja za okupacijo Iraka, pa tudi zaposlenost se še zmanjšuje. Kljub temu gospodarski analitiki pričakujejo ugodne učinke nedavnega znižanja davkov v ZDA in pričakujejo poščeno rast v drugi polovici letosnjega leta.

Počasnejša rast območja evra je v svojem bistvu presenetljiva, če upoštevamo, da je borzni balon pretirano visokih cen delnic na tej strani Atlantika povzročil dosti manjša neravnovesja. Nekateri to razlagajo z dejstvom, da so primerjave gospodarske rasti popačene zaradi hitreje rasti ameriškega prebivalstva. Bruto domači proizvod na prebivalca je v preteklih treh letih na področju evra rasel po natančno enaki stopnji kot ameriški. A to še vedno ni dovolj dobro, saj bi bil moral evropski po poku ameriškega balona rasti hitreje. In zakaj ni? Prvi razlog je v gospodarski politiki evropskih držav, ki si zaradi predpisanih omejitev pakta stabilnosti in rasti ne morejo privočiti bolj vzpodobnih ukrepov za krepitev gospodarske aktivnosti. Nadalje pa so si, kljub bolj skromnemu zadolževanju potrošnikov v evro območju, evropska podjetja v času največjega poleta izposodila več denarja kot ameriška, kar jih tepe še sedaj.

Rezultat vsega tega je, da se svetovno gospodarstvo še vedno preveč zanaša na ZDA, ki so od leta 1995 prispevale čez tri petine globalne gospodarske rasti. Svetovno gospodarstvo bi bilo mnogo bolj zdravo, če bi se tudi Evropa in Japonska opomogli, drugače se zna zgoditi, da se bosta zajček in želva pri svoji dirki zapleti v nesreči s hudimi posledicami.

Škofja Loka - Po dveh mesecih obnovitvenih del so v soboto dopolne ob vhodu v Gorenjsko predilnicu na Trati pri Škofji Lobi slovensko odprli prenobljeno in razširjeno trgovino Lokateks, v kateri je bistveno širša, preglednejša in udobnejša ponudba. Namen trgovine je, da poleg lastnih izdelkov - predvsem pestre izbire voln in loka jersija, ponudijo Škofjeločanom tudi poceni, toda kvalitetna oblačila slovenskih proizvajalcev.

Š.Z.

Pivovarska vojna se nadaljuje

Ljubljana - Čeprav v teh vročih dneh pivo teče po naših grilih v potokih, pri čemer seveda ostajojo pivci vsak pri svoji znamki, pa se je v ozadju pivovarska vojna le navidezno polegla. Potem ko sta oba tekmeca za nakup pivovarne Union, Pivovarna Laško in belgijski Interbrew, na ustavno sodišče naslovila tožbi zoper odločbo urada za varstvo konkurenčnosti glede koncentracije Laškega in Uniona, se je na upravno sodišče s tožbo pretekli teden obrnila tudi Pivovarna Union. Oba tekmeca sta, kot je znano, zelo nezadovoljna z omenjeno odločbo, saj Interbrew meni, da je neskladna s pravili konkurenčnosti, medtem ko v Laškem ne sprejemajo naloženih pogojev, ki bi omogočili koncentracijo obeh slovenskih pivovarn. Podobno kot v Interbrewu, so tudi v Unionu prepričani, da mora sodišče zaradi bistvenih kršitev določb postopka ter nepopolno in nepravilno ugotovljenega dejanskega stanja razglasiti odločbo urada za varstvo konkurenčnosti o skladnosti koncentracije med Pivovarno Laško in Pivovarno Union za nično.

Š.Z.

EKOLOŠKO KURILNO OLJE

ECO OIL
04 531 77 00
UGODNI PLAČILNI POGOJI

EOC d.o.o. PE LESCE, ROŽNA DOLINA 10. NAROČILA OD 7. DO 18. URE.

Harvester v davških gozdovih

Na dvodnevni predstavitev hribovske in gozdarske tehnike ter naprav za pripravo in rabe lesne biomase v Davči je bilo največ zanimanja za "harvester" in sodobno gozdarsko žičnico.

Davča - Turistično društvo Davča je v soboto in nedeljo na prireditvi Dan teric prikazalo postopke predelave lanu, hkrati pa so strojni krožki Gorjan, Zgornje Posoče, Cerkno in Škofja Loka, Zveza strojnih krožkov Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Zavod za gozdove Slovenije pripravili še prireditve Demo 2003, na kateri so predstavili hribovsko in gozdarsko tehniko ter tehniko za pripravo in rabe lesne biomase. Med obiskovalci je bilo največ zanimanja za delovanje "harvesterja", to je stroja za podiranje, obvejevanje in prežagovanje dreves, ter sodobne gozdarske žičnice.

"Prireditve Demo je bila tokrat prvič na Gorenjskem, prvič je trajala dva dni, obiskovalci pa so si oba dneva lahko po pet ur v miru ogledovali delovanje strojev," je dejal **mag. Marjan Dolenšek**, svetovalec za kmetijsko tehniko v kmetijsko gozdarski

zbornici in tajnik Zveze strojnih krožkov Slovenije, in poudaril, da so se za Davčo odločili zato, ker so se tam že pripravljali na Dan teric in so lahko dve prireditvi združili v eno. Pri organizaciji je poleg železnikarske krajevne enote zavoda za gozdove

"Harvester" med delom v Davči.

Tomaž Derlink in njegov pomočnik Tone Demšar.

veliko breme prevzel tudi strojni krožek Gorjan, ki združuje 75 članov iz zgornjega dela Selške doline in iz Baške grape. Kot je povedal predsednik **Marko Kenda**, člani krožka zaradi izrazito gozdarskega območja ponujajo predvsem gozdarske storitve, od poseka in spravila lesa do izvedbe gojitvenih del.

intrideset razstavljalcev, ki izdelujejo ali prodajajo tovrstno tehniko, je na travniku ob Vrhovčevi kmetiji predstavilo motorne žage, gozdarske in gorske traktorje, vitle, žičnice, prevozne žage, gozdarske prikolice, transporterje, stroje za spravilo krme in gnojenje, sekalnike, rezalno cepilne stroje, cepilnike, kotle, ročno orodje in še marsikaj drugega, predstavila pa sta se tudi Zavod za gozdove Slovenije in Srednja gozdarska lesarna

ska šola Postojna. Na "stojnicah" zavoda so poudarjali varno delo v gozdu in nazorno pokazali, kaj se zgodi, če kmet pri delu v gozdu ne uporablja čelade in mu veja pada na glavo. To pa še ni bilo vse. Prireditelji so po vlahkah ob kmetiji Vrhove spjeli gozdarsko krožno pot in na sedmih točkah "v živo" predstavili spravilo lesa nekoč in danes. Če sta preteklost predstavljala končna, od katerih je eden vlačil

Z žičnico Syncrofalk so tokrat izjemoma prenašali cele smreke.

ne bi smelo biti ovir. V sosednji Avstriji deluje že več kot sto petdeset takšnih strojev," je dejal Jože in poudaril, da bo letos s "harvesterjem" posekal približno deset tisoč kubičnih metrov drevja, lahko pa bi ga petkrat več. Dela predvsem za gozdnino gospodarstva in druge večje lastnike gozdov, na Gorenjsko pa bi se mu splačalo priti vsaj za posek petsto kubičnih metrov drevja. Cena je odvisna od vrste dejavnikov in znaša najmanj tisoč tolarjev za "kubik".

Podjetje Egoles iz Škofje Loke je predstavilo delovanje najsodobnejše gozdarske žičnice v Evropi, žičnico Syncrofalk, ki jo je kot prvo v Sloveniji kupilo pred šestimi leti, danes pa imajo dve takšni žičnici še v Soškem gozdnem gospodarstvu in eno v Gozdnem gospodarstvu Bled. Kot je povedal **Bojan Bajželj** iz Egolesa, se od ostalih žičnic razlikuje po tem, da ne omogoča le spravila lesa navzgor, ampak tudi navzdol. Deluje na razdalji sedemst metrov, v osmih urah pa je po njej možno spraviti od

trideset do sto kubičnih metrov lesa. V Egolesu je dobro izkorisčena, saj je na njihovem območju približno tretjina gozdov, kjer je spravilo po žičnici iz ekoloških, finančnih in drugih razlogov primernejše od gradnje vlak.

Tomaž Derlink, po domače Podgozdar iz Davče, je nedaleč proč predstavil gozdarsko žičnico, ki jo uporablja za delo v lastnem

govorniku, v okviru dopolnilne dejavnosti kmetije pa tudi za storitve drugim. Žičnica je dolga štiristo metrov, les lahko vleče le gor, najprimernejša je za spravilo v grapatih, cenovno pa žičnico spravilo ni veliko dražje od traktorskoga. Zanimivo je bilo tudi na točki podjetja Tajfun, ki je predstavilo traktorski priključek - rezalno cepilni stroj, ki omogoča žaganje do 32 centimetrov debelih hlodov in cepljenje drva na dolžino od 25 do 50 centimetrov. **Cveto Zaplotnik**

Kmečki praznik

Bašelj - Turistično društvo Bašelj bo tudi letos pripravilo tradicionalno, že osemnajsto etnografsko turistično prireditve Kmečki praznik pod Storžičem. Prireditve bo v nedeljo (z začetkom ob 14. uri) v športnem parku v Belici, v primeru slabega vremena pa teden kasneje.

Kot je povedal predsednik društva **Jože Roblek**, bodo na prireditvi, na kateri vedno prikažejo tudi staro kmečko opravila in običaje, tokrat dali poudarek mlekarstvu in predstavili molžo mleka ter predelavo mleka v skuto, sir in masovnek. Kmečke žene bodo za praznik pripravile domače, kmečke dobrote - kruh iz krušne peči, masovnek, potica in kislo mleko, Anka Ančimer, po domače Vaškarjeva, pa bo kar pred očmi obiskovalcev cvrla krofe. Za ostalo ponudbo bo poskrbelo Mesarstvo Čadež. Tudi tokrat bosta srečelov in na-

gradno kegljanje, na sporednu bodo družabne igre, zapeli in zadržali bodo Fantje z vasi, Vaški muzikantje in Rajski gamsi, mladi pa bodo že po tradiciji postavili Pekel. Med prireditvijo (ob 16. uri) bodo slovensko odprli večnamenski prostor za spravilo inventarja in pikničke, za zaključek praznika pa bo v ponedeljek ob 18. uri na nogometnem igrišču še tekma med poročenimi in samskimi Bašljani. Za zdaj je rezultat izenačen (3:3), tekma pa bo odločala o tem, kdo bo dobil pokal turističnega društva.

C.Z.

Tajfunov rezalno cepilni stroj.

Ker je v Davči "doma" hribovsko kmetijstvo in gozdarstvo, so po besedah **Boštjana Škrlepa**, vodje krajevne enote zavoda za gozdove Železniki, predstavili predvsem gozdarsko in hribovsko tehniko ter stroje in naprave za pripravo in rabe lesne biomase. Odziv je bil dober, kar šest-

les in drugi nosil drva na hrbitu, so sedanost zaznamovali "harvester", žičnica, rezalno cepilni stroj in gozdarski traktor z vitle.

Obiskovalci so si z največjim zanimanjem ogledovali, kako je **Jože Moličnik** iz Krnice pri Luhah s "harvesterjem" lahko podiral drevje, klestil veje, prežagoval in prenašal debla in veje, "preskakoval" štorje in si utiral pot po strmini. "Pri nas je takšen način poseka in spravila lesa novost, zato je še precej pomisliv. Če mislimo v Evropo, potem

Škofja Loka - Društva podeželskih žena Blegoš, Lubnik, Selške doline in Žiri pripravljajo v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo strokovno ekskurzijo. Po vožnji z avtobusom mimo Beljaka in čez Visoke Ture se bodo udeleženke v deželi Salzburg, ob vvožju gore Kehlstein, presedle na lokalni avtobus, ki jih bo popeljal na 1834 metrov visoki vrh, kjer stoji Hitlerjevo Orlove gnezdo, ki ga je dobil v dar za 50. rojstni dan. Z vrha je lep razgled po salzburški kotlini in na bavarski "žep" z ledeniškim jezerom Königsee, ki si ga bodo potem ogledale tudi od blizu. Odtod bodo nadaljevale pot v Berchtesgaden do rudnika soli, kjer se bodo z rudarskimi vozički spustile globoko pod zemljo, nato pa po leseni toboganih še globlje do podzemnega slanega jezera. Če bo prijavljenih vsaj 45 udeleženk, bo cena 13.000 tolarjev, v to pa so vsteti prevoz, vstopnine, malica, večerja ter vodenje in organizacija izleta. Prijava bodo do 25. avgusta oz. do polne zasedbe avtobusa sprejemale Marjeta Kokelj za DPŽ Blegoš (tel. št. 518-80-92), Marjeta Jenko za DPŽ Lubnik (513-38-22), Pavla Potočnik za DPŽ Selške doline (514-14-01) in Tončka Poljanšek za DKŽ Žiri (519-25-47).

C.Z.

Kmetijski sejem v Radgoni

Na kmetijsko živilskem sejmu v Gornji Radgoni bo sodelovalo 1.460 razstavljalcev iz devetnajstih držav.

Gornja Radgona - Na Pomurskem sejmu bodo v soboto odprli 41. mednarodni kmetijsko živilski sejem, največjo tovrstno sejemske prireditve v Sloveniji in eno najpomembnejših predstavitev kmetijstva in živilsko predelovalne industrije v Evropi.

1.460 razstavljalcev iz devetnajstih držav bo na 55 tisoč kvadratnih metrih razstavne površine predstavilo kmetijske stroje, opremo in orodje, živila, semena, sadike, krmila in sredstva za varstvo rastlin in živali, opremo za vrt, stroje in opremo za živilsko predelovalno industrijo, vožila in dejavnost različnih ustanov. Ponudba kmetijske mehanizacije bo letos še večja kot prejšnja leta, predstavili bodo kar 23 blagovnih znakov traktorjev, zaradi suše bodo dali podparek namakanim sistemom, prvič v Sloveniji pa bo na ogled tudi mobilni mlin za mletje kruze. Na vzorčnih nasadih bodo predstavili zdravilna zelišča, vrtnine, strniščne dosevke, trave, detelje, stročnice, krmne

rastline, koruzne hibride in buče. Pripravili bodo novo vzorčno razstavo opreme za kmetijske objekte (stojišča, ležišča, napajalnike) in predstavili najnovije računalniške programe za kmetijstvo ter ekološko in integrirano pridelavo. Pri razstavah živali - goved, konj, prašičev, drobnice, malih živali, perutnini, kuncov, morskih prašičkov, golobov in drugih vrst ptic bodo dali poudarek sonaravnini in ekološki reji, manjši delovni obremenitvi, nižjih stroških in možnostih prodaje kakovostnega mesa. Svoje kmetijstvo in živilsko predelovalno industrijo bodo predstavile Nemčija in Italija ter avstrijska zvezna dežela Gradiščanska, razglasili bodo rezultate ocenjevanj mleka, mesa, mlečnih

Cveto Zaplotnik

41. MEDNARODNI KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

POLJA USPEHOVI

Pomurski sejem 41. Gorenja Radgona 2003

23. — 30. avgust 2003 | Gorenja Radgona

- 1460 razstavljalcev iz 19 držav
- prehrabreni izdelki s pokušnjami
- vino s pokušnjami
- stroji in oprema za živilskopredelovalno industrijo
- kmetijska mehanizacija in oprema
- semena, sadike in sadje
- prehrana in varstvo

Novost: vzorčna razstava opreme za kmetijske objekte

vstopnice po ceni 900 SIT, za obiskovalce v skupini 700 SIT, za mladino 400 SIT, za obiskovalce v mladinski skupini po 300 SIT

Delovni čas sejma: od 9. do 19. ure

www.pomurski-sejem.si

Urgentni center pripravljen na Evropo

Za tri občine eno reševalno vozilo za nujne primere. Ob rednih pacientih tudi nujni primeri. Lani 632 posredovanj. Poleti tretjina več nujnih stanj.

Bled - V blejskem zdravstvenem domu (ZD) so letos uredili sodoben center nujne zdravniške pomoči, oziroma urgentni center. Imajo tudi dobro opremljeno reševalno vozilo in po besedah direktorja ZD Bled Leopolda Zonika, dr. med., so pripravljeni na Evropo. Tako prostorsko, kot tudi strokovno. Izpolnjujejo vse pogoje za 24-urno stalno dežurno službo, ki bi jo bili najbolj veseli Blejci, dobrodošla pa bi bila tudi za Bohinjce in Radovljčane ter številne goste, ki poletni dopust preživljajo v omenjenih krajih.

Država je pri določanju nujne zdravniške pomoči in njenem finančiraju precej toga, saj število reševalnih vozil določa po številu stalnega prebivalstva v posamezni občini, pri tem pa ne upošteva posebnih stanj, in blejskem primeru velikega števila gostov v poletnih mesecih. Blejska reševalna postaja pokriva območe s 34.000 prebivalci in po normativih ji pripada eno reševalno vozilo za občine Bled, Bohinj in Radovljica. Nesrečni dogodek, ki se je zgodil blejskemu županu, je v javnosti spodbudil premišljevanja in govorice o smiselnosti dežurne službe, v kateri se menjajo blejska, radovljščka in bohinjska dežurna ekipa. Kar pomeni, da morate, če ponoči potrebujete zdravniško pomoč, vedeti, kje je to noč organizirana dežurna služba. Od januarja do marca sprejema od 23. ure dalje nujne primere blejske dežurne službe, do omenjene ure je zdravnik tudi v radovljškem ZD, v bohinjskem pa do 20. ure. Ob sobotah in nedeljah

sta v Radovljici in na Bledu na voljo 24-urna zdravniška pomoč in eno reševalno vozilo, v Bohinjski Bistrici je ob sobotah zagotovljena zdravniška pomoč od 7. do 20. ure, ob nedeljah od 10. do 20. ure, pozneje primere pa prevezameta radovljščka ali blejska dežurna služba. Ob hujših nezgodbah, ko potrebujejo več vozil, priskočijo na pomoč jeseniški reševalci. "Mi nimamo zdravnikov, ki bi opravljali le nujno zdravniško pomoč, v blejskem ZD dežura vseh šest zdravnikov, kar pomeni, da poleg svoje ambulančne nudimo tudi nujno zdravniško pomoč. Ob nezgodi morajo pacienti v čakalnici počakati, da zdravnik opravi na terenu, šele potem nadaljuje delo v svoji ambulanti. Zdravniki in zdravstveni tehniki se redno strokovno izobražujemo, od začetka julija pa je dežurni službi

Liljana Krivec-Skrtnik, dr. med.

Četrtnova ekipa blejske nujne zdravniške pomoči: zdravstvena tehnik Branko Janez Mikelj in Gregor Robič.

na Gorenjskem na voljo tudi helikopter, kar pomeni, da ga lahko poklicemo tudi iz naše urgentne službe," je povedala specialistka splošne medicine in vodja urgentne službe v blejskem ZD **Liljana Krivec-Skrtnik, dr. med.** Lani so v omenjeni službi zabeležili 632 nujnih posredovanj. Poleti se zaradi gostov, ki letujejo na Bledu, število nujnih posredovanj poveča kar za tretjino. V blejsko urgentno ambulanto prihaja tudi veliko starejših gostov, ki imajo težave s krvnim tlakom, srčem, alergijskimi reakcijami in manjšimi poškodbami, v bohinjskem zdravstvenem domu pa beležijo več primerov dehidracij. Blejska nujna medicinska pomoč prejme od države

letno 20 milijonov tolarjev, radovljščka in bohinjska pa vsaka po 13 milijonov tolarjev, od blejske, radovljščke in bohinjske občine pa še 10 milijonov tolarjev. "Na Bledu imamo po obnovi sodoben urgentni center, ki je pripravljen na Evropo; pri tem mislim tudi na večje število gostov in živahnejšo diplomacijo. Država se drži normativov, dobro pa sodelujemo z občinami, ki prisluhnejo našim sprotinim potrebam. Na Bledu si želimo redno urgentno službo po 23. uri na enem mestu, saj je v nujnih primerih čas zelo pomemben in bi ljudje vedeli, da v ZD Bled ob vsaki uri dobijo zdravniško pomoč," je dejal Zonik.

Renata Škrjanc, foto: R. Š.

Damjana Šmid

DRUŽINSKI NASVETI
Izbira (2)

Ko pogledamo otroke, lahko vidimo njihovo raznovrstno, ustvarjalno vedenje, ki ga uporabljajo, da pridejo do svojega cilja. Včasih se zdi, da je povsem nesmiselno, pa vendar jim mnogokrat prinaša rezultate. Otrok, ki v trgovini vpije in joče ter dobi, kar hoče, bo sklepal, da sta vpitje in jok tista, ki mu pomagata do cilja in ju bo zato še naprej uporabljal. Da bi razumeli vedenje, moramo vedeti, da je sestavljen iz aktivnosti (otrok breča), iz mišljena (hoče čokolado), iz čustvovanja (joče) in iz fizioloških procesov, ki se dogajajo v telesu (je rdeč v obraz, prepoten, povišan srčni utrip, ipd). Nad katerim izmed teh dejavnikov imamo največjo kontrolo in kaj lahko najhitreje obvladamo?

Najbolje lahko kontroliramo aktivnost, to, kar bomo počeli in izvajali s svojim telesom. Nad mišljencem imamo delno kontrolo in jo lahko skoraj v celoti prevzamemo, če smo dovolj vztrajni in treniramo možgane. Kaj pa čustva? Naj rečemo otroku, naj ne bo jezen in se bo prenehal takoj jeziti? Ne gre tako. Nad tem, kako se počutimo, nimamo kontrole, imamo pa veliko kontrolo nad tem, kaj bomo s čustvi naredili. Kar spet pomeni aktivnost in našo svobodno izbiro. Tudi na to, kako deluje naše telo ne moremo veliko vplivati. V času razburjanja ne moremo reči srcu, naj bije počasneje. Tu je seveda vprašanje treninga v stresnih situacijah, ko se učimo pravega dihanja in umirjanja. Pa vendarle je na delu spet aktivnost. Čarobno pri človeškem vedenju je prav to, da lahko s spremembou aktivnosti vplivamo tako na mišljence, kot na čustvovanje in posledično tudi na delovanje telesa. Če bi se tega bolj zavedali, bi se bolj usmerjali v spremembou telesne aktivnosti kot pa vztrajali v razburjanju in negativnem razmišljjanju. V situaciji, ko se otrok meče po tleh, lahko njegovo mamo prevzame prav takšen bes kot otroka. V neki ljubljanski trgovini se je mama ulegla poleg jokajočega otroka in še sama začela vpititi in se metati po tleh. Otrok je bil v zadregi! Pa vendarle tega vam ne priporočam, kajti odrasli smo v prednosti pred otroki prav zaradi sposobnosti, da bolje razmislimo, preden storimo. Mama lahko v takšni situaciji izbere kakršnokoli aktivnost, lahko odide, lahko ignorira, lahko ugodi, lahko prepričuje, v vsakem primeru pa je dobro nekaj izbrati. Kajti s tem preprečimo občutek nemoči, občutek, da nimamo nadzora nad situacijo. Pri tem ne skušajmo spremenjati otrokovega vedenja, kajti otrok si prav tako želi imeti nadzor nad situacijo. Naše vedenje bo posredno vplivalo na vedenje otroka in s tem se bo naučil, ali s takšnim vedenjem nekaj pridobi ali izgubi. Če ne gre drugače lahko otrok naslednjč ostane doma. Njegova izbiro je, kako se bo obnašal, posledice pa so prav tako njegove.

Sportniki za bolne in revne otroke

V City parku v Ljubljani poteka skupaj s Fundacijo za pomoč otrokom in priznanimi športniki velika razstava in hkrati humanitarna akcija - dražba oblačil znanih športnikov.

Denarni izkupiček bo namenjen izključno bolnim in slovenskim otrokom.

Ljubljana - Dobrodeleni Fundacija za pomoč otrokom z Je-senic deluje z namenom, da pomaga in omogoči boljše življenje kronično, hujše in dolgotrajno bolnim otrokom, otrokom z več neraziskanimi oz. nepojasnjennimi diagnozami, otrokom, ki trpijo zaradi okvare kot posledice nesreče ali poškodbe, ter njihovim družinam po vsej Sloveniji. Sofinancirajo jim ali v celoti plačajo različna zdravljenja in dodatke, predvsem pa jim želijo omogočiti in nuditi možnost, da se pozdravijo in zaživijo človeka vredno življenje ali pa, da navkljub bolezni zaživijo najbolje.

V Fundaciji so to poletje k sodelovanju povabili slovenske

Marcusa Gronholna, desko in zmagovalno majico, s katerima je naš najboljši deskar na snegu **Dejan Košir** osvojil svetovni pokal, šprtnerice, s katerimi je **Jolanda Čepak** postala evropska prvakinja, smuči **Jureta Koširja**, s katerimi je osvojil 3. mesto na Japonskem, kolekcijo znamk ameriških držav, katere je **Martin Strel** prejel v dar od ameriške pošte za preplavano reko Mississippi, svoje artikelje pa so prispevali tudi **Primož Peterka**, **Jure Robič**, **Rajmond Debevec**, **Dušan Mravlje**, **Tomaž Humer** in **košarkarji slovenske reprezentance**.

Sodelujete lahko na dva načina. V City parku sta postavljena dva bobna: v prvem vsak posa-

Katja Dolenc, foto: Tina Dokl

sportnike, ki so prispevali rekvizit ali oblačilo, ki so ga uporabljali na pomembni tekmi ali pa ima artikel zaradi podpisov posebno vrednost. Slovenci se tako lahko potegujemo za kombinacijo dvakratnega svetovnega prvaka in trenutno enega najboljših rally voznikov na svetu

meznik lahko po želji anonimno donira znesek ali pa ga nakaže na **TRR Fundacije št. 02092-0090588516** in če želite, zahtevate anonimnost, drugi bōben pa je namenjen za zbiranje ponudb na letakih. Na letak, kjer so našeti športniki in njihovi articli, pri želenem artiklu napi-

Pomagajmo Špeli pri študiju

Špela Knoll iz Kranja živi za glasbo in se rada loti stvari, ki so koristne, zanimive in jih pri nas ni. Takšen je študij glasbene terapije, ki v svetu že žanje pozitivne in spodbudne rezultate predvsem pri osebah z motnjami v razvoju.

Kranj - Na univerzi v Cambridgeu so Špeli že ponudili mesto. Študij pa je drag, zato se Špela obrača po pomoč k ljudem, ki bi jo bili pripravljeni podpreti. Rada bi, da se glasbena terapija uveljavlja tudi v naših Varstveno delovnih centrih in ostalih zavodih ter da bi tako skupaj pomagali k duševnemu razvoju oseb.

Špela Knoll je diplomirana glasbenica oboistka, stara 26 let in je trenutno zaposlena v Glasbeni šoli Kranj. V prostem času nastopa solo ali v komornih skupinah z različnimi orkestri doma in v tujini (Simfonični orkester RTV Ljubljana, Carnium, Orkester slovenske vojske, Pihalni kvintet Orffej...), za svoje nastope pa je prejela tudi nekaj pomembnih nagrad. Med študijem oboe je prejela več prvih nagrad na državnih tekmovanjih, solo in v komornih skupinah, leta 2000 pa je kot dobitnica prve nagrade v najvišji kategoriji, v kateri je sodelovala mlajša od kriterija, za nagrado

igrala solistični koncert z Orkestrom Slovenke filharmonije.

Njeno delo pa že od šestnajstega leta sega tudi na področje pedagoškega dela. Na Glasbeni šoli Kranj uči obo, kljunasto flauto in komorno igro, v desetih letih pa se je srečala tudi z ljudmi, otroki in odraslimi, ki zaradi različnih kriterijev niso upravičeni do glasbene vzgoje in spoznavanja te umetnosti. Začela je iskati možne rešitve tudi za njih in našla ustrezен diplomski študij glasbene terapije na univerzi v Cambridgeu v Veliki Britaniji, kjer so 15. julija razpisali izredni rok za to šolsko leto, ki se začne septembra in ji klub zapolnjenemu razredu 15 študentov iz vsega sveta ponudili študijsko mesto.

"Glasbena terapija je smer, ki v Sloveniji še ni razvita, v svetu pa že dolgo aktualna. Primerna je predvsem za osebe z motnjami v duševnem razvoju, za starejše z demenco in za otroke z učnimi težavami," pravi Špela, ki se z njo na svoj način kot protostoljka to poletje že ukvarja v Varstveno delovnem centru za osebe z motnjami v razvoju v Ljubljani, vendar pa si želi strokovne usmeritve, ki jo da lahko le primeren študij in delo, ki poteka še dve leti po zaključku in pod nadzorom mentorjev. Rezultati glasbenega pristopa do ljudi so presenetljivo dobrí, pravi. "Otroci in odrasli so se začeli počasi odpirati in posta-

Špela Knoll

jati vse bolj sproščenji. Začeli so se izražati in kazati, kaj čutijo v svoji notranjosti, kar pa zelo vpliva na razvoj njihovih duševnih sposobnosti in osebnosti. Centri in zavodi pri nas so za to terapijo zelo zainteresirani."

Študij bo trajal 16 mesecev, šolnina pa je 7100 angleških funтов, kar znaša približno 2.500.000 tolarjev. Zaradi visokega zneska se Špela obrača na vse ljudi, ki bi bili pripravljeni podpreti pri študiju. Vesela bo kakršnega koli zneska, obenem pa je izrazila pripravljenost, da bi terapevtsko delo izvajala po dogovoru tudi v vsem, ki bi to želeli kot protiuglico za finančno pomoč. Špela je dosegljiva na elektronskem naslovu spelaknoll@email.si in na telefonski številki 031-334-521. Prispevke nakažite kar na številko njenega računa Hranilnica Lon, d.d., Kranj 60000-0100233566 ali pa ji ga izročite osebno na naslovu Šorljeva 31, Kranj.

Katja Dolenc

Odraslim vstop prepovedan

Čuščrček

Popotovanje od Rožne do Gdanska (in nazaj) - 4. del

7.7. zjutraj - kavica iz avtomata na železniški postaji

Srkam vročo tekočino iz plastičnega kozarčka in se prepričujem, da se je treba zbuditi. Mimo pridejo študentje, ki delajo v našem hostlu - tudi oni že zjutraj čisto utrujeni. Pa še oni prisedejo in s prikupnim Kanadčanom se zapletem v pogovor o Bowling za Columbine, Michaelu Mooru in Kanadčanah. No, da ne bo vse pravljčno kot v dokumentarju - je rekel, da Kanadčani v resnici zaklepajo vata! Res pa je, da niso navdušeni nad orožjem, so proti Bushu in so res ekstremno prijazni (moj sogovornik pravi, da do vseh). Mlada Poljakinja ob njem me sprašuje, iz kje sem. Slovenija, rečem in pripomnim, da najbrž ne ve, kje je to. In se zmotim. "Vsi vejo, kje je Slovenija," me presenet. Kaj?! Potem me spomni na Planico in poljskega Adama Malyszha. Seveda! Dobro, poceni pivo in prijazni ljudje, mi pove, kaj si je najbolj zapomnila pri nas. No, nisem je mogla pripraviti do tega, da bi se spomnila, če so v Planici pili Laško ali Union - ob misli na Kebrov protialkoholni zakon pa se samo namuznem.

8.7. - sever Poljske

Zdi se mi, da naposled vem, kako izgleda Bogu za hrbotom. Sever Poljske, ruska tajga, 20 km stran meja z Rusijo, mraz - rusko jutro. V kupeju je kakšnih 15 stopinj. V mislih prestejem puloverje, dolge majice, pulije, ki jih imam s sabo in si rečem, da bom pač oblekla vse, čez pa še vetrovko in tako preživelna te štiri dni severa.

9.7. zvečer, nekje na poti do Olzstyna - v šotoru ob jezeru, tri v šotoru za dva, mraz je, sonce je že zašlo

Naš mali rumeni šotorček.

Nekje na poti do Olzstyna z vlaka zagledamo kraje, polne majčenih jezerc, in naši dobi nameniti priti v mesto, padejo v vodo. Kljub temu da je že večer, se naenkrat odločimo in izstopimo. Kar nekje. Ker je tako lepo. Sprevodenik nas skuša prepričati, naj ostanemo, ker tu ni ničesar, ampak se ne damo. Postajo označuje le lesena koča, kjer so zatočišče našli pajki in zablode kokoši. Nam pa se zdi, da smo prišle v čarobno deželo. Pešačimo kak kilometer do jezera (temni se že), odkrijeemo prijeten kotiček, ravno prav velik za naš (fluorescentno rumen) šotorček. Pred hišo nedaleč stran se deremo "dobry" (tako se Poljaki poz-

dravljo), ampak ni nikogar. Potem najdemo prijazno domačinko, ki gre z nami - da vprašamo, ali lahko šotorimo. No, tukaj so še dobri starci časi - posest je državna in mladenič pravi, da najbrž ne bo imel nične nič proti. Potem nam še prijazno napolnijo plastenke z vodo. Umivanje zobj po taborniško, potem pa navdušeno slikanje sončnega zahoda. Ponosno gledam na mali šotorček in kup nahrbtnikov pred njim - v njem smo še mestisnjene kot sardine, nahrtniki bodo morali prenočiti zunaj. Pri "spravljanju spat" je potreba disciplina. Šotor (za dva) se zdi kot škatlica za vžigalice. Najprej Neža, potem Jana, na koncu jaz,

ki spim na sredini. Ko smo že "konzervirane", se spomnim, da bi rada fotko, ko gledam iz šotorja in spalke kot miš iz moke ... ampak nobeni se ne da spet vstati.

Zaspim šele zgodaj zjutraj. To je vsekakor premajhen šotor! Pod mano je polno malih vdolbinic in izboklinic, stisnjene smo, premetavamo se, se nekaj časa režimo, utihnemo, pa spet premetavamo. Vaški psi pa še vedno tulijo v luno. Utihnite že!

10.7. ob 22:49 - Gdansk, v sušilnici (ki služi tudi kot spalnica), ob čisto novem načrtu - spet

Popotnikom se večkrat zgodi, da morajo zaradi "višje sile" odložiti odhod iz enega kraja v drugega. Na primer zaradi stavke železničarjev, neurja, poplav, hude bolezni. Tudi me smo še enkrat dokazale, da smo prave popotnice - odhod iz Gdanska moramo preložiti. In "višja sila"? Kup mokrih cunj. Pojasnilo? V našem ljubkem hostlu samo odkrile tudi pralni in sušilni stroj. Smo mislile. Vsaka je oprala pol prtljage, ampak centrifuga ni delala, tako da je od oblačil še pošteno teklo. Ni panike! Bomo dale za par ur v sušilca! Samo, da tista mašina zraven ni bil sušilec, ampak še en (pokvarjen) pralni stroj! Prekleti receptor! Izkaže se, da v mestu ni nobene pralnice (sušilnice), zato nam ne preostane nič drugega, kot da sobo preuredimo v sušilnico. Povsod nekaj mokrega visi - z omar, okna, stolov, čez vrata, na palicah od šotorja ... in od vseh teh mokrih stvari pošteno teče. Skratka, spet prenočujemo ob jezercih! In se odločimo, da je to naša "višja sila". V Gdansku bo treba ostati dan več, da se stvari posušijo. To pa ima tudi svoje dobre strani - jutri gremo za ves dan ob morje. Baltsko.

Kamna se ne da "prisiliti"

Na dvorišču podjetja Mineral se odvija festival študentskega ustvarjanja v kamnu Metamorfoza.

Ljubljana - Dleta, kladiva in celo ročne brusilke so orodje mladih umetnikov, ki se že dobra dva tedna na dvorišču podjetja Mineral trudijo iz velikih kamnitih blokov izvabiti različne oblike. Kipi nastajajo v okviru prvega mednarodnega festivala študentskih kipov, ki so ga poimenovali Metamorfoza. Z njim želi Študentska organizacija univerze v Ljubljani, ki je organizator in pobudnik festivala, znova obuditi študentsko formovo, ki je v sedemdesetih letih potekala v študentskem naselju v Rožni dolini.

Udeležence festivala, ki jih že nekoliko preganja čas, naj bi delo dokončali do petka, so izbrali na podlagi razpisa. Sarawut Chutiwongpeti prihaja s Tajske, Magdalena Miocinović in Mirena Simić iz Srbije, med domačimi kiparji pa so Katja Majer, Jernej Mali in Zoran Srdić. Razen tega, da imajo za izdelavo kipov zelo malo časa, je delo

udeleženec festivala Zoran Srdić. Delo naj bi predvidoma končali v petek, ko bodo svoje kipe predstavili v parku Tivoli, sicer pa jih bodo podarili slovenskim parkom - Mozirskemu gaju, Triglavskemu narodnemu parku, Botaničnemu vrtu Ljubljana in predvidoma parku Fužinskega gradu. "Z organizacijo festivala smo že zeleli videti, kaj lahko

čim hitreje," je ob tem dejal Zoran Srdić. Z njim se je strinjal akademski kipar Jiri Kočica, ki ima v prostorih podjetja Mineral svoj atelje. "Kamen je material, ki ga ne moreš 'prisiliti', oblika nastaja počasi. Prav to se mi zdi najlepše pri kamnu - prisili te, da si v trajanju, kar je danes posebna vrednota."

S tokratnim festivalom obujajo študentsko ustvarjanje v kamnu, ki je v sedemdesetih letih potekalo v Rožni dolini, kipe, ki so ob tem nastali, pa je mogoče tam občudovati še danes. "Kasneje so študentske forme vive zamrle; prej je namreč industrija veliko bolj podpirala umetnost, potem se je ta praksa prekinila," je pojasnil Zoran Srdić. Festival naj bi znova postal manifest prijateljstva med različnimi narodi

in promocija sodobne umetnosti. Mateja Rant, foto: Tina Dokl

Manj ugovorov pri maturi

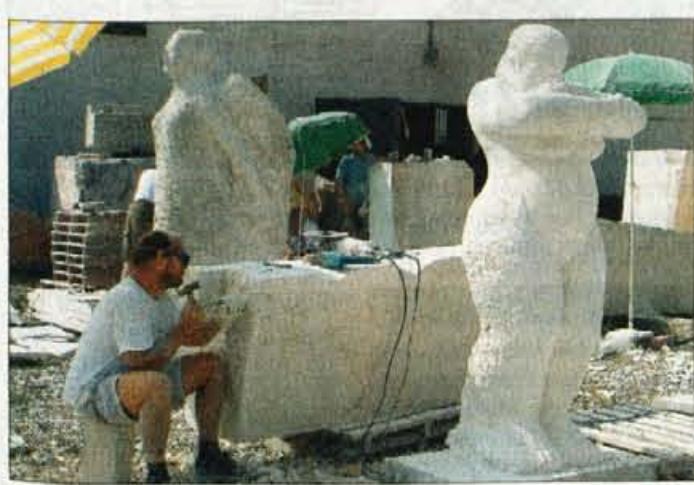
Med doslej uspešno rešenimi ugovori so oceno izboljšali 86 kandidatom; za 24 kandidatov je to pomenilo, da so opravili splošno maturu.

Kranj - Število ugovorov na maturitetne izpite, ki so jih kandidati opravljali v spomladanskem izpitnem roku splošne maturi, je bilo letos v primerjavi z lani manj, pri čemer je vpogled v izpitno dokumentacijo zahtevalo več kandidatov. Republiška maturitetna komisija je že obravnavala ugovore 357 kandidatov, ostale naj bi rešili v najkrajšem možnem času. Predpisani rok za reševanje ugovorov je sicer 60 dni.

Kandidati, ki so maturitetne izpite opravljali v spomladanskem izpitnem roku, so bili z rezultati seznanjeni 14. julija. V predpisani tridnevni roku po razglasitvi rezultatov je zahtevo za vpogled v izpitno dokumentacijo pri posameznem ali več predmetih vložilo 1246 kandidatov, lani je to storilo 711 kandidatov. Ugovor je do zdaj vložilo 600 kandidatov, lani v tem času 800. Število vloženih ugovorov na maturitetne izpite, ki so jih kandidati opravljali v spomladanskem roku, predstavlja 1,87 (lani v tem času 2,18) odstotka vseh izpitov.

Med že obravnavanimi ugovori so na podlagi pregleda dokumentacije pri ugovorih na način izračuna izpitne ocene oziroma izvedenskih mnenj pri ugovorih na oceno 86 kandidatov izboljšali oceno. Od tega je 24 kandidatov po uspešno rešenem ugovoru opravilo splošno maturu.

M.R.

precej naporno tudi zaradi žgočega sonca, ki se ga s sončniki lahko le malo ubranijo. "Najhujši vročini se poskušamo izogniti, zato začnemo že ob 7. uri, opoldne pa si vzamemo čas za kosišo," je pojasnil organizator in

barcaffé

sodobne umetniške prakse izkoristijo v kamnu. Gre namreč za tradicionalen material, za obdelavo je potrebno veliko truda in potrpljenja, kar je v popolnem nasprotju s sedanjim ritmom življenja, ko je vse treba narediti

Ustvarjalnost mladih na plan!

Kranj - Zavod Movit na mladina skupaj s turističnim podjetjem Kompas pripravlja natečaj za najboljšo zgodbo, sliko in fotografijo na temo mednarodnega sodelovanja. Na natečaju lahko sodelujejo mladi med 15. in 25. letom starosti ter mladinski delavci, ki so že sodelovali v projektu iz programa Mladina, pa tudi drugi, ki so sodelovali v različnih oblikah mednarodnega sodelovanja s področja mladinskega dela. Natečaj so pripravili v okviru Evropskega mladinskega tedna programa Mladina, ki bo potekal od 29. septembra do 5. oktobra v vseh državah, ki sodelujejo v programu Mladina. Zgodbe iz natečaja bodo objavili na evropskem mladinskem portalu, ki naj bi ga oblikovali v začetku prihodnjega leta, najboljše sliko oziroma fotografijo pa bodo uporabili kot motiv za Feliks kartice. Podrobnosti o natečaju kot tudi drugih aktivnostih v sklopu Evropskega mladinskega tedna je mogoče najti na prenovljenih spletnih straneh zavoda <http://mladina.movit.si>. M.R.

Spodbuditi participacijo mladih

Kranj - Mladinski svet Slovenije je ob svetovnem dnevu mladih pretekli teden letošnje leta razglasil za Leto participacije mladih. Menijo, da so mladi v Sloveniji družbeno nemotivirani in neangažirani ter izključeni iz procesov odločanja.

Med drugim si bodo pri mladinskem svetu zato prizadevali, da bi spodbudili zdrževanje mladih v različne organizacije in povezovanje teh organizacij med seboj. Verjamajo, da bi le tako lahko mladina - po njihovem mnenju sedaj nekoliko marginalizirana skupina - uspešno zastopala svoje pravice in interes v odnosu do države.

Pri tem so posebej poudarili projekt z naslovom Program razvoja mladinskih svetov lokalnih skupnosti, s katerim izobražujejo predstavnike lokalnih mladinskih organizacij in podpirajo ustanavljanje mladinskih svetov kot njihovih krovnih organizacij.

M.R.

Test: Ford Streetka

Vetrnjaštvo za dva navdušenca

Pri Fordu še nikoli ali pa vsaj že dolgo niso imeli tako atraktivnega avtomobila, kot je streetka. Ljubitelji vožnje na preipi lahko z njim uživajo v vetru v laseh, ob pogledu na nebesno modrino ali v promenadno lenobni vožnji ob morju ... skupaj z vsemi tegobami, ki jih je potrebno vzeti v zakup pri odločitvi za štirikolesnik z dvema sedežema, platneno streho in predvsem omejeno prostornostjo.

Zunanost: Streetka je majhen, igriv in radoživ avtomobilček za mlade, za tiste, ki to želijo biti, predvsem pa za one, ki imajo dovolj smisla, časa in denarja za uživanje živiljenjskih radosti. Nabuhla prednja blatnika, skoraj trikotno prirezana žarometna in nesrazmerno dolg zadak, ki s svojo podobo skoraj bolj spominja na vesoljsko plovilo, na cesti privlačijo številne radovedne in vsaj malo zavistne poglede. Druženje s tem avtomobilčkom je najbolj prijetno takrat, ko vre-

menske razmere dovoljujejo vožnjo z odprto streho, a tudi, ko je nad glavama voznika in sopotnika razprosterto platno, avtomobilček ohrani zanimivo zunanjost podobo.

Notranjost: Zlaganje ali ponovno razprostiranje platnene strehe vsaj za nekaj časa pomeni konec zabave. Strešni mehanizem je namreč zapleten do te mere, da zahteva cel niz postopkov, ki jih je potrebno opraviti po vrsti. Najprej do polovice obrniti kontaktni ključ, nato sprostiti zatiča

pri vetrobranskem steklu, pritisniti na skrit gumb za odpiranje pokrova, dvigniti prednji in nato zadnji del strehe in vse skupaj zložiti v za to pripravljen prostor. In ko nas med vožnjo ujame poletna nevihta si vse te operacije, ki lahko počrejo debelo minuto časa, sledijo v obratnem vrstnem redu. Dvema navdušencem se med vožnjo pod milim nebom že pri srednje visoki hitrosti obeta pravi zračni vihar. Vetrobransko steklo ima namreč zgornji rob tako nizko, da glave večjih voznikov segajo

preko njega, to pa hkrati tudi pomeni, da veliko zračnih tokov prodre v notranjost, se zvrtenči in vozniku in sopotniku "udari" v hrbot. Zato so kapa s ščitnikom, sončna očala in morda tudi vetrni jopič del obvezne opreme za vožnjo s tem avtomobilom. Med neobvezno, a dobrovemu videzu in počutju še kako pristajajočo opremo, pa sodi rdeče usnje, v katerega sta oblečena sedeža, in zraven še klimatska naprava, ki je koristen pripomoček za osvežitev zahlega ozračja v majhnem prostoru pod razpetim platom. Z armaturno ploščo si oblikovalci niso belili glave, saj je razen nekaterih barvnih sprememb enaka kot v običajnem kaju. Zato so poskusi nastavitev volanskega obroča in pričakovanje bolj kakovostne plastike zmanjšani, prijetno pa presenetljiv. Prstila, ki jih je večji od pričakovanj.

TEHNIČNI PODATKI

vozilo:	kombilimuzina, 5 vrat, 5 sedežev
mere:	d. 3,650, š. 1,690, v. 1,330 m
medosna razdalja:	2,450 m
prostornina prtljažnika:	214 l
teža praznega vozila:	1061 kg
dovoljena skupna teža:	1285 kg
motor:	štirivaljni, bencinski
gibna prostornina:	1597 cm³
moč:	70 kW/95 KM pri 5500 v/min
navor:	135 Nm pri 4250 v/min
najvišja hitrost:	173 km/h
pospešek od 0 do 100 km/h:	12,1 s
poraba EU norm.:	10,6/6,4/7,9 l/100 km
maloprodajna cena:	ni znana
zastopnik:	Summit Motors, Ljubljana

na na 100 prevoženih kilometrov.

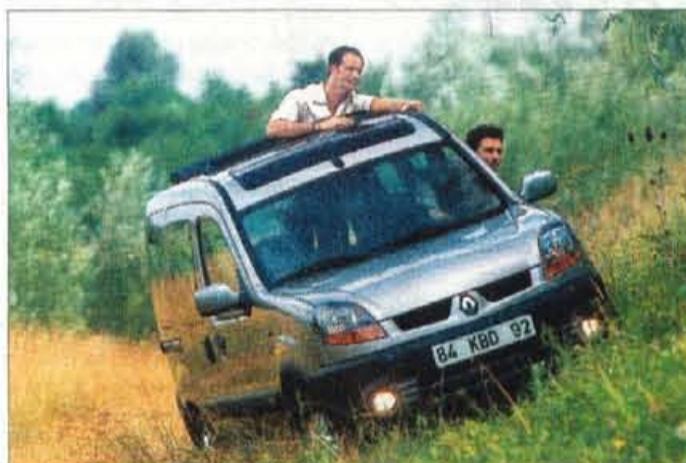
Vozne lastnosti: Podvozje, ki je bilo nalašča za streetkajo deležno številnih sprememb, je zlahka kos vsemu, kar zmora motor. Širši koloteki, skrajšan hod blažilnikov, povečan premer zavornih kolgov in večja kolesa z aluminijastimi plastiči, na katerih so nizko-presečne gume, zagotavljajo, da se avtomobil v ovinkih obnaša povsem suvereno in dovoljuje vozniku precej poigravanja, ki lahko postane nevarno res samo pri občutnem pretiravanju.

Končna ocena: Streetka klub svoji majhnosti ni avto za vse in za vsakogar. V italijanski karoserijski delavnici Pininfarina, ki so ji pri Fordu zaupali proizvodnjo, nastaja skoraj ročno. A kot kaže bi ga lahko prodajali kot svežje žemljice, saj so morali zaradi velikega zanimanja odložiti začetek prodaje.

Matjaž Gregorič

Prenovljeni Renault Kangoo 4x4

V podkožju več terenske krvi

Skoraj dve leti proizvodnje in več kot 20.000 prodanih vozil je bil Renaultova modela Kangoo 4x4, ki bo na bližnjem avtomobilskem salonu v Frankfurtu ugledal luč avtomobilskoga sveta v prenovljeni podobi in z bolj poudarjenimi terenskimi lastnostmi.

Zunanost Kangooja 4x4 bo sledila pred kratkim prenovljenim običajnim različicam, že na zunaj pa je videti, da je novinec pripravljen na spopad z brezpotji in manj zahtevnimi terenskimi preprekami. To so oblikovalci pouzdariли z zajetnejšima odprtajočima, masivnejšimi bočnimi letvami in z večjo karoserijsko oddaljenostjo od tal, ki dosega 18 centimetrov. Tudi v notranjosti je bil Renaultov križanec med velikoprostorskim in terenskim avtomobilom deležen enakih sprememb kot ostale izvedbe, kar pomeni, da je potniška kabina bolj prilagojena potniškemu udobju, daljši pa je tudi

seznam doplačilne opreme. Prostoren prtljažnik, ki pri postavljeni zadnji klopi sprejme 550 litrov prtljage, dopolnjuje še za 110 litrov različnih odlgalnih polic in predalov, tudi v omaricah pod stropom.

Kangooja 4x4 poganjata dva različna motorja in sicer bencinski 1,6-litrski s 70 kW/95 KM in sodobni 1,9-litrski turbodizel dCi z 62 kW/85 KM in nepo-

srednim visokotlačnim vbrzgom goriva. Oba motoja imata na novo optimiziran ročni petstopenjski menjalnik, med varnotno serijsko opremo pa je tudi protiblokirni zavorni sistem. Novinka bodo začeli prodajati v jesenskem času, Renault Slovenija pa naj bi ga k nam pripeljala proti koncu letošnjega ali začetku prihodnjega leta.

M.G., foto: Renault

Motor: Mali dvosed pod motornim pokrovom skriva prijetno presenečenje v obliki 1,6-litrskega bencinskega štiri-

naglemu prestavljanju in ostrim pospeškom, kar se seveda pozna tudi pri bencinski žoji, ki v povprečju znaša 9,6 litra benci-

FORD STREETKA in bližnji tekmaci

Model
PEUGEOT 206 CC 1.6 16V
MAZDA MX-5 1.6 TWIN
CITROËN C3 PLURIEL 1.4

maloprodajna cena
3.479.000 SIT
3.951.820 SIT
3.119.000 SIT

Legenda:
★★★★★ odlično
★★★★☆ dobro
★★★★☆ povprečno
★★★★☆ zadovoljivo
★★★★☆ slabo
/ vmesna ocena

Mercedes-Benz z novo generacijo modelov Viano in Vito

Novosti od koles do strehe

V Mercedes-Benzovem oddelku lahkih dostavnih vozil za letošnjo jesen pripravljajo novo generacijo kombiniranih vozil Viano in Vito, ki bosta po sedmih letih nasledila že nekoliko odpisana predhodnica.

Novi vozili z dosedanjima vitem v tovorni in V razredom v potniški različici nimata nič skupnega, saj so ju zasnovali na novi platformi. Bistvena sprememb je pogon na zadnji kolesni par, kar dokazuje, da imata novinka korenine Mercedes-Benzovega tovornega programa. Vozili bosta na voljo s tremi različnimi medosnimi razdaljami in skupnimi dolži-

nami od od 4,79 do 5,22 metra. Viano, ki ga uvrščajo tudi med velike enoprostorce, bo imel

glede na izvedbo od 5 do 7 sedežev, tovorni vito pa bo na voljo v treh karoserijskih izvedbah. Potniško izvedbo bosta poganjala dva 2,2-litrska turbodizela CDI (109 in 150 KM) ter dva 3,2-litrska bencinska motorja (190 oziroma 218 KM), medtem, ko bo pri vitu na voljo še šibkejši 2,2-litrski CDI (80 KM). Dizelskim motorjem so namenjeni ročni šest, bencinski pa samodejni petstopenjski menjalniki. Cene za zdaj še niso znane, k nam pa naj bi novinka predvidoma zapeljala v novembру.

M.G., foto: DaimlerChrysler

RENAULT Rabljena vozila

Laguna limuzina Laguna Grandtour

letnik 2002
po vročih cenah
garancija do 12 mesecev

Telefon: (04) 201 52 39, (04) 201 52 41, (04) 201 52 38

REMONT
d.d.

Alpetour Remont d.d., Kranj, Ljubljanska c. 22, 4000 Kranj

Tel.: (04) 201 52 40, Faks: (04) 201 52 11

VSE ZA VAŠ AVTO NA ENEM MESTU

ODPRTO: 7⁰⁰ - 19⁰⁰ SOBOTA: 8⁰⁰ - 13⁰⁰
<http://www.alpetour-remont.si>

Upokojenski Pokaži, kaj znaš

Upokojenci so peli, igrali na harmoniko, citre, recitirali in pripovedovali šale. Prireditev kranjskih upokojencev Pokaži, kaj znaš je uspela, vsako leto pa se je poleg upokojencev lahko udeležijo tudi drugi.

Kranj - Društva upokojencev na različne načine poskrbijo, da se njihovi člani udejstvujejo v različnih dejavnostih, se počutijo prijetno in spoznajo, da s tem, ko se človek upokoji, še zdaleč ni konec življenja. Morda se le zamenja tempo življenja, posameznik najde druge hobije, zanečne razvijati talente, za katere prej ni nikoli imel časa.

Društvo upokojencev v Kranju letno prireja tradicionalno prireditve Pokaži, kaj znaš. Tokrat je bila v prostorih društva oziroma na njihovem letnem vrtu. Vreme je bilo sončno, pa tudi če bi deževalo, to ne bi skalo veselih nasmehov udeležencev in nastopajočih na prireditvi. Program sta vodila Zdravko in Justi. Zdravko je že vnaprej opozoril občinstvo, da bo med krajšim napovedovanjem povedal kako šalo in čeprav bo ta morda že stara, se občinstvo vseeno lahko smeji. Justi pa je dodala, da nastop na tovrstni prireditvi morda pomeni odskočno desko za naprej.

Pokaži, kaj znaš je privabil okoli dvajset nastopajočih, kar je pomenilo pester program. Nastopajoči so se zelo dobro

pripravili. Lojze Pavič je otvoril prireditve na "fajtonarici". Doma je s Prebačevega in pravi, da so sicer Avseniki najboljši, vendar so njemu Slaki ljubši: "So bolj domači, njihove skladbe so pisane ljudem na kožo. Znam tudi kako Avsenikovo, vendar morate videti, ko "zašiplam" Slakovo, ljudi takoj zasrbijo pete." Poleg njega smo med drugimi lahko spremljali še Marjana, ki je igral na kitarske citre, Majda in Pepca sta pripravili humorističen prispevek, Tone je igral na harmoniko, Ana in Slavka sta peli, Jože je recitiral. Navdušenja in vzklzikov iz občinstva je bil deležen prav vsak, aplavzi so bili dolgi, ploskanje med samim nastopom pa tudi precej odmenvno in spodbujajoče.

Mira iz Kranja je dolgoletna članica društva in se je vsaj sedemkrat že udeležila prireditve Pokaži, kaj znaš. Letos ni nastopala.

Vsako leto je prireditve zanimiva, pa vendar različna od prejš-

Pokaži kaj znaš je s prvo točko otvoril Lojze.

nje. Nastopajoči predstavijo stvari po svoje, po svojih najboljših močeh. "Tukaj, kjer je danes prireditveni prostor, je drugače letni vrt prostorov društva upokojencev, ki se ob nedeljah zvečer spremeni v plešišče," pravi Mira, čisto navdušena in v skorajšnjem pričakovovanju, da soboti sledi nedelja in spet bo na vrsti ples. "Plesov se udeležujem že 15 let. Vsako nedeljo. Igra nam duet, na katerega smo zelo ponosni, in upam, da nam bo še dolgo igral."

Karmen

Lojze

Podoben odgovor smo dobili tudi od **Karmen iz Kranja** in **Lojzeta iz Lesc**. Ker sta sedela skupaj, prešernih obrazov in očitno uživala ob točkah nastopajočih, smo najprej mislili, da sta zakonca. Takoj sta nam razložila, da sta le soplesalca,

saj ob "nedeljah zvečer je na vrtu res super". Lojze se pripelje v Kranj iz Lesc z vlakom, ker pač ne vozi in glede na navdušenje nad nedeljskimi plesi, ki so ga izrazili še drugi upokojenci, morajo biti res nekaj posebnega.

Alenka Brun, foto: Tina Dokl

Kresna noč izvira že iz tridesetih let, ko so bohinjski hotelirji v visoki sezoni že želeli poskrbeti za zabavo svojih gostov. "Že takrat so imeli navado kuriti kresove in spuščati lučke v vodo," je pojasnil tajnik Turističnega društva Bohinj **Marjan Malej**. Letos je po jezeru zaplavalo okoli pet tisoč jajčnih lupin, napolnjenih z voskom, za katere po Malejevih besedah poskrbi kar nočni receptor v kamnu Danica Branko Žunič. Kresovom pa so se letos zaradi velike požarne ogroženosti naravnega okolja morali odpovedati.

Mateja Rant, foto: Tina Dokl

Slovenski modelarji tokrat najboljši

Tradicionalni miting malega letalstva za Alpski pokal je tudi letos privabil na letališče v Lescah precejšnje število gledalcev.

Lesce - Precejšnja vročina v prvi polovici dneva in grozeči nevrite popoldne so morda vplivale na to, da obisk letosnjega tradicionalnega srečanja in tekmovanja radijsko vodenih modelov letal ni bil večji od lanskega, vsekakor pa so lahko obiskovalci videli marsikaj zanimivega. Čeprav je bilo med tekmovalci nad dve tretjini tujcev, pa so bili slovenski modelarji tokrat prepričljivo najboljši.

Kar že 15-letna tradicije je, da na praznik Veliki šmaren na letališču v Lescah, razen taksi letal, ostala športna letala ne letijo, zeleni travnik pa si ta dan prisvojijo pomanjšani modeli letal, ki jih njih ustvarjalci vodijo preko radijskih valov iz tal. Kot vsako leto, je bilo tudi letos dobro vidno, kako napreduje modelarska tehnika, tako pri uporabi različnih materialov za gradnjo, pogonskih motorjev in radijskih krmilnih naprav za vodenje modelov na daljavo. Pri klasičnih batnih motorjih načršč moč do te mere, da je že krepko porušeno razmerje med močjo in težo, zato mnogi modeli zmorejo neprimerno več, kot katerokoli pravo letalo. Celo več: razvila se je kar posebna zvrst, tako imenovanih "show" letalskih modelov, katerih letenje in akrobacije z letenjem pravih letal nima veliko skupnega, zanimivo pa je seveda za gledalce. Poznavalcem so bili verjetno bolj zanimivi modeli reaktivnih letal, v katere so včasih vgrajevali batne motorje, danes pa vse bolj množično letijo z motorji na reaktivni pogon. Reaktivne turbine so namreč že postale

vzdržljive in modeli z njimi dosegajo zavidljive hitrosti. Podobno velja tudi za naprave za daljinsko vodenje modelov preko radijskih valov. Če se v pravih najsodobnejših letalih uporablja tako imenovana tehnika "fly by wire", kjer pilot ne upravlja letala preko krmil neposredno, pač pa to na njegove ukaze opravlja računalnik, je nekaj podobnega že tudi pri modelih. Ukaze pilota modela "obdela" najprej računalnik, ki

Stefan Žargi

Denar za tri nove čistilne naprave

Kranj - Ministrstvo za okolje, prostor in energijo bo letos in prihodnje leto namenilo 20 milijonov tolarjev za naložbe v čiščenje odpadnih vod v planinskih kočah. Osmim že zgrajenim čistilnim napravam se bodo tako pridružile še tri nove, in sicer mala čistilna naprava za Planinski dom na Komni, čistilna naprava s pripadajočo kanalizacijo za potrebe Aljaževega in Šlajmarjevega doma v dolini Vrat in čistilna naprava za odpadne vode planinske koče na Grohatu pod Raduhom. "Pred podpisom pogodbe bodo morali prejemniki nepovratnih sredstev predložiti tudi gradbeno dovoljenje," pravijo pri ministrstvu. Predsednik Planinske zveze Slovenije Franc Ekar je izgradnjo novih treh čistilnih naprav v planinskem okolju označil kot izjemnega pomena za naš gorski svet in se ob tem zahvalil za sredstva, ki jih je planinskim društvom dodelilo ministrstvo. "To je velik uspeh triletnih prizadevanj Planinske zveze Slovenije in ministrstva. Upamo, da bo medsebojno sodelovanje v želji po ohranjanju našega okolja uspešno tudi v prihodnje," je še dodal. M.R.

Veselica za turiste

V Bohinju na višku sezone po običaju dogaja dogajanje popestrijo s Kresno nočjo.

Bohinj - Tradicionalna Kresna noč je v soboto še dodatno razgibala turistični vrvež v Bohinju. Organizatorji so našeli približno sedem tisoč obiskovalcev, ki so jih navdušile zlasti lučke na jezeru in veličasten ognjemet. Nekateri so zvečer ravanje nadaljevali na osrednjem prireditvenem prostoru Pod skalco, kjer je ansambel Aurora v glavnem preigraval preverjene poskočnice. V stilu gasilske veselice je bila tudi gostinska ponudba s pleskavicami in čevapčiči.

Program Kresne noči se je začel že popoldne z nastopom folklornih skupin ter godbe Glasbenega društva Bohinj in Godbe Gorje. Večina je nestrpo pričakovala zlasti prižiganje lučk na jezeru, navdušil je tudi skoraj desetminuti ognjemet s splava na jezeru, ki je bil po mnenju nekaterih celo lepši od blejskega. Zanj so organizatorji odšeli slab milijon tolarjev. **Marjeta Mav** iz Domžal, ki z družino preživila počitnice v Ukancu, meni, da je takšna prireditve primerna popestritev dogajanja, spuščanje lučk po jezeru pa jo je spomnilo na običaj, ki ga pri njih obujajo na Gregorjevo. Lučke je z zanimanjem opazoval tudi **Mick Brougham** iz Anglie. "Zelo lepo je. Kaj podobnega še nisem videl na nobenem festivalu, niti v Avstriji ne, čeprav imajo tam tudi jezera."

Kresna noč izvira že iz tridesetih let, ko so bohinjski hotelirji v visoki sezoni že želeli poskrbeti za zabavo svojih gostov. "Že takrat so imeli navado kuriti kresove in spuščati lučke v vodo," je pojasnil tajnik Turističnega društva Bohinj **Marjan Malej**. Letos je po jezeru zaplavalo okoli pet tisoč jajčnih lupin, napolnjenih z voskom, za katere po Malejevih besedah poskrbi kar nočni receptor v kamnu Danica Branko Žunič. Kresovom pa so se letos zaradi velike požarne ogroženosti naravnega okolja morali odpovedati.

Mateja Rant, foto: Tina Dokl

Festival Carniola

Poletje v Kranju junij-september-2003

Sava Tires GOOD YEAR Za vas bostežimo čas! Vikend vam poklanja: GORENJSKI GLAS

Grad Khišstein ob 21:00

21.8. Dejmo Srisnč Teater: Diareja pod Slovenci

Gledališka predstava

22.8. Katrinas Koncert - Dan ljubezni

23.8. Elda Viler in Ana Dežman

Večer evergreenov

www.FestivalCarniola.com

Za vas bostežimo čas! GORENJSKI GLAS studentki servis d.o.o. triglav MESTNA OBČINA KRAJNICA PROBANKA

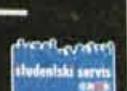
Laibach

grad Khišstein - Kranj
5. september ob 21:30h

Info: www.FestivalCarniola.com

Karte že v predprodaji:

Studentki servis Cmok, Aligator

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
od 16 °C do 27 °C	od 14 °C do 28 °C	od 15 °C do 26 °C

Danes, v torek, bo sončno s spremenljivo oblačnostjo. Čez dan so še možne posamezne plohe ali nevihite. Jutri, v sredo, bo prevladovalo sončno vreme, v četrtek pa bo spremenljive oblačnosti več, popoldanske nevihite bodo spet bolj verjetne.

Na pletnah v znamenju literature

Pletnarji, ki so nekdaj na dan velikega šmarna iz vasi Mlino na blejski otok prepeljali še posebno veliko romarjev, so tokrat v svoje, do zadnjega kotička napolnjene pletne, posedli ljubitelje literature, ne da bi jim bilo treba zato enkrat samkrat zamahniti z vesom.

Bled, Mlino - Za nedeljsko večerno branje na obali jezera, ki je nadomestilo sprva predvideno predsmarno četrtkovo, so se skupaj s člani krožka Berem-Bereš - Berimo Bled in njihovimi povabljenimi potrudili predvsem mlinanski pletnarji, ki so s svojimi pletnami ustvarili avditorij, žene z 'Mlinga' z Društva žensk na vasi občine Bled, ki so prispevale domače dobrete, ter člani kolektiva penzionca Mlino, ki so zbranimi nalili 'vinca rujnega'.

Zamisel, da bi ponovno obudili v starih časih za Mlinane tako pomemben praznik, kot je veliki šmarn, ko so verniki množičenje romali na otok, se je rodila na

Odlomke iz leposlovia, blejske kronike in legende o Bledu na so brali: Ana Nuša Kneževič, Marjeta Žerovec, Lado Troglič, Judita Mandelc Kunčič, Anica Tanko in Ana Marija Kovač.

pobudo članov krožka BBB (nastal je po okužbi z 'bralnim virusom' Mance Košir), ki že tretje leto praktično brez predava deluje pod vodstvom mentorce Ane Marije Kovač in knjižničarke v Knjižnici A. T. Linharta Radovljica Danièle Leskošek. Prireditev predstinočnijem je bila pravzaprav nekakšen uvod v praznovanje tisoletnice prve omembe njihovega kraja. Ob tem ne bo odveč dodati, da je bila stoletje nazaj podoba jezerske obale na Mlinem, kjer na bi bilo zaradi iztoka jezernice kar nekaj mlinov, povsem drugačna; s čolnarnami in kopališči v slogu tamkajšnjih vil s prostornimi verandami. To-

krat so iz bralne malhe potegnili legendo o nastanku Bleda, odломke iz Prešernovega Krsta pri Savici, Lavtičarjeve zgodovinske povesti iz 17. stoletja Bled in Brixen, Milana in Milene Ivana Cankarja, romanov Ukana in Ljubezen - trojanski konj Toneta

terega deluje pevski zbor Pletna, Lado Troglič, potomec ene najstarejših blejskih rodbin Bijošev, ki so na otoku kot oskrbniki živeli kar 126 let, Judita Mandelc Kunčič, domačinka, brala je Murnikovo povest Na Bledu, za katere pravi,

Blejski pletnarji so ustvarili avditorij na vodi, kar je bilo poslušalcem še posebno doživetje.

Svetine in druge. Tudi Rado Murnik je pisal o Bledu, in sicer v idilični noveli *Na Bledu*, pa Josip Stritar v *Zorinu*, Oton Župančič, Bogdan Slanovic, pa nekateri neznani zapisovalci ustnega izročila so, med drugimi, Bled počastili v poeziji. In kdo so bili bravci, sami sebe so označili kot ljubitelje Bleda ali pa 'zaprizežene Blejčane'? Ana Nuša Kneževič, sicer Ljubljancanka, ki je svojo zadnjo knjigo *Olkja*, kjer govori o pravilnem obnašanju in sporazumevanju, predstavila v vili Bled, Marjeta Žerovec, 'kulturna aktivistka' in predsednica kulturnega društva, v okviru ka-

da je v njej našla obilo humor-nega zapisa o literarni, politični in ekonomski zgodovini Slovencev ter o poletnem vzdušju Bleda, Anica Tanko, upokojena učiteljica, ki se ji je s pričujočim večerom uresničila ideja o predstavitvi Bleda v leposlovju - za svoj predlog, ki ga je posredovala za oddajo *Ex Libris*, jo je RTV pred 13 leti nagradila s knjižno nagrado, in Ana Marija Kovač, edina svetinja v dvajsetlanskem blejskem občinskem svetu, ki se neutrudno zavzema za močnejši kulturni utrip.

Eva Senčar,
foto: Tina Dokl

Pripeljite vodo, radi bi se umili

V zadnjem tednu je deževje sicer omočilo zemljo na Žirovskem, vendar se težave pri oskrbi s pitno vodo nadaljujejo.

Žiri - Težave so tu že od sredine maja, ko je Prostovoljno gasilsko društvo Dobračeva začelo voziti vodo v okoliško hribovje. Gasilci vodo v rezervoarje kmetij ali skupinskih vodovodov v hribi, ki spadajo pod občino Žiri, vozijo že veliko let, a tako sušnega leta ne pomnijo. Poveljnik Janez Tratnik nam je povedal, da so že maju peljali 25 kubičnih metrov vode, potem pa je število strmo naraslo: "Junija smo prepeljali že 140 kubikov, julija 160, do sredi avgusta pa že 120 kubikov vode."

V osrednjih Žireh prebivalci pomanjkanja vode ne čutijo. Tudi zato se lahko Erik Trček, Peter Tolar, Roman Kristan, Luka Kavčič in Janez Tratnik hitro odzovejo in ob klicu prizetih krajanov reagirajo takoj. Poveljnik Tratnik pravi: "V naseljih s skupnim vodovodom se še premalo zavedamo, kako lepo je imeti stalen dostop do pitne vode. Tega ne želimo prikrajšati nikomur, zato se na pot

odpravimo tudi ob 22. uri, samo da ljudje in živila ne bi trpeli pomanjkanja."

Skupaj z gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Dobračeve smo v soboto peljali vodo k Jerebovim v Koprivnik ali po domače Na Pretovč. Gre za enega najbolj sušnih delov občine, kamor vozijo že vrsto let. Marjeta Jereb nam je povedala, da je bilo pri njih dovolj vode le do sredine aprila. "Od junija naprej

Jerebovi in gasilci iz Dobračeve.

nam morajo vodo dovažati gasilci, do sedaj so nas obiskali petkrat. Pet kubičnih metrov vode, kolikor jo lahko pripeljejo, nam zadošča za približno 10 dni," nam je povedala Jerebova.

Dež je prejšnji teden le namočil zemljo, zato iz 600 metrov višjega zajetja ni pritekla niti kaplja vode. Jerebova se spomini, da so lani potrebovali le trikratno pomoč gasilcev, letosna suša pa je nenormalna. "Razmišljamo o večjem rezervovaju, ki bi se že septembra doda-bra napolnil in nikoli več nam ne bi zmanjkalo vode," nam je še povedala Marjeta Jereb. Bojijo se suhih zim, saj gasilci z nekaj ton težkim tovornjakom ne bi mogli do njihovega rezervoarja. "V pomoč nam je kapnica, ki jo imamo v starem vodnjaku. Vendar to lahko uporabljamo le za zalivanje vrta in pranje avtomobila, sicer pa ni pitna," je dodal Jože Jereb.

Gasilci lahko naenkrat peljejo le 5 kubičnih metrov vode in čeprav je to na večje vozilo v Žireh, že načr-

tujejo nakup novega. To je zelo draga, kar 35 milijonov, a bo poleg redkih intervencij omogočil tudi prevoz vode v večjih količinah. To bo prevoz pocenilo, saj sedaj za čisto vodo iz Dobračeve prejemniki pomoči ne plačajo nič, plačajo pa prevoz. Cena prevoza v okoliške hribe je 6.000 tolarjev, v Žireh pa od 2.000 do 4.500 tolarjev.

Boštjan Bogataj

LOTO

Rezultati žrebanja
33. kroga igre na srečo

Izžrebane številke:
3, 6, 8, 14, 21, 27, 28
in dodatna 23

Izžrebana Lotko številka
pa je: 803408

V 34. krogu za sedmico
18.000.000 SIT

dobitek Lotko predvidoma
36.000.000 SIT

Gasilci vozijo vodo v Jasno

Kranjska Gora - V kranjskogorski občini v hotelih in v go-spodinjstvih ni pomanjkanja vode, kajti Komunala Kranjska Gora je v minulem obdobju poskrbel za vodovodno omrežje. V načrtu ima tudi več raziskav novih vrtin in iskanje novih vri-vov, kajti klimatske razmere in povečanje gostinskih zmogljivosti narekujejo zadostno količino pitne vode. Kljub temu pa je v najbolj vročih in sušnih dneh prišlo do pomanjkanja v naselju Jasna, kjer je več kot petdeset hiš, večinoma vikendov. Zaradi suše so jo gasilci iz Kranjske Gore ob koncu tedna vozili v rezervoar v naselje: minuli petek so pripeljali 25 kubičnih metrov vode, v nedeljo pa 110 kubikov.

Kot nam je povedal tehnični vodja Komunale Črtomir Kosmač, je v Jasni zaključen sistem vodovodnega omrežja, kar po-

meni, da ni možno priključiti vri-vov od drugod, vode pa manjka zaradi suše. In seveda tudi zato, ker se ob vikendih število obiskovalcev v naselju močno poveča, ljudje med drugim na veliko zalivajo vrtove in perejo avto-mobile. Kranjskogorski gasilci vodo v Jasno redno vozijo, tako da ljudje ne čutijo nobenega po-manjkanja.

Darinka Sedej

Novorojenčki

V minulem tednu smo Gorenjci bogatejši za 29 novih prebivalcev. Rodilo se je 19 deklic in le 10 predstavnikov močnejšega spola.

V Kranju je na svet prijokalo 19 otrok, med njimi 8 dečkov in 11 deklic. Najlažja je bila deklica, ki je tehtala 2.850 gramov, najtežji pa je bil, kot se "spodobi" krepak deček, ki mu je tehtnica ob rojstvu pokazala 4.350 gramov.

Na Jesenicah je rodilo 10 mamic. Povile so 8 deklic in 2 dečka. Najlažji deklici je tehtnica pokazala 2.500 gramov, najtežji pa je bil eden od dečkov, ki je tehtal 3.480 gramov.

Srečnim staršem iskrene čestitke!

RADIO KRANJ, d.o.o.
Slovenski trg 1, KRANJ
TELEFON: (04) 2022-825 REDAKCIJA
(04) 2021-186 TRŽENJE
(04) 2022-222 PROGRAM
FAX: (04) 2021-865 REDAKCIJA
(04) 2025-290 TRŽENJE
E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si
Spletna stran: <http://www.radio-kranj.si>

NAJBOLJ POSLUŠANA RADNIKA POSTAJA NA GORENJSKEM

RADIO KRANJ
97,3 MHz
GORENJSKI MEGLASER

NAJBOLJ POSLUŠANA RADNIKA POSTAJA NA GORENJSKEM